

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SANAYİ, TİCARET, ENERJİ,
TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE
TEKNOLOJİ KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

5'inci Toplantı
14 Mart 2023 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız'ın, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde yaşanan depremlere ve sonrasında yapılan çalışmalara, Covid 19 salgını sonrası dünyada ve ülkemizde yenilenebilir enerji dönüşümlerine ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- İstanbul Milletvekili İffet Polat ve 203 Milletvekilinin, Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4989)

**5'inci Toplantı
14 Mart 2023 Salı**

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu saat 15.47'de açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde yaşanan depremlere ve sonrasında yapılan çalışmalara, Covid 19 salgını sonrası dünyada ve ülkemizde yenilenebilir enerji dönüşümlerine ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklama yaptı.

İstanbul Milletvekili İffet Polat ve 203 Milletvekilinin, Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4989) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 22.29'da toplantıya son verildi.

14 Mart 2023 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.47

BAŞKAN: Ziya ALTUNYALDIZ (Konya)

BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)

SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)

KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, öncelikle hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun çok kıymetli üyeleri, Komisyonumuzun üyesi olmayıp da katkı vermek üzere gelen değerli milletvekillerimiz -bunun yanında bugün 4 Bakanlığımızın Bakan Yardımcıları var- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızın Bakan Yardımcıları, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın Bakan Yardımcısı, Kültür ve Turizm Bakanlığımızın Bakan Yardımcısı ve Ticaret Bakanlığımızın Bakan Yardımcıları aramızda, TOBB ve TESK temsilcileri, OSBÜK Başkanımız, TSE Başkanımız, ayrıca kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, basın mensupları; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonumuzun 29’uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır, görüşmelere başlıyoruz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız’ın, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş’ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde yaşanan depremlere ve sonrasında yapılan çalışmalara, Covid 19 salgını sonrası dünyada ve ülkemizde yenilenebilir enerji dönüşümlerine ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, sözlerimin başında 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş’ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde yaşanan iki büyük depremde yitirdiğimiz canlarımıza Cenab-ı Hakk’tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum ve tüm ülkemize, milletimize, memleketimize geçmiş olsun diliyor, yaraların acil bir şekilde, ivedi bir şekilde sarılmasını, hep birlikte çalışarak başaracağımızı ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, gündemimizde İstanbul Milletvekilimiz ve aynı zamanda Komisyonumuzun Kâtip Üyesi Sayın İffet Polat ile 203 milletvekili tarafından 7 Mart 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen (2/4989) esas numaralı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi yer almaktadır. Gündemimizde yer alan kanun teklifiyle ilgili ilk imza sahibi Sayın Polat’a konuyla ilgili söz vermeden önce birkaç hususu sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bundan tam üç yıl önce yine mart ayında Dünya Sağlık Örgütünün açıklaması âdeta bir bomba etkisi ortaya çıkarmıştı. Dünya Sağlık Örgütü Covid-19 hastalığını küresel salgın olarak ilan etmişti. Covid-19 salgını toplum sağlığını tehdit etmesinin yanında toplumsal ve ekonomik birçok değişimin de fitilini ateşleyen bir unsur hâline geldi. Salgınla beraber değişen iş yapma ve tüketim alışkanlıkları, üretim süreçlerinin yeniden şekillenmesi ve daha birçok unsur dönüşümün ne kadar köklü olduğunu bize gösterdi.

Salgın sonrası bilinen adıyla “yeni normal” sürece adım atacağımızı düşünürken Ukrayna-Rusya arasında patlak veren savaş tabiri caizse oyunun yeni baştan tasarlanmasını ve yazılmasını bir anlamda zorunlu kıldı. Dünya bir süredir gündemine sürdürebilir kalkınma vizyonunu almışken başta enerjide olmak üzere hayatın her alanındaki yenilenebilir odaklı dönüşüm süreci yoluna devam ederken Avrupa Yeşil Mutabakat’ı ve sonrasında ABD’nin yeni Yeşil Mutabakat gibi yol haritası küresel yenilenebilir dönüşümün ne kadar hızlı ve kökte olacağını bize gösteriyordu. Ancak Ukrayna ile Rusya arasında başlayan ve hâlen süren savaşın enerji alanındaki etkileri, yenilenebilir dönüşüm hayata geçirilirken enerji arz ve tedarik güvenliğinin de ne kadar önemli olduğunu bir kez daha tüm dünyaya aslında hatırlatmış oldu. Öyle ki karbon ayak izini hızlıca düşürmeyi, enerji tedarikinin çok büyük bir kısmını yenilenebilir kaynaklardan temin etmeyi, sürdürülebilir kalkınma alanında sürükleyici rol üstlenmeyi hedefleyen Avrupa ülkeleri hemen bu kışın başında, evlerinde battaniyeleriyle oturma durumuyla karşı karşıya kaldılar. Çünkü uluslararası ilişkilerde yumuşak güç olarak nitelendireceğimiz ancak etkileri itibarıyla bir o kadar da büyük bir güç sahip enerji tedarikinde sıkıntılar Avrupa’da hanelerin ısınmamasına, üretim tesislerinin çarklarının durmasına kadar yol açmıştı. Üretim gücünün anahtarı niteliğindeki enerjide arz güvenliğinin sağlanması ve başta petrol ile toplam elektrik üretimimizin yüzde 22,2’sinin gerçekleştirildiği doğal gaz olmak üzere enerji tedarikinde riskleri ortadan kaldıranın önemi daha da artmış oldu. Ülkemizin enerji arz güvenliğini güçlendirmeyi, tüketicilerimizin güvenli, kaliteli ve rekabetçi enerjiye erişimini arttırmayı hedefliyoruz her zaman. Bu bağlamda, doğal gaz tedarik ve altyapı faaliyetlerinin ayrıştırma uygulamasıyla farklı aktörlerce gerçekleştirilmesinin sağlanmasının piyasanın rekabet gücünü artıracığına inanıyoruz. Bununla birlikte, yapılan düzenlemelerle birlikte ülkemizin doğal gaz piyasasında yerli, yabancı tüm aktörlerin güvenli, normlara uygun ve rekabetçi bir piyasa yapısında faaliyet göstermesini hedefliyoruz.

Kanun teklifinde yer alan ve Komisyonumuzun da 27’nci Yasama Dönemi boyunca gerek buradaki görüşmelerinde gerekse de yurt içi ve yurt dışı temaslarında önemseddiği bir hususu da dile getirmek istiyorum. Ülkemiz, bir yandan enerji arz ve tedarik güvenliğini güçlendirip enerjinin üretim ve ticaret “hub”ı olma hedefi yolunda emin adımlarla ilerlerken diğer yandan Sayın Cumhurbaşkanımızın işaret ettikleri “Yeşil Kalkınma” vizyonu hedeflerimiz doğrultusunda yenilenebilir dönüşümü de kararlılıkla sürdürmektedir. Enerjide yenilenebilir dönüşümü hayata geçirirken aynı zamanda enerjiyi yenilenebilir şekilde dönüştürecek unsurların üretiminde de merkez olmayı sağlamayı hedefledik ve bu yönde önemli çalışma ve başarılar ortaya koyduk. Buna ilişkin çok detaylı çalışmalar ve gerçekleştirmeler var ancak bunlara müsaadenizle çok girmeyeceğim.

Değerli Komisyon üyeleri, cumhuriyetimizin 100’üncü yaşını kutlayacağımız 2023 yılının henüz başında, sözlerimin başında da ifade ettiğim gibi çok acı bir gelişmeyle sarsılmış olduk. 6 Şubat sabahı Kahramanmaraş Pazarcık merkezli 7,7 büyüklüğündeki depremle sarsılmışken henüz dokuz saat sonra yine Kahramanmaraş Elbistan merkezli 7,6 büyüklüğündeki ikinci depremle acımız da yıkım da ciddi anlamda artmış ve büyümüş oldu. Tam 11 ilimiz depremin yıkımından etkilenirken afetin etkileri tüm ülkemizde derinden hissedildi. Yeryüzünde kaydedilen en şiddetli depremler arasına giren bu 2 büyük depremde can kaybımız 48.448’e yükseldi. Bir kez daha hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum ve ülkemizin başı sağ olsun diyorum.

Depremi ilk gününden itibaren afet bölgesine koşarak hem arama kurtarma faaliyetlerine hem de yardım malzemelerinin koordinasyon içerisinde ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmasına hep birlikte katkı sağladık. Hemen sonrasındaki süreçte de depremzede vatandaşlarımızın devletimizin hızlı ve koordineli bir şekilde oluşturduğu çadır kent ve konteynerlere yerleşimini ve günlük ihtiyaçların

giderilmesini temin ettik. “Zorlu hava koşullarında yetişen ağaçların gövdesi diğerlerine kıyasla daha güçlü olur.” derler. Böylesine zorlu bir dönemde “devlet millet el ele” şiarıyla birlik ve beraberliğimizi perçinleyerek, daha da güçlenerek bu zorluklardan ve güçlüklerden çıkacağımıza inanıyoruz.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, gündemimizdeki kanun teklifinde organize sanayi bölgelerine yönelik bazı düzenlemeler de bulunuyor. 2 büyük depremde etkilenen 11 ilimiz olan Kahramanmaraş, Adıyaman, Hatay, Malatya, Adana, Diyarbakır, Elâzığ, Gaziantep, Kilis, Osmaniye ve Şanlıurfa toplam millî gelirimizin yüzde 9,8’ini, toplam ihracatımızın yüzde 9’unu, toplam istihdamımızın da yüzde 10’unu oluşturuyor. İllerimizde hem Sanayi Bakanlığımız tarafından hem de OSBÜK tarafından yapılan çalışmalar sonucunda 14 bin OSB ve 1.413 küçük sanayi sitesinin yıkıldığı, 166 OSB ile 2.970 KSS’nin ağır hasarlı olduğu, 152 OSB ile 1.172 KSS’nin ise orta hasarlı olduğu bilgileri bize ulaştı. Bölgede depremde zarar görmeyen üretim merkezlerimiz afet sonrasındaki süreçte kurum ve kuruluşlarımızın faaliyetlerini koordineli bir şekilde yönetebilmek amacıyla afet yönetim, depolama ve koordinasyon merkezlerine ev sahipliği yaptı. Bölgede bulunan OSB’lerimizin tekrar üretime katılarak faal duruma gelmesi için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızca OSB’lerin talep ve ihtiyaçları doğrultusunda çalışmalar aralıksız sürdürülüyor. Bu kapsamda, çalışmaların OSBÜK tarafından da desteklendiğini ve bölgede çalışmalar yapıldığını gözlemledik. Yapılan çalışmalar, çalışanların barınması için konteyner ve çadır kentlerin kurulmasından OSB tüzel kişiliklerin Bakanlığımıza olan kredi borçlarının ertelenmesine kadar çok geniş bir kapsamda devam ediyor. Bölgede bulunan OSB’lerimizin tamamının afetle mücadele ve depremedelerin ihtiyaçları karşılandıktan sonra kısa sürede tekrar deprem öncesi günlerdeki gibi üretim faaliyetlerini sürdüreceğine inancımız tam.

Değerli arkadaşlar, bu kapsamda şunu da ifade etmek istiyorum ki eğer Komisyon üyesi arkadaşlarımız mutabık olursa Komisyon olarak önümüzdeki günlerde deprem bölgesine, OSBÜK’le birlikte ve Bakanlığımızla birlikte hem organize sanayi bölgelerine hem küçük sanayi sitelerine bir ziyaret yapmayı planlıyoruz. Bunu da hep birlikte inşallah realize etmiş oluruz.

Ülke olarak, tek yürek olarak yaralarımızı hep birlikte sarmak için üretim merkezlerimiz yine Türkiye’nin geleceğinin temelleri olan nitelikli üretim ve sürdürülebilir kalkınmanın öncüsü olmaya devam edecektir. Ülkemizin lokomotif gücü OSB’lerimizin yeşil kalkınma devrimi vizyonumuz ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerimiz çerçevesinde yeşil dönüşümlerini hızlandırmak amacıyla bir dizi düzenleme de gündemimizdeki kanun teklifinde yer almaktadır. Bu kapsamdaki detayları teklif sahibimiz Sayın İffet Polat Hanımefendi’den almış olacağız.

Değerli arkadaşlar, bütün bu çalışmaları bir strateji ve program çerçevesinde yürütüyoruz ve biliyoruz ki dünya çok önemli bir değişim sürecinde ve çok önemli bir yapılanma sürecinden geçiyor. Eğer biz bu değişim ve dönüşüm sürecine hazır olursak, her zaman olduğu gibi, bu sürecin kazananı olmaya devam edeceğiz. Öyle ki dünyanın en büyük yatırımcıları arasında yapılan bir çalışmada her 2 büyük yatırımcıdan 1’i bundan sonraki yatırımlarını yeşil dönüşümü önceleyen ülkelere yapacağını ifade ediyor. İşte, biz de bu kapsamda hem yeşil OSB’lerin hem de tüm firmaların yeşil dönüşümünü önceliyor ve bu kapsamda çalışmalarımızı hızlandırıyoruz.

Değerli Komisyon üyeleri, cumhuriyetimizin 100’üncü yaşına doğru adım adım ve kararlılıkla yürürken ülkemizin dünyanın en gelişmiş ekonomileri arasında yer alması, sanayide, ticarete, enerjide, teknolojiye oyun kurucu olması için çalışmalarımızı kararlılıkla sürdürüyoruz.

AK PARTİ hükümetlerimiz olarak, göreve geldiğimizden beri ülkemizde nitelikli üretimle, yüksek teknoloji ve ihracatla, sürdürülebilir yatırımla ve istihdamla büyümeyi hedefledik; yolumuza bu kararlılıkla devam ediyoruz.

Komisyon olarak, bütün bu çalışmalarda çok büyük bir uyum ve kararlılıkla bu çalışmaların tamamına katkı verdik ve vermeye devam edeceğiz.

Bu sözlerimle, bir kez daha, çalışmalarımızın, bugüne kadar olduğu gibi, aynı uyum ve eş güdümlle yürüyeceğine olan inancımı paylaşıyor; tüm katılımcıları sevgiyle saygıyla selamlarken teklif hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere ilk sözü, teklifin 1'inci imza sahibi, Komisyonumuzun Kâtip Üyesi, İstanbul Milletvekilimiz Sayın İffet Polat'a veriyorum.

Buyurun Sayın Polat.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- İstanbul Milletvekili İffet Polat ve 203 Milletvekilinin, Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4989) ()*

İFFET POLAT (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, değerli milletvekillerimiz, kıymetli Bakan Yardımcılarımız, kamu kurum ve kuruluşlarının değerli bürokratları, değerli Komisyon çalışanlarımız ve basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

6 Şubat Kahramanmaraş Pazarcık merkezli depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum, milletimize başsağlığı diliyorum.

İlk imza sahibi olarak huzuruza getirdiğimiz kanun teklifi, yürürlük ve yürütme maddesiyle 24 maddeden oluşmaktadır. Kanun teklif paketimiz, büyük çoğunlukla, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı görev sahasında yer alan düzenlemeleri ihtiva etmektedir. Teklifte yapılması öngörülen değişikliklerle OSB'lerde yapılacak sanayi yatırımlarının hızlandırılması için OSB planlama, kuruluş ve kamulaştırma süreçlerinin hızlandırılması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, enerji sektöründe uygulanan mevzuatta günün ve piyasa koşullarının değişmesiyle ilgili mevzuatın daha etkin ve verimli uygulanabilmesi amaç ve nedenleriyle bazı kanunlarda değişiklik yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda hazırlanan ve şu an Komisyonumuz gündeminde yer alan kanun teklif metni ve düzenlemeleri hakkında sizleri kısaca bilgilendirmek istiyorum.

Ülkemiz sanayisinin gelişmesinde büyük öneme sahip olan organize sanayi bölgeleri uygulamalarına planlı kalkınma dönemine girildikten sonra 1960 yıllarında başlanmıştır. OSB'ler, ortak idari, teknik ve altyapı hizmetleri sunarak sanayi işletmelerinin bir arada faaliyet göstermesine zemin hazırlayan bölgelerdir. Organize sanayi bölgeleri, Türk sanayisinin gelişmesi, modernize olması ve dışa açılması yönünden geçmiş olduğumuz altmış yıllık süreçte büyük görev üstlenmiştir. Türkiye'de ilk defa Bursa ilimizde başlayan OSB uygulamaları, bugün geline nokta her ilimize yayılmış olup Türk sanayisinin düzenli büyümesi ve gelişmesini sağlamıştır. Sürdürülebilir kalkınma için üretime, ihracata ve teknolojiye destek veren Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, sanayi yatırımlarının planlı bir şekilde gerçekleştirilmesine imkân sağlamak suretiyle ülkemizin kalkınmasına ciddi katkılar sağlayan OSB uygulamalarına ağırlık vermektedir. 2002 yılı sonrasında uygun yatırım ortamının oluşması için gerekli olan ekonomik istikrarın sağlanması ve yatırım maliyetleri, ham madde, pazar ve altyapı gibi diğer piyasa koşullarının iyileştirilmesi gerçekleştirilmiştir. Bahsi geçen koşullardaki iyileştirmeler, OSB'lerin yaygınlaştırılması ve desteklenmesi yoluyla sağlanmıştır. OSB'lerin özellikle son yirmi yılda giderek artan desteklerle sayı ve nitelikleri ciddi boyutlarda artırılmış, böylelikle sanayi yatırımlarının ivmelenmesi sağlanmıştır. Ülkemizde sanayinin gelişmesine büyük katkı sağlayan, geri

* (2/4989) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

kalmış bölgelerin kalkınmalarını teşvik ederek sanayi yatırımlarını bu bölgelere çekmeyi hedefleyen organize sanayi bölgeleri uygulamalarına düşük faizli, uzun vadeli krediler verilmekte ve sanayicilerin kuracakları tesislerin yer alacağı altyapısı tamamlanmış sanayi parselleri hazırlanmaktadır.

Bilindiği üzere, sanayi tesislerinin kuruluşu, arazi satın alımı, altyapı inşaatı, fabrika kurulması, ham madde ve iş gücü ihtiyacı gibi büyük maliyetler getirmektedir. Her türlü sosyal donatı alanlarını içeren OSB'ler içerisinde yer alan sanayicilerimize sunulan altyapı ve sanayi destek hizmetleri, üretim girdi maliyetlerinin önemli ölçüde düşmesini sağlamıştır. OSB'de üretim faaliyetlerinin verimli bir şekilde yürütülmesi için gerekli olan Tek Durak Ofis hizmetlerinin ruhsat, izin, abonelik gibi düşük maliyetle ve hızlı şekilde verilmesi bürokratik engellerin azaltılmasını da sağlamaktadır. OSB'lerde yer alan firmalar emlak vergisi, damga vergisi, bina inşaat harcı ve yapı kullanma izni gibi harç ve vergilerden muaf olup yapı denetim kuruluşlarına ödenecek hizmet bedelinde indirimlerden faydalanmaktadırlar. Ayrıca, yatırımlarında bir alt bölge desteğinden ve indirimli arsa tahsisi desteğinden yararlanabilmektedirler.

Türkiye'de 1962-2002 yılları boyunca OSB'lerde mevcut parsel sayısı 30 bin civarındayken 2002 yılı sonrasında parsel sayısı yaklaşık 3 kat artırılarak 82 bin parsel ulaşmıştır. Tahsisli yapılan parsel sayısı 22 binden 68 bine ulaşarak 3 katına, üretimde bulunan parsel sayısı 11 bin parselden 57.600 parsel yükselerek 5 katına çıkarılmıştır.

Bugün itibarıyla, sicil verilerek tüzel kişilik kazanan OSB sayısı 353'e ulaşmıştır. Bu OSB'lerden 264 adedi faaliyette olup 89 adedindeyse proje, kamulaştırma ve inşaat faaliyetleri devam etmektedir. Faal olan OSB'lerde üretimde olan 57.600 parselde ise yaklaşık 2,5 milyon kişiye iş imkânı sağlanmıştır. OSB'lerdeki boş parsellerin tahsisinin yapılarak inşaatlarının tamamlanmasıyla bu sayı 3 milyon kişiye ulaşacaktır. Ülkemizde sanayi sektöründe çalışan istihdamın yaklaşık yüzde 40'ı organize sanayi bölgelerinde çalışmaktadır.

İhracat gerçekleştiren 244 OSB'de OSB başına ortalama 252 milyon dolar ihracat gerçekleşmektedir. OSB'lerimizde ihracat yapan yaklaşık 10 bin işletmenin gerçekleştirdiği 65 milyar dolarlık ihracat ülkemizde yapılan toplam sanayi ihracatının yüzde 43'lük kısmına denk gelmektedir.

2023 yılında büyümek ve kapasitesini artırmak isteyen sanayicilerimiz için OSB uygulamalarına yönelik istikrarlı devlet desteğinin sağlanmasına devam edilecektir. Bu doğrultuda çalışmalarımız hızla devam etmekte, 26 ilde bulunan OSB'ler için 11.395 hektar büyüklüğünde 33 adet yeni projeye 37 ilde 18.717 hektar büyüklüğünde 62 OSB'de ilave alan ve yer seçimi çalışmaları devam etmektedir.

OSB'lerde sanayicilerimize sunulan altyapı hizmetlerinin yanı sıra günümüz gerekliliklerine uygun olarak üretim teknolojilerinin geliştirilmesi, uygun yenilikçi ortamın sağlanması hedeflenmektedir.

On Birinci Kalkınma Planı'nda OSB'lerde firmalara iş geliştirme, kamu destekleri, proje hazırlama, üniversiteyle iş birliği, yalın üretim, verimli teknoloji yönetimi, kümelenme ve dijitalleşme konularında destek verecek yenilik merkezleri kurulması, 2023 Sanayi Strateji Belgesi'nde OSB'lerde kurulacak olan yenilikçilik merkezlerimizle KOBİ'lerin yenilikçilik ve teknoloji geliştirmede etkin rol oynamasının sağlanması hedeflenmiştir. OSB'lerde teknoloji kullanımının iyileştirilmesine yönelik Model Geliştirme Projesi kapsamında Manisa, Çerkezköy, Başkent, Yalova OSB'lerimizde yenilik merkezlerimizin kurulum çalışmaları tamamlanmış, uygulama çalışmalarına devam edilmektedir.

Öte yandan, OSB'lerimizin yeşil OSB'lere dönüşümünü hızlandıracak yeşil altyapı yatırımlarını desteklemek için OSB Projesi kapsamında ülkemizde seçilen organize sanayi bölgelerinin verimliliğini ve çevresel sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla OSB uygulamalarımızın finansmanı için Dünya Bankasından projenin toplam bütçesi 300 milyon dolar ve proje süresi beş yıl olarak belirlenen kredi desteği sağlanmıştır. Proje kapsamında, OSB temel altyapısının desteklenmesi, OSB'lerde yenilikçi

yeşil altyapı yatırımlarının desteklenmesi hedeflenmektedir. Yeşil OSB vizyonu doğrultusunda başlattığımız Dünya Bankası finansmanlı Türkiye OSB Projesi kapsamında OSB’lerin verimliliğini, çevresel sürdürülebilirliğini ve rekabet gücünü artırmayı amaçlıyoruz. Proje kapsamında yeşil yaklaşımları içeren altyapı yatırımları, atık su arıtma tesisleri, “yeşil altyapı yatırımları” olarak gördüğümüz atık suların arıtılarak yeniden kullanımını hedefleyen atık su veri kazanım tesisleri, güneş enerjisi santralleri, biyogaz tesisleri gibi tesislerin yapımı desteklenecektir. Bu projelerin tümüyle hayata geçmesiyle birlikte yaklaşık 29 milyon metreküp atık suyun arıtılması, 28 bin megavatsaat enerji tasarrufu; 6,6 milyon metreküp su tasarrufu ve 18 bin metrikton karbondioksit salımı azaltımı gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda, 1’inci paketdeki 26 proje toplam 125 milyon euro ve 2’nci paketdeki 26 proje ise 99 milyon euroluk bütçeyle desteklenecektir.

İklim değişikliğinin etkilerini azaltmak, sanayi sektöründe yeşil dönüşümü gerçekleştirmek için dünyada sanayi alanlarında gerçekleştirilen üretim süreçlerinin de dönüştürülmesi elzemdir. Dünyada Güney Kore ve Vietnam gibi birçok ülke sanayi alanlarının endüstriyel parklara dönüşümünü gerçekleştirmek için politikalar üretmekte ve uygulamaktadır. Türkiye’deki OSB’lerimizde bu dönüşümü gerçekleştirmek için yeşil OSB sertifikasyon sistemi kurulmasını amaçladık. Bu sistem kapsamında ön kriterlerle 4 ana başlık olan ekonomik, çevre, sosyal ve yönetsel açıdan performans göstergeleri belirlenmiştir. 2023 yılının ilk çeyreğinde başvurular alınmaya başlamıştır. Türk Standartları Enstitüsü tarafından OSB’ler bu ön kriterlerle, performans göstergelerine bağlı olarak değerlendirilecek ve sertifikalandırılacaktır. Bu sertifikalandırma süreci günlük esaslı olup bu sürece dâhil olan OSB’lerin üretim, istihdam, kaynak tüketmeleri gibi konularda performansları izlenecektir. Bu dönüşümü sağlayan OSB’ler için kredilendirme öncelik tanımlanması öngörülmektedir.

Bilindiği üzere, ilk OSB’nin kuruluşundan OSB Kanunu’nun 15/4/2000 tarihinde yürürlüğe girmesine kadar olan süreçte OSB’ler hakkında kalkınma planları ile çeşitli kanun ve yönetmeliklerde düzenlemeler yapılmıştır. OSB’lerin tüzel kişiliğinin olmaması başta olmak üzere pek çok hukuki sorunun aşılabilmesi için yapılan uzun çalışmaların sonucunda hazırlanan Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu’yla OSB’ler tüzel kişiğe kavuşturulmuş, OSB’lerin kuruluş, yapım ve işletilme esasları ile gelir gider, arsa tahsis gibi konular da düzenlenmiştir. Bu kanunun uygulanması sürecinde OSB’lerden ve sanayicilerden gelen talepler doğrultusunda 1/7/2017 tarihinde yürürlüğe giren 7033 sayılı Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile OSB Kanunu’nda da esaslı değişiklikler yapılmıştır. Bu kanun kapsamında, sanayicinin mali yüklerinin azaltılması ve sanayiciye yönelik ilave teşviklerin getirilmesinin yanında, nitelikli eleman yetiştirilmesine yönelik teşvikler ön plana çıkmaktadır.

Bu kanunla OSB’ler hakkında yapılan öne çıkan değişiklikler şunlardır: Endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler ve sanayi sitelerinde yer alan binaların emlak vergisinden muaf olması sağlanarak planlı sanayi alanları için emlak vergisi kaldırılmıştır. Harçlar Kanunu ve Damga Vergisi Kanunu’nda yapılan düzenlemelerle planlı sanayi alanlarında damga vergisi ve harçlar kaldırılmıştır. Yapı Denetim Kanunu’nda yapılan düzenlemeyle sanayi sitelerinde yapı denetim hizmet bedellerinde indirim sağlanmıştır. Ayrıca, OSB Kanunu’nda yapılan düzenlemeyle OSB’lerin tüm projeleri için kredi ve kredi faiz desteği verilmesine imkân sağlanmıştır. Organize sanayi bölgelerinin faaliyetleri için gerekli olan Bakanlıkça uygun görülecek projelerin tamamına kadar olan kısmının desteklenmesi, ayrıca, OSB’lerde iç ve dış kaynaklardan kullanılacak krediler için Bakanlıkça belirlenecek miktarlarda kredi faiz desteği verilmesi hususları Bakanlığın görevleri arasına dâhil edilmiştir.

2017 yılında hayata geçen Üretim Reform Paketi'yle yatırımcılar için daha cazip gelen OSB'ler hakkında 7033 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra yaklaşık altı yıllık uygulama sürecinde OSB tüzel kişilikleri ile OSB katılımcılarından gelen talepler değerlendirilmiş ve şu anki kanun teklifimiz hazırlanmıştır. Hazırlanan düzenleme kapsamında OSB Kanunu'yla alakalı 7 madde bulunmaktadır. Teklifte OSB Kanunu'nda "yeşil OSB" tanımı yapılarak OSB'lerin Bakanlıkça belirlenen kriterler çerçevesinde TSİ tarafından sertifikalandırılması düzenlenmektedir. Böylece, OSB'lerimizin yeşil OSB'lere dönüşümünü hızlandıracak, yeşil altyapı yatırımlarını destekleyecek, orta ve uzun vadede OSB'lerin yeşil ekonomiye entegrasyonunu sağlayacak yeni yatırımlar için bir cazibe merkezi hâline gelmesi hedeflenmektedir. Yine, yeşil OSB olmak üzere hazırlanan projelerin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca kredilendirilmesine ve öncelikli olarak değerlendirilmesine imkân tanınmaktadır.

Teklifte yer alan düzenlemeyle, OSB kuruluş ve genişleme süreçlerinin hızlandırılması için yürürlükteki imar planlarında sanayi olarak belirlenen alanların planı onaylayan idarenin görüşünün alınması ve imar planına esas jeolojik ve jeoteknik etüt yapılması kaydıyla, OSB yer seçimi işlemi yapılmadan OSB alanı olarak kesinleştirilmesine imkân tanınmaktadır. Uygulamada OSB yer seçimi işlemi yaklaşık sekiz ila on iki ay sürmekte ve bu nedenle sanayicinin ortak altyapı ve arıtma gibi OSB imkânlarına erişmesi gecikmektedir. Yapılması öngörülen değişiklikle, hâlihazırda planda sanayi olarak belirlenmiş alanlar içinde yeniden yer seçimi yapılmasına esasen gerek olmadığından şeklen gerçekleştirilen yer seçimi işlemi kaldırılmakta ve sanayi imar alanlarının yer seçimi yapılmadan jeolojik ve jeoteknik etüt yapılarak hızlı bir şekilde OSB'ye dâhil edilmesine ve OSB alanı olarak belirlenmesine imkân sağlanmaktadır.

Bir diğer husus, OSB olarak belirlenen alanda yatırım yapma taahhüdünde bulunan maliklerin taşınmazlarının OSB tarafından uygun görülmesi hâlinde kamulaştırılmamasıdır. Hâlihazırda, OSB içinde kalan özel mülkiyetteki alanlar yatırım yapma taahhüdünde bulunanlara tahsis edilmektedir. Malik yatırım taahhüdünde bulunursa kamulaştırma işlemi yapılmasına gerek kalmamakla birlikte, yönetmelikte belirlenen tahsis süreleri içerisinde malikin yatırım taahhüdünü yerine getirmemesi hâlinde süre sonunda söz konusu taşınmazın kamulaştırılması düzenlenmektedir.

OSB Kanunu'nda OSB tüzel kişiliklerinin özel hukuk tüzel kişiliğini haiz olduğu düzenlenmiştir. Kamusal yetkileri haiz olmasıyla ilgili mevzuatta tanımlanan tüzel kişilik türlerine girmemesi nedeniyle "sui generis" olarak tanımlanan OSB tüzel kişiliğinin nasıl kurulacağının yanında kimlerin yer alabileceği OSB Kanunu'nda belirlenmiştir. Sanayi odaları zorunlu olmakla birlikte, valilik, il özel idareleri, yatırım izleme koordinasyon başkanlıkları, belediyeler kurucular arasında yer alabilmektedir. Dernekler ve kooperatifler gibi kamu tüzel kişiliğini haiz olmayan mesleki teşekküllerin ise yalnızca ihtisas OSB'ler içinde yer alması mümkündür. Yapılan düzenlemeyle ilgili kurum ve kuruluşlardan gelen talepler üzerine OSB'nin finansal olarak daha güçlü ve daha kapsayıcı olmasını temin edebilmek için konuyla ilgili mesleki derneklerin, birliklerin ve kooperatiflerin yalnızca ihtisas OSB'lerin değil, karma OSB'lerin de kuruluşuna katılmasına imkân tanınmaktadır.

OSB Kanunu'nda OSB'ler, sınırları tasdik edilmiş arazi parçalarının imar planlarındaki oranlar dâhilinde gerekli ortak kullanım alanları, hizmet ve destek alanları ve teknoloji geliştirme bölgeleriyle donatılıp planlı bir şekilde ve belirli sistemler dâhilinde sanayi için tahsis edilmesiyle oluşturulan ve bu kanun hükümlerine göre kurulan, planlanan ve işletilen, kaynak kullanımında verimliliği hedefleyen mal ve hizmet üretim bölgeleri olarak tanımlanmaktadır. Ortak kullanım alanları, OSB mülkiyet ve tasarrufundaki sosyal, idari ve teknik altyapı ve hizmet alanları ile park alanları; hizmet destek alanları ise küçük imalat, tamirat, ticaret, eğitim ve sağlık sektöründeki katılımcılar ve kiracılar tarafından faaliyet gösterilen alanlar olarak tanımlanmaktadır. Kullanım amacı farklı olmayan bu alanlarda

yalnızca malik unsuru açısından farklılık bulunmaktadır. Hâlihazırda, OSB içerisindeki ortak kullanım alanlarının OSB büyüklüğünün yüzde 8'inden az, hizmet ve destek alanlarının ise OSB büyüklüğünün yüzde 10'undan fazla olamayacağı yönünde sınırlama bulunmaktadır. OSB'lerde katılımcıların faaliyet göstereceği hizmet destek alanı ihtiyacı daha fazla olduğundan bu oranın yüzde 10'dan yüzde 15'e çıkarılması, bu doğrultuda ortak kullanım alanı oranının ise yüzde 8'den yüzde 5'e düşürülmesi öngörülmektedir.

OSB'lerde bulunan özel mülkiyetler açısından acele kamulaştırma kararı alınabilmektedir. Bu değişikliklerle, acele kamulaştırma kararı verilen alanların yatırıma hazır hâle getirilerek bu alanlarda üretimin hızlıca başlaması için tescile yönelik işlemler devam ederken Mahkemece belirlenen bedelin banka hesabına yatırılmasını takiben bu alanda OSB tarafından altyapı ve katılımcılar tarafından üretim tesislerinin inşa edilmesine imkân tanınmaktadır. El koyma kararından sonra OSB tarafından yapılacak iş ve işlemler açıklanmak suretiyle, yatırımların hızlanması amaçlanmaktadır. OSB'ler için parsellerin katılımcılara tahsis edilmesinde yetkili olan OSB tüzel kişilikleridir.

Gelişen teknoloji koşullarında her türlü kamu hizmeti mümkün olduğunca on-line platformlara taşınmıştır. OSB'ler açısından da bunun yapılmasının elzem olduğu düşüncesinden hareketle, bu teklifle arsa satışlarının müteşebbis heyetin belirleyeceği ve şeffaflık ilkesi çerçevesinde yönetmelikte belirlenen esas ve usullere uygun şekilde yapılmasına ilişkin düzenleme yapılabilmektedir. Yönetmelikle getirilecek düzenlemelerle OSB içinde tahsise uygun parsellerin kamuoyuna duyurularak elektronik ortamda daha şeffaf bir süreçle tahsis edilmesi amaçlanmaktadır.

Değişiklik yapılan bir diğer husus, parsel birim faaliyetinin hesaplanmasına ilişkindir. Uygulamada sanayicilerin kendi aralarında yaptıkları devirlerde sınır konulmadığından OSB içindeki parsellerin rayiç bedeli, parsel birim maliyetlerinin ve birim satış fiyatlarının nasıl belirleneceğini düzenleyen madde hükmüne rağmen düşmemektedir. Öte yandan, bu fıkra dolayısıyla OSB içindeki parsellerin krediye esas değeri düşmüştür. Uzun yıllar önce kurulan OSB'lerde maliyet hesaplamalarında sıkıntılar yaşanmıştır; ayrıca, parsel tahsislerinin iptalinde, iadesinde yönetmelikte yer alan düzenlemeye göre yeniden değerlendirme oranında güncellenen bedel yatırımcıya geri ödendiğinden ve bu bedel çoğu zaman rayiç değere ulaştığından maliyetler yüksek seviyelerde kalmıştır. Bu nedenle parsel satışlarındaki üst limit kaldırılarak parsel satış fiyatlarının belirlenmesi müteşebbisin, genel kurulun yetkisine bırakılmıştır.

OSB'lerde imar uygulaması yapılana kadar yatırımcılara parsel tahsisi yapılması mümkün olmadığından tahsis öncesinde OSB'ler kamulaştırma ve altyapı inşaatı için kaynak sıkıntısı yaşamaktadır. OSB'lerde detayları yönetmelikte belirlenmek üzere bedeli mukabilinde ön tahsis yapılması uygulaması getirilerek OSB'lere tahsis öncesi kaynak sağlanması hedeflenmektedir.

Yerli ve yabancı yatırımcıların OSB'lerde üst yapı bina satın alma veya kiralama talepleri sık sık gündeme gelmektedir. Mevcut kanuni düzenleme buna imkân vermediği için yatırımcıların bu talepleri karşılanmamış, yatırımcıların başka ülkelere yatırım yapmasına seyirci kalınmıştır. Yapılan bu değişikliklerle OSB'lere mülkiyetlerindeki parsellerde tesis inşa ederek katılımcılara üretim şartıyla üst yapı kiralama ve üst yapı satış imkânı getirmektedir. Sanayicilerin taleplerine bu yolla hızlı bir şekilde karşılık verilmesinin yabancı yatırımcıların ülkemize çekilmesinde önemli bir katkı sağlayacağı açıktır.

OSB içinde yatırım yapan sanayicilerin çoğunlukla ekonomik sebeplerle üretim faaliyetlerini durdurması neticesinde OSB içindeki faaliyetini durduran tesislerin ekonomiye kazandırılması için kiralama yapılabilmesine yönelik talepler karşılıksız kalmayarak 2008 yılında kiralama konusu OSB Kanunu'na dercedilmiş olmakla birlikte kiralamaya ilişkin mevcut uygulama OSB'lere göre, hatta aynı

OSB içinde tesisin yapı ruhsat tarihine göre değişiklik arz etmektedir. Yapılan değişiklikle yönetmelikte belirlenecek esas ve usullere uygun olarak kiralamaya ilişkin uygulamanın tüm OSB’lerde eşit hâle getirilmesi hedeflenmektedir.

4562 sayılı Kanun’un ek 3’üncü maddesinde yapılan değişiklikle kredi kullanmayan OSB’lerde kısmen bedelli ve bedelsiz parsel tahsisı yapılması uygulaması kaldırılmaktadır. Hâlihazırda ilgili Cumhurbaşkanlığı kararı ve yönetmeliğe göre bedelsiz ve kısmen bedelli parsel tahsisı uygulaması yalnızca kredi kullanan OSB’lerde uygulanmaktadır. Katılımcılara uygulanan indirim OSB’nin Bakanlığa olan kredi borcundan mahsup edilmektedir. Kredi kullanmayan OSB’lerde ise bedelsiz tahsis yapılması hâlinde Bakanlık tarafından ödeme yapılması gerekmektedir ve bütçe imkânları nedenleriyle ikincil düzenlemelerde bu duruma yer verilmemiştir. Maddeyle uygulaması olmayan bu hükmün kaldırılmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Yine, OSB içinde yer alan, boş olan ve OSB mülkiyetinde olmayan parsellerinin, atıl vaziyetten çıkartılıp, sanayi üretimine katkı sağlaması amacıyla mülkiyet sahiplerine üretime geçmesi veya üretim yapmak isteyen yatırımcılara devretmesi için süre verilmektedir. Süre sonunda yatırım yapılmayan parsellerin OSB tarafından daha önce mülkiyeti devredilenlerin bedeli ödenmek kaydıyla tapuda OSB adına tescili, OSB tarafından devredilmeyenlerin ise kamulaştırılması düzenlenmektedir.

Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, değerli milletvekillerimiz; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı görev sahasında yer alan düzenlemeler kapsamında Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK)’ın yeniden yapılandırılması kapsamında TENMAK Denetim Hizmetleri Koordinatörlüğü Yönetmeliği 30/12/2021 tarihli ve 31705 2. Mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Ancak anılan birimde mevcutta denetçi, başdenetçi veyahut da denetçi yardımcısı personel istihdamı bulunmamaktadır. Maddeyle denetçi yardımcısı istihdamı ve denetçiliğe atanma için gerekli olan uzun süreç göz önünde bulundurularak kurumun denetim ve istihdamına acil ihtiyaç duyulan en fazla 5 TENMAK denetçisi pozisyonuna genel bütçe ve özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin müfettiş, denetçi ve kontrolör kadro veya pozisyonlarında görev yapmış olanlardan atama yapılması öngörülmektedir.

3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında yürütülen madencilik faaliyetleri kapsamında ihtiyaç duyulan elektrik enerjisi için tüketimi karşılamak amacıyla ülkemiz genelinde artan elektrik ihtiyacı da dikkate alınarak 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu 14’üncü maddesi kapsamında kurulacak yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı lisanssız elektrik üretim tesislerinin altyapı tesisi kapsamına alınması hedeflenmektedir.

EPDK’nin şarj hizmetiyle ilgili gelirlerinin ve doğal gaz piyasasına ilişkin yıllık lisans bedellerine ilişkin genel gelirlerinin ilgili mevzuat kapsamında olduğu hususu açıklığa kavuşturularak mevzuat bütünlüğünün sağlanması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda hâlihazırda kurumun gelirleri arasında yer aldığı hâlde 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun’da açıkça belirtilmeyen “doğal gaz piyasası yıllık lisans bedeli” ifadesi kanuna dercedilerek bu husus açıklığa kavuşturulmaktadır. Ayrıca kurumun görev alanındaki petrol ve LPG piyasalarına vaktinde ödenemeyen alacakların tahsili usulü kanunda belirtildiği hâlde elektrik ve doğal gaz piyasalarındaki kurum alacaklarının vaktinde ödenmemesi hâlinde uygulanacak tahsili usulü kanununda belirtilmemiştir, yapılacak değişiklikle bu eksiklik de giderilmektedir.

EPDK’nin taraf olduğu dava ve takipler ile ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz taleplerinde kuruma her türlü yargı harcından ve teminat gösterme yükümlülüğünden muafiyet sağlanmasına ilişkin düzenlemenin daha açık bir lafız ile yazılarak uygulamadaki yorum farklılıklarının giderilmesi amaçlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, yapılan düzenlemeyle ihraç edilen doğal gaz ilişkin iletim tarifelerinin yurt içi iletim tarifelerinin tabi olduğu kısıtlamalara tabi olmaması sağlanmaktadır. Bu noktada EPDK'ye arz güvenliği, piyasadaki rekabet ortamının iyileştirilmesi ve sistem işleyişi gibi hususlarda Bakanlık görüşünü almak kaydıyla, ihracata ilişkin iletim tarifelerine ilişkin daha farklı içerikte usul ve esaslar belirleme yetkisi verilmektedir.

Yine, düzenlemeyle Türkiye'de doğal gaz piyasasında alım-satım yapacak yerli ve yabancı ticaret şirketlerinin güven duyacağı, objektif kurallara göre işletilen rekabetçi bir piyasa yapısı oluşturulması hedefi doğrultusunda doğal gaz ithalatına hem BOTAŞ hem de özel sektör tüzel kişileri açısından serbestlik getirilmesi amaçlanmaktadır. Diğer taraftan, piyasanın rekabete açılması ve serbestleşme hedeflerinin yanı sıra ülkemizin arz güvenliğinin temin edilmesi de büyük önem arz etmekte olup bu nedenle arz güvenliğinin temini amacıyla bazı tedbir ve hükümler getirilmektedir.

Türkiye'nin doğal gaz ticaret merkezi olma hedefleri doğrultusunda, doğal gaz piyasasında serbestleşme, rekabet ve ticaretin geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Piyasada oyuncu sayısının artması ve tedarik imkânlarının çeşitlenmesiyle birlikte tüketicilerin güvenli, kaliteli ve daha uygun fiyatlı enerjiye erişim imkânları çoğalmış olacaktır. Bu kapsamda getirilen düzenlemeyle Türkiye doğal gaz piyasasında alım-satım yapacak yerli ve yabancı ticari şirketlerin güven duyacağı objektif kurallara göre işletilen rekabetçi bir piyasa yapısı oluşturulması amaçlanmaktadır. Ayırıştırma, doğal gaz tedarik ve altyapı faaliyetlerinin kurulan farklı tüzel kişiler eliyle yürütülmesini sağlamayı hedeflemektedir. Ayırıştırma uygulaması, şebeke altyapıları ile tedarik çıkarlarının aynı tarafta bulunmasını engellemek ve böylece piyasaya rekabetçi yeni girişlerin önünün açılması amacıyla oluşturulmuş bir kavramdır.

Diğer taraftan, piyasanın rekabete açılması ve serbestleşme hedeflerinin yanı sıra ülkemizin arz güvenliğinin temin edilmesi de büyük önem arz etmekte olup bu nedenle arz güvenliğinin temini amacıyla bazı tedbirler ve hükümler önerilmektedir. Bu çerçevede, teklifler 4646 sayılı Kanun'un geçici 2'nci maddesinde uygulanamayan bazı hükümlerin yürürlükten kaldırılması, piyasada rekabetin ve serbest ticaretin gelişimi için BOTAŞ'ın yeniden yapılandırılması hedefinin korunarak somutlaştırılması, arz güvenliğinin temini için ilave tedbir ve hükümler getirilmesi amaçlanmaktadır.

Yenilenebilir enerji alanında pompaj depolamalı hidroelektrik santraller kurulmasıyla elde edilecek faydaların ülkemiz ekonomisine kazandırılması için rezervuar alanına bakılmaksızın YEKDEM ve yerli katkı fiyat desteğinden yararlanılması hedeflenmektedir. Yine, yerli katkı fiyatı desteğinin rüzgâr veya güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleriyle mümkünleşerek kurulan elektrik depolama tesisleri için de uygulanması ve böylece elektrik depolama teknolojilerine dayalı mekanik, elektromekanik aksamın ülkemizde üretilmesinin sağlanması düzenlemeyle hedeflenmektedir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından verilen yetkiye dayanılarak yerine getirilmekte olan proje onay ve kabul işlemlerinin etkin, verimli ve hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesine ilişkin personel ve kaynak kullanımı giderlerinin karşılanabilmesi ve bu giderlerin kamuya ekstra yük getirmesinin önlenmesi amaçlanmaktadır. Yine, düzenlemeyle, elektrikli araçlar için oluşturan yasal altyapının önemli unsurları içerisinde yer alan şarj ağı işletmecisi lisansının sona erdirilmesi ve iptali hususlarının EPDK tarafından belirlenebilmesi öngörülmekte ve lisans iptali nedeniyle piyasaya giriş engeli getirilerek piyasada sağlıklı bir işleyişin sağlanması hedeflenmektedir.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun geçici 6'ncı maddesi çerçevesinde, dağıtım şirketleri tarafından yapılan genel aydınlatmaya ilişkin tüketim miktarı ve bedellerinin gerçek durumu gösterip göstermediğine ilişkin TEDAŞ tarafından saha ve ofiste yürütülen denetim faaliyetleri nedeniyle yüksek gerilim tazminatı, arazi tazminatı, harcırah, fazla mesai ücretleri gibi personel giderleri ile konaklama, ulaşım gibi masraflar oluşması nedeniyle ve ayrıca Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ'nin söz

konusu madde kapsamındaki denetim faaliyetine ilişkin masrafları karşılayacak ekstra bir gelirin olmaması nedeniyle, TEDAŞ'ın madde kapsamındaki denetim faaliyetine ilişkin tüm masraflarının Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten karşılanması amaçlanmaktadır.

Son olarak, Vakıflar Genel Müdürlüğüne ve mazbut vakıflara ait taşınmazların uzun süreli kiralama hükümleri ile adi kira hükümlerinin ayrılması ve farklı model kiralama yöntemleriyle ilgili olarak karışıklığa neden olunmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca “tarımsal faaliyet amaçlı kullanım” kavramı eklenerek uygulamada mevcut durumu mevzuat olarak düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, düzenlemeyle, Vakıflar Genel Müdürlüğüne ve mazbut vakıflara ait taşınmazların kira sözleşmelerinin devrinde genel müdürlüğünün izni ve rayiç bedel şartı getirilerek kiralananın kira sözleşmesine uygun kullanılmasını sağlamak, kiracının genel müdürlükten izin almadan taşınmazı alt kiracıya devrini engellemekte ve vakıf taşınmazlarının kira bedellerinin rayiç kira bedellerine uygun hâle getirilerek daha yüksek gelir elde etmek veya elde edilecek gelirle genel müdürlük hizmetlerinin daha etkili ve verimli yapılması sağlanmak amaçlanmaktadır.

Yine, geçmişî vakıf olan kültür varlıklarının mazbut vakfına devredilmesi suretiyle vakıf kültür varlığının korunarak yeni nesillere aktarılmasının Vakıflar Genel Müdürlüğü eliyle sağlanması amaçlanmaktadır. Bu yöntemle vakıf mülkiyetinden çıkan kültür varlıklarının tekraren mazbut vakfına dönmesi, korunarak yeni nesillere aktarılması ve vakfedenin iradesinin de bu suretle korunması sağlanmaktadır. Aynı zamanda, geçmişî vakıf olan kültür varlıklarının Vakıflar Genel Müdürlüğü uhdesinde toplanması amaçlanmaktadır. Düzenlemeyle, vakıf kültür varlığının vakfı adına nasıl tescil edileceği net ve tartışmalardan uzak olarak belirlenerek kamu kaynaklarının gereksiz sarfına engel olunmaktadır.

Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, değerli milletvekillerimiz; teklifimiz özetle bu hususları içermektedir. Teklifimizi sizlerin görüşlerine sunuyoruz.

Sözlerime son verirken yapılan düzenlemenin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN ZİYAALTUNYALDIZ - Sayın Polat'a kapsamlı bilgi ve değerlendirmeleri için teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, Komisyon üyelerimize istem sırasına göre söz vereceğim geneliyle ilgili.

Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, sayın bürokratlar, kamu kurum ve kuruluşlarının ve sivil toplum örgütlerinin değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; öncelikle, 6 Şubatta Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen deprem nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve ülkemize başsağlığı, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Komisyonumuzun bugün 27'nci Yasama Yılı içindeki muhtemelen son toplantısını gerçekleştiriyoruz. 14 Mayıs için seçim kararı alındı, altmış bir gün sonra seçim yapılacak.

Türkiye tarihinin en büyük yıkımına sebep olan bir afeti otuz yedi gün önce yaşadık. Vatandaşlarımızın çözülmesini bekleyen onca derdi, sorunu varken biz, burada OSB'lerle ilgili düzenlemeleri, enerjide yeni rantları ve BOTAŞ'ın bölünmesini ve özelleştirilmesi için atılan adımları konuşuyoruz. Gerçekten merak ediyorum, bu teklifin içinde bu kadar acil olan ne var? Altmış bir gün sonra millet sandık başına gidecek. İktidarınız değişmeden giderayak getirdiğiniz bu teklife bir bakalım hangi düzenlemelerde değişiklik yapılıyor; hangisi acil? Enerjiyle ilgili düzenlemeler var, sanayiyle ilgili düzenlemeler var ancak ilginçtir, vakıflarla ilgili de düzenleme yapılıyor. Hangimizin

bu konuda bir uzmanlığı var vakıflarla ilgili? Hangimiz, vakıflar konusunda bir düzenlemeye ilişkin olarak Komisyonumuzun teknik yorum yapma becerisi olduğunu iddia edebilir? Bu torbanın içinde vakıfların ne işi var? Çok acil bir ihtiyaç mı var da bu düzenlemeler alakasız bir Komisyona getiriliyor? Ama siz torba yasaları çorbaya çevirdiğiniz için, İçişleri Komisyonuna gitmesi gereken vakıf düzenlemesi bizim Komisyona gelirken, ne yazık ki geçtiğimiz hafta Çevre torbasına eklenen maddeyle Kahramanmaraş'taki OSB'lerin sınırlarının değiştirilmesine dair düzenleme de İçişleri Komisyonunda görüşülüyor. Biz "Torba yasalarla, tali komisyonları toplamayarak, gece yarısı önergeleriyle, hazırlıksız yapılan tekliflerle, komisyonların ihtisaslarını dikkate almayarak yasamanın niteliğini bozdunuz." dedikçe siz iyice ipin ucunu kaçırdınız; bir hafta arayla getirilen iki ayrı düzenlemede tüm uzmanlıkları göz ardı etmeyi başardınız.

Değerli arkadaşlar, depremin ikinci günü bölgeye ilk giden milletvekillerinden biriyim; yıkımı ve müdahalelerin nasıl yetersiz kaldığını yerinde görüp şahit olan arkadaşlarınızdan biriyim. Bizim bugün burada böyle bir teklif değil, Komisyonumuzun da uzmanlık alanını ilgilendiren konularda bölgeye dair durumu tespit ve çözüm önerilerini görüşmemiz, olası diğer depremlerde benzer şekilde enkaz altında kalınmaması için alınacak tedbirleri değerlendirmemiz gerekirdi.

Değerli arkadaşlar, OHAL bölgesindeki illerin toplam milli gelirden aldığı pay yüzde 9 civarında. Bölgenin ekonomiye katkısı ve ekonomiye katkı sunan ana unsurlarının oranı ise yüzde 15 civarında. OHAL bölgesinde yer alan iller toplam ihracatımızın yaklaşık yüzde 9'unu gerçekleştiriyor; 20 milyar dolarlık bir ihracattan bahsediyoruz. Mücbir sebep ve afet bölgesi ilan edilen 11 ilde 320 bine yakın esnaf ve sanatkâr, yaklaşık 200 bin tacir ve sanayici bulunuyordu. Şehir merkezlerinin büyük hasar aldığı iller olan Hatay'da, Adıyaman'da, Malatya'da, Kahramanmaraş'ta ve Gaziantep'in İslahiye ve Nurdağı ilçelerinde canlı kurtulan esnafların büyük çoğunluğu, özellikle cadde esnafı ekmek teknesini kaybetti. Elbistan Ticaret ve Sanayi Odası tespitlerine göre, Elbistan'da bulunan 2 bin iş yerinden sadece 50'si ayakta kalabildi. Antakya Ticaret ve Sanayi Odasına göre, küçük sanayi sitesinde bulunan 2 bin esnafın 1.700'ünün dükkânı tamamen kullanılmaz hâle gelmiş. Kahramanmaraş'ta esnafların üçte 2'ye yakınının dükkânları göçük altında kaldı. Adıyaman merkezindeki dükkânlar ilk üç gün ya yağmalandı ya kapandı ya da göçük altında kaldı. Yerinde yaptığımız incelemelerde gördük ki bölgede üretime faal olarak devam edecek olan 35 OSB'nin depremden sonra 12'sinin üretimi tamamen durdu, 10 OSB tesisinde ise ağır hasar bulunmakla birlikte göç eden iş gücü nedeniyle üretim kısıtlı kapasiteyle sürdürülüyor.

Kanunda aranan şartları karşılayarak kurulan OSB'lerde genel olarak üretim tesisleri ve altyapı yatırımları çok büyük hasar görmemiş durumda yani kanunla kurduğumuz OSB'lerde aslında çok fazla sorun yok ancak fay hattı üzerinde kurulmuş Kahramanmaraş'taki Türkoğlu OSB'nin yüzde 94'ü hasar almış, Türkoğlu OSB'de ve Adıyaman'da üretim durmuş. Düşük kapasitede çalıştığı söylenen OSB'lerde üretim neredeyse durma noktasına gelmiş.

Değerli arkadaşlar, dikkat çekici olan ne, biliyor musunuz? Şehir merkezinde hasar almamış bina neredeyse kalmayan Hatay'da, OSB yer seçimi sonucunda -yani ovaya değil, dağın yamacına kurulduğu için- çok fazla etkilenmemiş; yüzde 10, yüzde 20 gibi bir yıkım oluşmuş. Bu hasarlar göstermektedir ki OSB Kanunu'ndaki gerekliliklere uygun olarak planlanan veya yapılandırılan OSB'lerde yıkım çok sınırlıyken hâlihazırda üretim tesisi olan ve OSB Kanunu'na ek düzenlemelerle OSB ilan edilenlerde ise yıkım daha büyük oldu.

Şimdi, siz bu teklifle OSB'lere yer seçimini âdeta işlevsiz hâle getiren düzenlemeler getirerek "OSB kurulmasına hız kazandıracak tedbirler alıyoruz." diyorsunuz. Değerli arkadaşlar, gerçekten bu yaklaşımı anlamak mümkün değil, sizi şaşkınlıkla, hayretle izliyorum, böyle bir zamanda bu teklifle gelmenizi anlayamıyorum. Böylesi bir felaketten hiç mi ders alınmaz "Biz nerede yanlış yaptık da bu yıkım ortaya çıktı?" nasıl denilmez? Ve aynı yanlışlarda ısrar edilmesine şaşıyorum.

Bölgede depremten etkilenen OSB'lerde çalışan sayısı yaklaşık 500 bin. Özellikle Hatay, Adıyaman ve Kahramanmaraş illerinde OSB'lerde çalışan işçilerin kendileri hayatta kalabilseler dahi ailelerinden kayıplar yaşadıklarını tespit ettik. Ailelerinde kayıp yaşayan ya da evi zarar gören işçilerin iş yerlerine dönme ihtimalleri çok düşük olup evlerini kaybeden işçiler aileleriyle daha güvenli kentlere büyük oranda göç etmiş durumda. Sanayicilerin beklentileri var. Bizim bu bölgeyi cazip hâle getirmemiz gerekiyor insanların dönmeleri için. Bir sanayicim Kahramanmaraş'ta bize şunu söyledi: "Oturduğum sitenin kapıcısını aradım 'Neredesin?' diye, 'Ben İstanbul'a göç ettim.' dedi. Dedim ki: 'Gel, eşyaların filan burada.' 'Eşyalarımı atın, istemiyorum, bir daha dönmeyeceğim.' diyor." Ama sanayici şunu söylüyor: "Biz bir yere gidemeyiz. Burada çalışan insanların sorumluluğunu taşıyoruz. Onun için, bize sahip çıkın. Çalışan emekçilerimiz geri dönsün. Biz destek istemiyoruz, biz sadece o işçilerin geri dönmeleri için mücadele ediyoruz." Bölgede üretimin devam etmesini sağlamak için, bu işçilerin aileleriyle birlikte bölgeye, sağlıklı bir yaşam ortamına güvenle dönmeleri için yapılması gerekenleri de bizim konuşmamız uygun olur ama biz bugün burada vakıf mallarının kime devredileceğini konuşacağız; ne acı.

Bölgede 73 küçük sanayi sitesi bulunuyordu; gittik, yerinde inceledik, küçük sanayi sitelerinin büyük bir bölümü kullanılmaz hâle gelmiştir. Başta Hatay olmak üzere, depremten birincil olarak etkilenen bölgelerde artık ayakta kalan tek bir küçük sanayi sitesi yok. Oysa bölgede yeniden hayatın kurulması ve üretimin sağlanması için bunlar büyük önem taşıyor çünkü buradaki kuruluşlar büyük sanayi sitelerinin âdeta alt kolu gibi görev yapmaktadır. Daha ötesi, bölgede görev yapacak iş makinelerinin işler hâlde olması için de küçük sanayi sitelerinde esnafların varlığı önemli. İş makinelerinin lastiği patlasa Hatay'da tamir edecek bir usta bulmakta zorlanılıyor.

Bölgede 5 endüstri bölgesi, 12 teknoloji geliştirme bölgesi, 2 serbest bölge, 54 AR-GE merkezi, 11 tasarım merkezi bulunuyordu. Sanayi açısından çok önem taşıyan bu bölge ve merkezlerin depremten nasıl etkilendiğini Komisyonunda analiz etmemiz gerekirdi.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin 4'üncü büyük limanı İskenderun Limanı'nda deprem esnasında konteynerlerin birçoğu şiddetli sarsıntıyla devrilip yan yattı veya kaydı. Depremin tetiklemesi sonucu çıkan yangın ise yedi gün boyunca sürdü, havadan ve karadan yapılan müdahaleyle 7'nci günde yangın ancak söndürülebildi. Havadan yapılan müdahalelerde iktidarın "hurda" dediği THK uçakları da vardı.

Size "Limanlar kamunundur, devletin güvenliğiyle ilgili." dediğimizde bizleri dinlemiyorsunuz ama yaşananlar hep bizleri haklı çıkarıyor. İnsan haklı çıktığına üzüldü mü? İnanın, ben üzüldüyorum. Çünkü bölgede yaptığımız görüşmelerde, İskenderun Limanı'nda görev yapan bir gümrük çalışanı, "IMO'lu" denilen tehlikeli yabancı maddelerin olduğu konteynerlerin altyapısı olmadan ve gerekli güvenlik önlemi alınmadan boşaltıldığını, söz konusu konteynerlerin hiçbir liman tarafından kabul edilmediğini ve Suriye ile Irak'a gönderilmek üzere geldiğini söyledi. Bu iddia önemlidir ve yine, incelememiz, değerlendirmemiz gerekir diye düşünüyorum.

Liman işleten firmanın yetkilileri, limanda gemi tahliye ve yükleme operasyonlarının üç ay içinde başlamasının planlandığını açıkladılar. Bir kez daha uyarıyoruz, haklı çıkmayı istemeyerek uyarıyoruz: Limanı kullanan firmalar bu sürecin bir yıldan önce tamamlanmayacağını söylüyorlar. Üstelik İskenderun'un elleçleme yükü Mersin Limanı'na kaydı. Bu limanda büyük bir yoğunluğun ve

aksaklıkların yaşanmaya başladığı söyleniyor ancak siz, bu sorunların hepsine gözlerinizi, kulaklarınızı kapatıyorsunuz. Ülkemiz ekonomisinde büyük ve önemli bir yeri olan deprem bölgesini bir kenara bırakıp âdeta kaptıkaçtı mantığıyla son dakikada Meclis gündemine getirilen tekliflerle son dakika vurgunları yapmaya çalışıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, teklifin 1'inci maddesiyle, Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumunda denetim ve inceleme faaliyetleri için en fazla 5 TENMAK denetçisi pozisyonuna genel bütçe ve özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin müfettiş, denetçi ve kontrolör kadro veya pozisyonlarında görev yapmış olanlardan atama yapılabilmesine imkân tanınması amacıyla istisnai bir düzenleme yapılıyor. Bu düzenlemeye neden ihtiyaç duyuldu? TENMAK oluşturulurken denetçiye ihtiyaç duyulacağı bilinen bir gerçek, bu gerçek neden ihmal edildi? Şimdi Cumhurbaşkanlığı kararıyla kadrolarına dair düzenleme yapılan kuruma kanunla bir istisna getirilmeye çalışılıyor.

Teklifin 4'üncü maddesiyle “Yeşil OSB” tanımı getiriliyor. Bunu olumlu buluyoruz. Küresel iklim değişikliklerinin etkileri en yoğun hisseden ülkelerden biriyiz. Bu kapsamda ülkemizin yeşil dönüşümü bizim iktidarımızda da en önemli hedeflerden biri. Yeşil enerji, yeşil üretim, yenilenebilir enerji kaynaklarının desteklenmesi gibi ana başlıklarda biz de politikalarımız ve yol haritamızı belirlemiş durumdayız.

Teklifin en sorunlu maddelerinden biri 5'inci madde. Size daha önce de sözünü ettim; bu düzenlemeyle, imar planında sanayi alanı gözüken yerlerde OSB yer seçimi işlemi süreci işletilmeden OSB alanları kesinleştirilecek, daha da ötesi OSB sınırları kesinleştirilen yerlerde acele kamulaştırma yapılabilecek, OSB tarafından yatırımların gecikmemesi için altyapı inşaatı ve tahsisler yapılabilecek, yatırım için ruhsat ve izin verilebilecek. Bu düzenleme 2 ayrı yönden Anayasa'ya aykırı. Öncelikle OSB yer seçimi işleminin kaldırılması Anayasa'nın 44, 45, 56 ve 169'uncu maddelerine aykırı.

Teklif, yer seçimi sürecini aşarak, çevrenin, ormanların, meraların vesaire korunmasına ilişkin Anayasa hükümlerini göz ardı ederek, doğrudan OSB alanının kesinleştirilmesini hızlandıracak olup çevreye telafisi güç zararların doğmasına neden olacaktır. Bu çoğunluğunuzla geçse de Anayasa Mahkemesinden döner. Teklif düzenlemesi bu itibarla Anayasa'nın devlete toprağın verimli olarak işletilmesini korumak ve geliştirmek görevini yükleyen 44'üncü maddesine, tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek ödevini yükleyen 45'inci maddesine, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını öngören 56'ncı maddesine ve ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyma ve tedbirleri alma görevini yükleyen 169'uncu maddesine aykırıdır. Teklifin bu maddesi aynı zamanda acele kamulaştırmanın olağanlaştırılması yönünden de Anayasa'nın 13, 35 ve 46'ncı maddelerine aykırıdır. Eminim ki -buradaki tecrübelerime dayanarak söylüyorum- bu maddeyi biz acele kamulaştırma olarak bu Komisyondan OSB'lerde geçirelim, arkasından her alanda acele kamulaştırma gelecek yani yeri gelecek TOKİ gelecek, yeri gelecek farklı farklı kanunları getirmek için bunun önünü açıyorsunuz.

Yatırımların gecikmemesi gerekçesinin anayasal bir hakkın sınırlanması için öngörülebilecek olağanüstü bir durum olarak kabulünde kamu yararı bulunamaz. Teklifin 5'inci maddesinin dördüncü fıkrası Anayasa'nın 46'ncı maddesinin birinci fıkrası ve 35'inci maddesinin ikinci fıkrasındaki kamu yararı ölçütüne aykırı olduğu gibi, mülkiyet hakkına ölçsüz bir müdahale öngörüldüğü için yine, Anayasa'nın 35'inci ve 13'üncü maddelerine de aykırıdır.

Değerli arkadaşlar, biz yanlış bilmiyorsak ülkemiz hâlen bir hukuk devleti. Vatandaşlarımızın idarenin verdiği kararlara karşı da yargı yoluna başvurusu hâlâ mümkün. Şimdi, siz bu teklifle öyle bir düzenleme getiriyorsunuz ki yargı yolunu işlevsizleştiriyorsunuz. Vatandaş kamulaştırmaya karşı yargı yoluna başvurursa, kesin kamulaştırmaya dayanarak OSB'ler yatırım yapmaya başlayacak,

mahkeme iptal kararları verse OSB'nin yaptığı yatırım ne olacak merak ediyoruz. Bunun örnekleri var; Amasya Taşova Çambükü köylüleri tarım arazilerinin yakınında kurulmak istenen OSB'ye karşı yürütmenin durdurulması kararı aldırıldılar. Şimdi, bu düzenleme, onların aldırıldığı bu mahkeme kararını işlevsizleştirecek. Mahkeme kararlarına karşı bir kanun maddesiyle bu işi kapatmaya çalışıyorsunuz.

Yine, aynı şekilde, 10'uncu maddesiye İzmir Kemalpaşa Ansızca, Kuyucak ve Yenmiş köylerinin tarım yaptığı topraklarında da OSB olarak kamulaştırılması için düzenleme getiriliyor. Şimdi, bu teklifle, OSB'ler, burada yaşayan ve tarımla uğraşan köylülerimizin aldırıldıkları mahkeme kararlarının da arkasından dolanmış olacak. Sanayiye desteleyelim ama tarımı da yok etmeyelim, hukuka, kanuna ve yargı kararlarına da uyalım değerli arkadaşlar. Kanunlara uymak, mahkeme kararlarını uygulamak nedir, sonucunu gördük, 11 ilimizde 50 bin canımızı kaybettik. Bu teklifle getirmek istediğiniz düzenlemelerle, bir durum kanuna uymuyorsa o durumu kanuna uygun hâle getirmek yerine kanunu duruma uygun hâle getiriyorsunuz. Bu nedir biliyor musunuz? Kanuna uymak istemeyenlerin, mahkeme kararlarını uygulamaktan kaçınanların “Yasalar, kararlar bizim isteğimize uysun.” zihniyetidir. 11 ilimizi enkaz altında bırakan da 50 bin insanımızın ölümüne yol açan da bu zihniyettir ta kendisidir.

Değerli arkadaşlar, yer seçimi işleminin önemini 11 ilimizi etkileyen depremde gördük demiştim. Bu düzenlemenin o nedenle yeniden ele alınması gerektiğine dair önergemiz var. Uyarılarımızı yeni acılar yaşamamak için dikkate alın. İsterseniz örnek vereyim: Bölgede kanunla kurulan OSB'lere gezip baktığımız zaman yüzde 10, yüzde 20 hasar var. Son olarak burada, Sanayi Komisyonunda, Kahramanmaraş'ta 2 tane sanayi alanını OSB alanı ilan ettik, biz o kanunla geçirdik, o alanı OSB alanı ettik, bu 2 OSB'de de büyük hasar var yani daha önce sanayileşmiş, altyapısı planlanmış OSB'lerde büyük zarar var.

Bakın, burada, 7'nci maddede kanun tekniği açısından bir eksikliğin giderilmesi yönünde bir önergemiz var. 4562 sayılı Kanun'un bazı maddelerinde müteşebbis heyet aşamasında müteşebbis heyetin ve genel kurul aşamasında genel kurulun yetkili olduğu durumlarda “yetki düzenlemesi müteşebbis heyetin veya genel kurulun” ibaresi şeklinde birlikte kullanılmıştır. Örneğin, kanunun 5'inci ve 18'inci maddelerinde böyledir. Kanunda kavramsal birlik sağlanması yönünde bu önergemizi dikkatinize sunuyoruz, önergelerimizi dikkatle incelemenizi öneriyoruz.

Teklifin 8'inci maddesiyle, OSB'lere kamulaştırma ve altyapı için kaynak sağlamak üzere imardan önce ön tahsis yapılabilme olanağı sağlanıyor. Bu olumludur ancak ikinci fıkrada getirilen OSB'lerin üretim şartıyla üstü yapılı parsel kiralayabilecek ya da satabilecek olması OSB'lerin kuruluş amacından yani sanayi üretimini gerçekleştirecek altyapıyı oluşturma amacından uzaklaştırılmalarına ve hatta kendi katılımcısıyla rakip olmalarına sebep olabilecektir. Ne olur bunu düzeltin yani OSB'lerin işi arsa satmak, kiraya vermek değil; bunu dikkatle okuyun ve düzeltin.

Teklifin 13'üncü maddesinde, EPDK'nin iletim tarifesini hazırlarken artık ihraç edilecek doğal gazın naklinde firmalar arasında farklı fiyat, hüküm ve tarifeler belirleyeceği yönünde bir düzenleme getiriliyor. Ayrıca, EPDK'nin transit iletim tarifelerini yurt içi tarifelerinden farklı kurallarla belirlerken Bakanlık görüşü de alınması öngörülmüyor. Bu düzenleme daha önce Komisyonunuza bir önergeyle sabaha karşı gelmişti ve biz bir açıklama istemiştik. Sayın Elitaş'ın da Komisyonumuzda yoğun bir ilgi gösterdiği, ek borçlanma önergesinin de görüşüldüğü toplantımızda EPDK temsilcileri Komisyondan ayrıldıkları için de önerge geri çekilmişti. Bizim bu düzenlemeye dair açıklama talebimizi yinelemek istiyorum: Teklifin 14'üncü maddesinde doğal gaz ithalatında serbestlik getiriliyor ancak EPDK'nin doğal gaz ithalatına izin vermesi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının onayına bağlanıyor. Maddenin gerekçesinde, düzenlemeyle yerli ve yabancı ticaret şirketlerin güven duyacağı rekabetçi bir piyasa

yapısı oluşturulmasının hedeflendiği ifade ediliyor. Ancak EPDK'nin ithalat izni için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının onayını almak zorunda olması özerkliğini de zedeleyeceğinden piyasada rekabet ortamının oluşmasını bozan bir etki oluşturacaktır diye sizi uyarmak istiyorum.

Teklifin 15'inci maddesiyle, BOTAŞ'ın doğal gaz alım sözleşmelerini 2019 yılına kadar devretmesi ve BOTAŞ'ın farklı şirketlere bölünmesini öngören ve yirmi iki yıldır uygulanmayan geçici madde kaldırılıyor ancak BOTAŞ'ın yeni şirketlere bölünmesi için Cumhurbaşkanına geniş yetkiler veriliyor.

Değerli arkadaşlar, siz öyle düzenlemeler getiriyorsunuz ki sanki sonsuza kadar tek adam bu ülkeyi yönetecek. Seçim ve sandık sizin için hiç önemli değil, milletin iradesini de yok sayıyorsunuz; bu düzenleme tam da bunu gösteriyor seçime iki ay kalmışken.

BOTAŞ Varlık Fonuna devredilmeden önce kâr eden bir şirketti, Varlık Fonuna geçtiğinden beri sürekli zararda. Varlık Fonunun başında kim var? Cumhurbaşkanı. Sistematik bir biçimde yanlış politikalarla her gün zarar ettirilen BOTAŞ'ı küçük parçalara bölüp özelleştirmek için Cumhurbaşkanına yetki veriliyor “Tek adam her şeye karar versin.” Deniyor.

Değerli arkadaşlar, neyse ki altmış bir gün sonra, milletin iradesiyle milletin cumhurbaşkanı göreve gelecek, tek adam sisteminin tüm bu ben merkezli yapısını sona erdirecek.

Teklifin 16'ncı maddesiyle, pompaj depolamalı HES'lerin YEKDEM desteklerinden faydalandırılması imkânı getiriliyor. Bu düzenlemeyle yatırım riski kamuya yüklenirken YEKDEM yerli katkı fiyat desteğiyle ayrıca kâr oranlarını da artıracaktır. Bu uygulama elektrik fiyatlarının artmasına neden olacaktır; bugün burada uyarıyoruz çünkü su basarken oluşacak maliyeti de faturalara yansıtacaktır, yaygınlaşmasıyla enerjinin birim maliyeti yükselmiş olacak, tüketicinin enerjiye erişimi kısıtlanacaktır. Bu HES'lerin dereden alındığı andan depolanan suyun tekrar dere yatağına bırakıldığı ana kadar olan süre artacak, bu durum dere yataklarındaki kuraklıkları artıracaktır. O nedenle biz, bu düzenlemenin teklif metninden çıkarılmasını talep ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, teklifin 17'nci ve 18'inci maddeleri vakıflara ilişkin düzenlemeler içeriyor. Bir kez daha soruyorum: Bu düzenlemelerin bizim Komisyonumuzda görüşülmesinin gerekçesi nedir? 18'inci maddede, vakıf yoluyla meydana gelip de her sene, her ne surette olursa olsun başka tüzel kişilerin mülkiyetine geçmiş vakıf kültür varlıklarının mazbut vakfına devrolacağına ilişkin hükmün kapsamı genişletilmektedir. Kimleri kapsama alıyor bu düzenleme diye bakıyoruz; her kanunda var, büyükşehir belediyelerini görüyoruz, yine, bir belediye düzenlemesi. Ya, bir tane kanunda da büyükşehirlere ait bir madde olmasın. Büyükşehirleri kaybettiğiniz günden beri burada çıkardığımız kanunlara baktığımız zaman, her kanun taslağında büyükşehirle ilgili bir madde var. İnanın bu nasıl bir kuyruk acısı ki her fırsatta büyükşehir belediyelerine dair bir düzenleme getirilmesine neden oluyor. Üstelik bu konuya dair İstanbul Büyükşehir Belediyemizle görüştük, yine bir mahkeme sürecini kanun yoluyla dolanma maddesi getiriyorsunuz; Hıdiv Kasrı, Gezi Parkı, Galata Kulesi gibi varlıkları devralabilmek için düzenleme getiriliyor, bu çok acı. Biz, bu düzenlemeye neden ihtiyaç duyulduğunu ve düzenleme kapsamında hangi vakıfların, kültür varlıklarının Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün yönetiminde olan mazbut vakıflara devredileceğinin öngörüldüğünü öğrenmek istiyoruz. Burada bize bir açıklama yapılıں.

Teklifin 22'nci maddesinde, TEDAŞ tarafından genel aydınlatmaya ilişkin tüketim miktarı ve bedellerin gerçek durumu gösterip göstermediğine ilişkin yürütülen denetim faaliyetlerinden kaynaklı tüm masraflarının Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten karşılanması amaçlanıyor. Bir açıklama talebimiz var, bu yapılan denetimlerin sonuçlarını öğrenmek istiyoruz. Ayrıca, yapılan denetimler Bakanlık ödeneğine nasıl bir yük getirecek? Bunu da açıklamanızı talep ediyoruz.

Maddeler üzerindeki önergelerimizde daha kapsamlı değerlendirmelerde bulunmak üzere hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, teşekkür ediyoruz.

Ayhan Hocam, buyurun.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Sayın Bakan Yardımcılarım, milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin adında organize sanayi bölgeleri var ama çok daha farklı konular da var, elektrik depolamasından vakıf mallarına kadar, BOTAŞ’ın özelleştirilmesi konusu da dâhil; dolayısıyla kapsamlı bir kanun teklifi.

Şimdi, organize sanayi bölgeleriyle ilgili teklifte aslında mevcut yönetimlere ve Bakanlığa daha çok yetki veriliyor. İşlemlerin hızlandırılması arsaların kolayca tahsis edilmesi, kamulaştırılmalarının kolaylaştırılması amaçlanıyor. Görünüşte iyi ama suistimale açık hâle gelme potansiyeli taşıyor. Bu açıdan kantarın topuzunu dengede tutmak lazım gelir diye düşünüyorum.

Organize sanayi bölgelerinin sorunu şu: Tüm masraflar üyelere, tüm nimetler de yöneticilere bırakılıyor. Tapu yok, arsa tahsisi yapıyorlar dolayısıyla üye kredi kullanamıyor, ondan sonra da bir süre sonra biraz sıkıntıya düşünce de “Ver o zaman arsayı.” diyorlar. Peki, üyenin altyapı için ödediği para ne oluyor? Rayiç bedel kullanılmıyor, değerlendirme oranı kullanılıyor, hâlbuki rayiç bedel kullanılması lazım. Tabii denebilir ki: “Rayiç bedel kullanılırsa da bunları insanlar kötü amaçla kullanır, yatırım yapmak için, sadece kâr amaçlı kullanabilirler.” Peki. O zaman niye alışveriş merkezleri gibi yapmıyoruz ki? Yani OSB yöneticileri gitsinler, bankadan kredi çeksinler, altyapıyı yapsınlar, ondan sonra üye alsınlar. Bildiğim kadarıyla Çin’de de böyle yapılıyor yani altyapıyı üyelere yükleyip sonra da üyenin arsasına bir nevi çıkmek durumu söz konusu olabiliyor.

Bazı maddeler cazip, mesela “yeşil organize sanayi bölgesi” kavramı. Bir an önce yapılmasını da destekliyorum.

Paris Şartı’nın imzalanmasıyla karbon emisyonu açısından taahhüt altına girdik, umarım hedeflerimizi gerçekleştirebiliriz. Bu konuda Türk Hava Yollarını kutluyorum çünkü Türk Hava Yolları her uçuşta, her seyahati ne kadar karbondioksit salımına katkıda bulunduğunu gösteriyor. Ama yolumuz çok uzun. Örneğin, seçim kampanyalarında bile ortaya çıkan kirlilik, afiş, broşür, pankart, taşınma, insanların taşınmasının bile ne kadar karbon emisyonuna sebep olacağını dikkate alan bir toplum oluşturmamız lazım. Limanlarımızı Green Port altyapısına uygun yapmamız lazım. Şehir planlarımızı, ulaşım olanaklarımızı, fabrikalarımızı hep bu düşük karbon ayak izi bilinciyle uygulamaya almalıyız; bu, sadece daha iyi bir yaşam şartı değil, aksi hâlde gelişemeyiz. Limanlarımıza büyük gemiler, “cruise” gemileri gelmeyebilir, üretim ihraç ettiklerimizin karbon ayak izinin standartları sağlaması istenebilir. Bir an önce gereken düzenlemeleri yapmalı, yönetmelikleri çıkarmalıyız. Bugün güneş enerjisini her yere kuruyoruz ama onun bile zamanla toprağa saldırdığı kurşun ve arsenik gibi elementlerin yer altı sularına karışma olasılığı bile konuşuluyor, bu konuda makaleler var. Henüz yaşlandığı için devre dışı kalan güneş santralimiz yok ama yakında onların nasıl bertaraf edileceği de gündeme gelecek, aynı şekilde elektrikli otomobil bataryalarının bertaraf edilmesi de gündeme gelecek. Kısacası, her bir teknoloji kendi problemlerini de ortaya çıkaracak; bu problemleri göğüsleyebilecek, teknik yeterliliğe sahip insan kaynağı oluşturmamız lazım. Bilimden ve teknolojiyen uzaklaşmamalıyız, uzaklaştığımızda işte, maalesef 6 Şubat günü depremle gördük. Çok ders almamız lazım ama ben bakıyorum, 1939

Erzincan depreminden sonra gazete başlıkları hâlâ “Hileli binalar sebep oldu felaketin büyümesine.” diyor; seksen küsur sene, seksen üç yıl geçmiş, hâlâ aynı yerdeyiz, maalesef ders çıkaramıyoruz, önceliklerimizi doğru belirleyemiyoruz.

Son olarak, BOTAS’ın özelleştirilmesi konusundan bahsetmek istiyorum. Teklifte “ayrıştırma” deniliyor belki “özelleştirme” kelimesinden kaçınmak için çünkü toplum özelleştirmenin aslında çok da beklentileri karşılamadığının farkında. Bir gazetenin haberine göre Putin’in talebi üzerine Türkiye’nin doğal gaz ticaret merkezi olması planının bir parçasıymış. Sağ olsun, Sayın Putin Rusya’yı yönetiyor, savaşı kazanıp Ukrayna’yı da yönetmek istiyor, bu arada bize de ticari akıl veriyormuş. Genel gerekçede “Doğal gazda serbestleşme, rekabet ve ticaretin geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Piyasada çeşitlenmeyle birlikte tüketicilerin güvenli, kaliteli ve daha uygun fiyatlı enerjiye erişim imkânları çoğalmış olacaktır.” deniliyor, bunlar güzel sözler ama Türkiye Elektrik Kurumunun ayrıştırılması ve özelleştirilmelerinde de benzer ifadeler vardı. Sayın Bakan Mehmet Şimşek, 1 Ekim 2013 tarihinde şöyle bir demec vermişti: “Uzun yıllardır zarar eden, kayıp kaçak ve tahsilat problemleriyle uğraşan, yatırım ve operasyonel faaliyetlerin devamı için sürekli bütçeden kamu kaynağı tüketen dağıtım şirketleri artık özel sektörün elinde olacak. Bundan sonra yatırım harcamaları özel sektör tarafından yapılacak ve performans dayalı bir faaliyet sürdürmek suretiyle sektörün kronik sorunlarına çare bulunacak.” Ne güzel, değil mi? Ama arkadaşlar, bunlar olmadı maalesef, kayıp kaçak yeteri kadar düşmedi, şirketlerin hemen hepsi yurt dışına dolar borcundan dolayı zor durumdalar, elektrik fiyatları sürekli arttı, yeteri kadar yatırım yapılmadı.

Şimdi, inşallah yakında Togg satışı başlayacak, altyapımız hazır mı? Şirketler bu hazırlığı yaptılar mı? Benim mahallemde bu imkân var mı? Yani benim sitemde 5 kişi Togg alırsa bunu sağlayabilecek miyiz, problem çıkacak mı?

Evet, biz hâlâ aynı sözlerle ayrıştırma ve özelleştirmede çok başarılı olmuş gibi BOTAS’ı ayrıştırıp özelleştirmek istiyoruz. BOTAS özelleştirilmiş olsaydı bugün doğal gazı bugünkünden çok daha pahalıya alacaktık. Zaten ödeme güclüğü çekiyor vatandaş, elektrikte yaşadığımızı doğal gazda da daha kötüsüyle yaşayacaktık. O nedenle bu maddenin tekliften çıkarılmasını öneriyorum. Dolayısıyla biz kendi gündemimize dönelim, en acil sorunlarımızı önceliklendirelim diyorum ve hepinize saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum Ayhan Hocaya.

Şimdi, Ali Bey...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey’e söz verdim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, Ali Bey başlamadan bir şey söyleyeyim de bakın, sağlık açısından... Vekiller yerken gördüm, şu anda dağıtılan bademleri böyle yaptığınız zaman boya çıkıyor. Taklit PH’ı açısından incelenelip sağlık açısından riski varsa dağıtılmasın.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederiz, sağ olun, çok büyük katkısı oldu, teşekkürler.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Vekilimi düşünürüm.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Eksik olmayın.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Allah razı olsun ağabey.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sanırım, 27’nci Dönemin son Komisyon toplantısını yapıyoruz.

Boğazımda biraz rahatsızlık var, o yüzden kusura bakmayın, o nedenle uzun da konuşamayacağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Geçmiş olsun, estağfurullah.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ay sonuna daha çok var Ali Bey, bu son değıldir yani daha toplanırız.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yok, zannetmiyorum bu kadar kısa sürede...

Şimdi, bir taraftan seçim kararı alınmışken, diğet taraftan da depremin yakıcı sonuçlarıyla boğuşurken herhâlde elzem olan bu toplantıyı yapmak ve bu yasaları çıkarmak değıldir. Bu süreçte, özellikle seçim kararı alınırken ve 27’nci Dönem milletvekilliğı artık son bulurken depremin yaralarını sarmak için olması gereken ve bizim Komisyonumuzu ilgilendiren birtakım düzenlemeleri yapmayı tartışmak isterdik açıkçası. Fakat sonuçta, iktidar, önemli ölçüde işveren temsilcisi; AK PARTİ artık yoksulların değıl, zengin, elit zümrenin partisi hâline gelmiş durumda. Bunu hani laf olsun diye söylemiyorum, yapılan bir çalışma da var bu konuda. AK PARTİ iktidarı dönemlerinde emeğın millî gelirden aldığı pay yüzde 40’lardan yüzde 23’lere düşmüş durumda ve AKP’nin Meclis grubu tümüyle yani büyük oranda zengin iş insanlarından oluşuyor. Fuat ağabey, bakma öyle sen de öylesin.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Nereden çıktı böyle bir şey? Teraziyle mi ölçüyorsunuz ya!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani bu bir araştırma. Dolayısıyla, bu kadar böyle zenginler kulübüne dönüşmüş bir parti ve onun iktidarından şüphesiz ki sanayiciler için, iş insanları için ve yine işte, zenginler kulübü için acil ve ivedi yasalar daha elzem hâlde geliyor.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Biz üzerimize almıyoruz Ali Bey.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Burada, tabii, temel iki eleştirimiz var bu yasalara ilişkin; birincisi, torba kanun mantığı. E, bu kanun da yine 9 farklı kanunu ilgilendiren bir torba kanun. Dolayısıyla, bunu doğru bulmadığımızı bir kez daha baştan ifade edeyim. İkincisi de işte, tam da bu anlattığım sebepten kaynaklı olarak bu tür kanunları hazırlarken, örneğın, OSB’lerle ilgili bu kanunları hazırlarken, BOTAŞ’la ilgili bu kanunları hazırlarken, vakıflarla ilgili bu kanunları hazırlarken bunların maruz kaldığı toplumsal kesimlerin temsilcilerini de dinleme ihtiyacı duymuyorsunuz. Sendikalar, dernekler, demokratik kitle örgütleri bu OSB’lerden kaynaklı, mağdur olduğunu iddia eden, ortaya koyan, bununla ilgili demokratik mücadeleler yürüten köylüleri, onların temsilcilerini buralarda dinleme imkânı, onların da en azından yasayla ilgili konuşmasına, itirazlarını ifade etmesine maalesef imkân tanımıyorsunuz. Burada anlatıldı, ifade edildi, bütünüyle bir taraftan da mahkeme kararlarının arkasından dolanma yasaları çıkarıyorsunuz.

Şimdi, yaşadığımız ülkenin bir hukuk devleti olduğu iddia ediyoruz ve böyle olmasını da istiyoruz. Vatandaşın tek güvendiğı şey mahkemelerdir. Vatandaşın parası yoksa, vatandaşın ekonomik gücü ya da benzer bir örgütsel, toplumsal harekete geçirme gücü de yoksa bireysel olarak vatandaş kendi haklarını mahkemelerde arar, buralara müracaat eder ve mahkemeler tarafından da hakkı bulunuyorsa dava onun lehinde sonuçlanır. Bu, bazen vatandaşlar için bazen de kurumlar için geçerlidir. Sonuçta hukuk devletiyiz ve herhâlde bütün bu yaşadığımız sorunları, sıkıntıları hukuki çerçevede aşmamız gerekir. Vatandaş gidiyor, mahkemeye başvuruyor, haklı olduğunu tescil ediyor, davayı kazanıyor ama geliyor zenginler kulübüne, diyor ki davayı kaybeden: “Ya, ben davayı kaybettim, şu yasayı bir değıştirin de bu davayı kenara koymuş olalım yani davanın bir anlamı kalmasın.” İşte, bunlar vatandaşın, yurttaşın ülkesine, devletine bir bütün olarak güvenini sarsan unsurlardır. İnsanların devletle olan ilişkisi, ülkesiyle olan ilişkisi hukuki güvenceyle sağlanır. Bu güvence elinde yoksa kime güvencecek, nasıl güvencecek? Yani “Gücü olan güçsüzün tepesine binsin.” üzerinden bir yaşam olmaz, bir devlet olmaz, böyle bir devlet düzeni olmaz, böyle bir hukuk sistemi zaten olmaz.

Şimdi, bu anlamıyla, bu yasalar yapılırken de toplu hâlde yapılır yani örneğin biz OSB Yasası mı tartışacağız; OSB'nin -Sayın Genel Başkan burada- bütünüyle ihtiyaçları ortaya konulur, bu ihtiyaçların hepsi belli bir süreçte tartışılır, bunun muhatapları da bu kanunla ilgili görüşlerini ortaya koyar ve sanayiciyi de mağdur etmeyen, toplumsal mutabakatla sağlanmış bir yasa ortaya konulur. Şimdi, burada toplumsal mutabakatın olmadığı, bir tarafın mağdur edildiği ve bir tarafın haksızlığa uğradığını düşündüğü bir yasayı yaptığımız zaman buradan toplumsal bir huzur çıkmaz, buradan bir sosyal devlet, hukuk devleti çıkmaz. O anlamıyla gerek OSB Kanunu çerçevesinde gerekse Vakıflar Kanunu'ndaki düzenleme çerçevesinde baktığımız zaman, tümüyle iktidarın gücünü kullanarak, sayısal çoğunluğu kullanarak kaybedilen davaları ya da mahkemeden reddedilir düşüncesiyle yürütülemeyen birtakım işleri yürütmek için yapılan kanun değişikliğidir. Altını çizerek söylüyorum: Bu kanun değişiklikleri toplumun faydasına da olabilir ama bütün bu süreçler bu şekilde yürütülemez. Bütün bu süreçlerin topluma açık bir şekilde, şeffaf bir şekilde OSB sanayicilerinin ihtiyaçları da ortaya konularak düzgün ve düzenli tartışılmış, toplumun mutabakatıyla oluşturulmuş bir kanun hâline dönüştürülmesi gerekir. Öbür türlü, bu kanun iyi niyetli de olsa, sanayicinin ve toplumun bir bütün olarak işine yarayan bir kanun da olsa bu şekliyle hiçbir şekilde kimsenin ikna edilemeyeceği bir hâl alır.

Şimdi, bize bu konuda itirazlarını dile getiren köylüler mail attılar, sizlere de gelmiştir; işte, İzmir'den, Kemalpaşa'dan, Amasya'dan, birçok yerden... Organize sanayi bölgelerinin mülkiyetlerinin kurulması ilanı ile ilgili, oralarda OSB kurulmasıyla ilgili itirazlar var. Şimdi, bizim bunları gazete haberlerinden değil, burada kendilerinden dinlememiz gerekir. Sayın OSB Genel Başkanına sormaları gerekir, sorular varsa cevaplanması gerekir ve bu meselenin bir bütün olarak tartışılıp toplumsal mutabakatla oluşması gerekir çünkü şöyle bir şey değil yani: Bazen bize "Siz OSB'ye karşısınız, sanayiye karşısınız." diyorlar; böyle değil. Bu topraklarda yaşayan insanların işe ihtiyacı var, çalışmaya ihtiyacı var, evine, çoluğuna çocuğuna ekmek götürmeye ihtiyacı var ve bu sanayi alanlarının da gelişmesine ihtiyaç var. Biz bunlara karşı filan değiliz ama bu şekliyle olmaz diyoruz yani bu şekliyle, toplumsal mutabakat olmadan "Ben yaptım oldu, gücümü kullanarak yapıyorum, kişisel ilişkilerimi kullanarak iktidardan bunu talep ediyorum, o da sayısal çoğunluğa güvenerek bu kanunları getiriyor ve mahkeme kararlarını kenara koyuyoruz, bertaraf ediyoruz." Böyle olmaz; bu şekliyle bu sonuçtan OSB yöneticilerinin de hiçbir şekilde memnun olmaması gerekir.

Sayın İffet Hanımefendi sunumunda "el koyma kararıyla birlikte" diye kullandı cümleyi yani el koyma kararı... Bu, bir el koyma kanunudur yani kanunu açıklarken kendisi de böyle ifade etti "Ondan sonra şöyle olacak, böyle olacak." diye süreci anlattı. Bu, bir el koyma kanunudur yani biz burada bir el koyma kanunu yapıyoruz; böyle ifade edildi, böyle arz edildi yani.

Şimdi, dolayısıyla, bunlar yöntem olarak yanlış yöntemlerdir arkadaşlar, bu yöntemin terk edilmesi gerekiyor. Tabii, bunu son toplantısını yapan ve seçim sürecine giren bir iktidara söylemiyoruz, bunu Meclisin tutanaklarına geçsin ve burada, bu hazıruna bulunan insanlara bundan sonraki yönetim anlayışının ne olması gerektiği üzerinden söylüyoruz. Yoksa bizim bu iktidardan artık bir beklentimiz yok, bitmiştir yani artık, onların görevi tamamlandı. Bir an önce seçime gidilip sonuçlandırılсын ve bu millet de artık bu tür uygulamalardan kurtulsun; artık bu noktadayız yani. Dolayısıyla, iktidara yönelik söylediğim sözler "Böyle yapın, şöyle yapın." sözleri değildir. Böyle olmalı, şöyle olmalı, bundan sonra bu şekilde yapılmalı; iktidar kim olacaksa, bu koltuklarda milletvekili olarak bizlerden sonra hangi arkadaşlarımız oturacaksa bu işler böyle ele alınmalı. OSB'lerin de sanayicilerin de yetkili arkadaşların da bu meseleleri böyle ele alması gerekiyor.

Şimdi, Vakıflar Yasası'nda da aynı şey söz konusu arkadaşlar, sonuçta bu da bir el koyma karardır. Yani büyükşehir belediyelerini alamıyorsunuz, birtakım yerleri kazanamıyorsunuz, seçimle vatandaş sizin politikalarınızı cezalandırıyor. Ne olacak yani ondan sonra; cezalandırdı diye, başka yöntemlerle buralardaki işletmeleri, buradaki rantı kendinize, kendi elinize çekme girişimi için kanun mu çıkaracaksınız? Sizden sonraki iktidarlar da mı böyle yapsın yani? Bu doğru bir yöntem midir? Bu, devlete, iktidara olan güveni sağlayacak olan bir şey midir? O zaman her iktidar kendisinin kazanamadığı yerlerle ilgili özel kanunlar çıkartsın ve elinden giden her belediye için, mahalle için, muhtarlık için özel kanunlarla oraların kullanım haklarını kendi inisiyatifine alsın; bunlar yanlış işlerdir. Bu anlamıyla, bütün bu sürecin terk edilmesi gerekiyor arkadaşlar.

Tabii, burada, BOTAŞ'ın özelleştirilmesi meselesiyle ilgili arkadaşlar dile getirdiler; biz ülkenin stratejik ürünlerinin, stratejik yerlerinin tümüyle kamunun elinde olmasını savunuyoruz yani enerji sektörü tümüyle kamunun elinde olmalı, limanlar tümüyle kamunun elinde olmalı. Dolayısıyla, buralar kâr hırsına ve özel sektörün işleyişine terk edilemeyecek derecede önemli işlerdir, önemli yerlerdir. Dolayısıyla, doğal gaz meselesi de dünya üzerinde savaşlara neden olan stratejik bir konudur. BOTAŞ'ın da şu ya da bu şekilde bölünmesi, parçalanması, özelleştirilmesi meselesine karşı çıktığımızı ifade etmek isterim.

Burada, Vakıflar Yasası'nda bir tehlike var -Sayın Bakan Yardımcısıyla ve ilgili müdür beyle toplantı öncesinde görüştük, bu vesileyle dile getirmek isterim- bu çıkartılan Vakıflar Yasası sadece büyükşehir belediyesinin elindeki birtakım alanlara el koymayı sağlamıyor. Doğrudan bu yasa olmasa bile yani bizim yapmış olduğumuz düzenleme olmasa bile, bundan önceki Vakıflar Yasası'ndaki kimi maddeler bu ülkede Süryanilerin, Alevilerin elindeki inanç ve ibadet merkezlerine el koyma yolunu ve yöntemini açmıştır. Bunun ilk yöntemini Büyükşehir Yasası açtı; Büyükşehir Yasası'yla birlikte köylerdeki bütün inançsal mekânlar, vakıf mülkiyetinde olan yerler köyler, mahalle olduğu için muhtarlıklardan büyükşehir belediyelerine geçti. Büyükşehir belediyeleri de bunları aldı, başka türlü kullanmaya başladı. Örneğin Süryani Kilisesi'nin Diyanetin eline geçmiş olması gibi birçok sorun ve sıkıntıyla uğraşıldı; keza buradan kaynaklı olarak özellikle Alevi köylerindeki tarihsel mekânlar ve inanç, ibadet merkezleri var. Bu Vakıflar Yasası'ndaki bu el koyma maddesi bu düzenlemeyle gelmiyor, anladık onu ancak bir bütün olarak Vakıflar Yasası içerisindeki o el koyma maddesi nedeniyle zaten belli bir süreç içerisinde bunlara el konuldu; yürüten, sürdürülen davalar da var. Sonuçta 30 kişilik, 40 kişilik bir köy, dağ başında bir köy, kendi inanç mekânında, kendi inançsal alanında kendi ibadetini yapmak istiyor ama Vakıflar Genel Müdürlüğü geliyor, diyor ki: "Burayı biz işleteceğiz, biz yöneteceğiz, biz buraya el koyuyoruz." Hukuken hakkın olsa dahi inançsal anlamda etik değil bir kere yani o dağ başındaki 40 haneli, 50 haneli, 100 haneli köy kendi inançsal değer yargıları içerisinde ibadetini sürdürürken yani Vakıflar Genel Müdürlüğünün gelip buna el koyması ve bununla ilgili, bunlarda ısrarda da bulunması kabul edilecek bir şey değildir. Bunların bir tanesi benim köyümde yaşıyor, biz yaşıyoruz, aynı şekilde, Tokat'ta Hubyar Tekkesi'nde bu yaşıyor Sayın Müdürüm yani bu ısrarınızdan vazgeçin. Orada insanlar kendi inanç, ibadet noktasında inançlarını sürdürürken -kazandıkları dava, kazandıkları hâlde yani köylü, muhtarlık- Vakıflar Genel Müdürlüğü önce el koydu, daha sonra köy muhtarlığı dava açtı, davayı kazandı; olmuyor, yetmiyor, gitti, yine el konuldu yani. Ya, bu ayıptır, hani her şeyden önce ayıptır. Biraz saygı, o insanların inançsal değerlerine biraz saygı duymak gerekiyor. Yani siz el koyacaksınız da ne olacak? Yani Vakıflar Genel Müdürlüğünün eline geçince başınız göğe mi erecek, cennete mi gideceksiniz yani derdiniz ne?

Şimdi bu, burada, bir taraftan da şuna yol açıyor: İnançları, kendi içerisindeki yaşamış oldukları, o köydeki kendi iç sorunlarına da...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, yo, yo, boğazın ağrıyor ya, biraz hatırlatmak istedim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tamam, bitiriyorum Başkanım.

...tabii, buna da kendi iç sıkıntılarına da yol açıyor. Bir taraftan da toplumun kendi iç dinamiklerine karşı bir bölünmeye de yol açıyorsunuz. Bunlar doğru şeyler değil. Sonuçta bu ülke güvenlik konusunda, efendime söyleyeyim, istihbarat konusunda güçlü bir devlet bu devlet. Eğer devletin kanunlarına, Anayasa'sına ve yasalarına aykırı bir faaliyet söz konusuysa zaten ceza yasalarından tutun ki birçok konuda iş ve işlem yapmaya hakkınız var ama bütün bunlar varken bir de bu işlere girişmek toplumun değer yargılarına karşı da hakikaten bir saygısızlık ortaya çıkarıyor.

Sayın Bakan Yardımcısı ve Sayın Müdürümüz; hâlihazırda da o yürüten davayı artık sonlandırın ve müdahale etmekten vazgeçin. Bırakın, köylü kendi iç işlerinde o sorunu kendisi çözsün ve Alevi toplumu kendi dinamiği içerisinde inanç ve ibadetini sürdürsün diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler Ali Bey.

Çetin Osman Bey...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Peki.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Biraz gönülsüzsen başkasına söz vereyim.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Yo, yo, yo, tamam. Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben baktım yani acaba dedim, onun için.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sanki böyle zoraki kabul ettin de onun için.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Yo, yo.

Şimdi, bugün, tabii, Komisyonunda organize sanayiler ve diğer, işte, enerjiyle ilgili konular tartışılırken aklıma şu geldi: Yani herkes konuşuyor ama depremin üstünden daha kırk gün bile geçmemiş, kırkı çıkmamış yani ve üstelik de o bölgeye gidip o bölgeden etkilenmeyen bir tek arkadaşım yoktur herhâlde. Öncelikle, tabii, orada çok büyük can kayıplarımız var, 50 bin kişiyi buldu ve yüreğimiz yanıyor, ciğerimiz yanıyor; ben Allah'tan rahmet diliyorum. Sağ kurtulanların da ızdırabı çok büyük. Tabii, daha henüz kırk gün geçmiş, kırk gün geçmiş, insanlar durumun farkında değil; el ayak çekilmeye başladığı zaman, kendisiyle baş başa kaldığı zaman ne kaybettiğini insanlar anlayacak yani psikolojileri son derece bozuk insanların, tabii, bizim de psikolojimiz son derece bozuk. Hatta normal kentlerde, benim kentim Antalya'da sağa sola bakarken, inşaatlara bakarken hangisi yıkılmış diye bakıyorum; öyle de etkilendik yani. Aşağı yukarı yirmi-yirmi beş gün orada kaldım, diğer arkadaşlarımız da sizler de hepiniz de gittiniz, gördünüz. Tabii, en son ekonomi komisyonu olarak bir komisyon kurduk. Ekonomi komisyonu olarak biz bölgeye gittiğimizde tamamen iş dünyasıyla bir araya gelelim, bakalım, ne olmuş, hasar nedir diye bir tespit edelim istedik, bütün bölgeyi gezdik. Komisyonadaki arkadaşlarımız bazı illeri kendi üstlerine aldı. Tahsin Bey'le beraber en ağır travmayı yaşamış organize sanayileri, sanayi çarşılarını gezdik; durum vahim. Ve ben bugün şunu beklerdim. Bizim Komisyonumuza bir kanun gelmeli, orada yapılacak, ivedi yapılacak konularla ilgili düzenlemeleri hep birlikte tartışarak -oradaki sanayiye, küçük sanayiye, tarımı, ticareti, esnafı nasıl ayağa kaldırırız bunu tartışalım- oraya verilecek destekleri bir an önce verelim; ben bunu beklerdim. Ama bugün gelen, özellikle de ağırlıklı olarak organize sanayiyle ilgili gelen... Eski bir Organize Sanayi Başkanı olarak söylüyorum, sanki

Türkiye’de hiç deprem yaşanmamış gibi bir düzenleme yapıyoruz ve bu düzenlemede de niçin yapıldığını da anlamadığımız -arkadaşlarımız konuştu- ve 9 kanundan parça parça maddeler konularak bir torba kanun önümüze getiriliyor. Seçimlere de artık altmış gün kalmış. Bunlar organize sanayilerde o kadar olmazsa olmaz, “Ölüyoruz, bunları yapalım.” diye getirilmiş maddeler değil; bana göre, adrese teslim, bazılarının ısrarları üzerine getirilmiş bir kanun teklifi üzerinde tartışıyoruz. Şimdi, detaylara girmeyeceğim, girildi, madde madde de konuşmayacağım ama maddeler geldiğinde söz alıp oralarda da fikirlerimi söyleyeceğim.

Şimdi, depremin vurduğu bu 11 ilde faaliyette bulunan 34 OSB’den 22’si ya fiziksel olarak ciddi hasarlar aldı ya da çok ciddi oranda iş gücü kaybı yaşıyor yani 34 OSB’den 22’si. Bunların hepsini gezdik biz ve hani Antep, Adana bunları ayırabilirsiniz, çok konuşulmuyor fakat orada da tekstil makineleri -son derece hassastır- yerlerinden oynamış, bunların ayarlanması yani bir montörün gelip bunların ayarlarının yapılması çok uzun bir iş ve üstelik de montörlerin birçoğu yurt dışından geliyor.

Yani Antep ve Adana için de şöyle başka bir felaket daha var: Oda başkanlarıyla da konuştuk orada. Bu bölgede ticaret Adıyaman’ın, Kahramanmaraş’ın, efendim, Şanlıurfa’nın, hatta Diyarbakır’ın hatta Kayseri’nin bu bölgeyle şöyle bir bağlantısı var; birbirlerinden ham madde alıyorlar ve inanılmaz bir çek var. Finansal konuyla ilgili iktidar tarafından bugüne kadar hiçbir şey dile getirilmedi. Sadece Adana Ticaret Odasına kayıtlı üyelerin, o gün için tespit edilen rakam 2 milyar gibi bir rakam, eski parayla 2 katrilyon gibi bir rakam ve bunlar çek portföylerinde, oradaki işte sanayicilerin, iş insanlarının çek portföylerinde bulunan çekler. Hangi çekler bunlar? Bölgedeki alıcılar tarafından kesilmiş çekler; müthiş. Yani bu finansman kaynağı nereden yaratılacak? Bugün bunları tartışmak isterdik. Şimdi o çekler karşılıksız çıkacak kesin, ya ölmüşler ya fabrikaları yıkılmış ya sanayi çarşısı yıkılmış yani yoklar, adamlar bırakmışlar, gitmişler doğal olarak; bu çeklerin karşılığı yok. Bu çeklerin karşılığı olmadığı zaman başka bir finansal krizle -11 kentimizden bahsetmiyorum- Türkiye genelinde büyük bir krizle karşı karşıya kalmamak. Bunların tartışılmasını isterim ben bugün. Buradaki tartışma, o bölgede yıkılan fabrikaların tekrar imarıyla ilgili. Hatta dışarıdan baktığınız zaman fabrikalarda çok bir hasar yok. Adıyaman’da özellikle ya da Kahramanmaraş’ta baktığınız zaman dışarıdan çok büyük bir hasar gözüküyor fakat içine girdiğiniz zaman duvarlar makinelerin üstüne göçmüş. İçeride milyon euroluk ya da dolarlık makineler var. Bu makinelerin tekrar çalıştırılabilmesi uzun aylar ya da yıl alır. Aynı zamanda orada bazı fabrikalar bir seneden önce devreye alınamayacak. Türkiye’deki bazı ürünlerde, örneğin kâğıt gibi, kraft kâğıdı gibi, tekstil ham maddesi olan iplik gibi ürünlerde büyük sıkıntı yaşayacak Türkiye ve genel anlamda, önümüzdeki dönemde tartışılması gereken konu Türkiye’nin ihracattaki gelir düşüşünün nasıl telafi edileceğiyle ilgili olmalı ve bunların finansman kaynaklarının nasıl olacağı. Özellikle en önemlisi, en önemlisini söylüyorum: Buradaki kalifiye elemanların tekrar o bölgeye gelip o bölgede tekrar işbaşı yapabilecekleri ortam nasıl yaratılacak? Bunların tartışılması lazım. Şimdi duyuyorum ki hatta çok canlı, çarpıcı olduğu için... Kocaeli Sanayi Odası Başkanı’nın bir açıklaması vardı, sanayicilere bir çağrıda bulundu ama kendini ifade edemedi -ilk günlerdi- dedi ki: “Bu bölgelerdeki sanayicilere, deprem bölgesi dışındaki sanayicilere bir çağrıda bulunuyorum: Deprem bölgesinden gelenleri işe almayın.” Kendini anlatamadı; aslında orada ifade etmek istediği çok netti. “Arkadaşlar, biz sanayici olarak...”

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Doğru bir ifadeydi.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Doğru bir ifadeydi, anlatamadı, daha sonra zaten açıklama ihtiyacı da duydu. “Arkadaşlar, bakın, Niğde’deki sanayici ya da Denizli’deki, Kocaeli’deki sanayici, lütfen, buradaki kalifiye elemanları almayın, bunların destekleri ve teşvikleriyle ilgili biz elimizden geleni yapalım, bölgelerinde tekrar fabrikalarına gitsinler, fabrikalarında mesai başı yapsınlar.” dedi.

Ama onun için altyapı gerekiyor. Onun için yapılması gereken şu: Birincisi, barınabilecekleri bir yaşam alanı, bakın, “yaşam alanı” diyorum yani bir ev demiyorum, bir prefabrik ya da bir konteyner demiyorum, yaşam alanı, çocuklarının eğitimini sürdürebilecekleri bir yaşam alanından, kendi sosyal ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri yani orada spor sahalarının olduğu, okullarının açıldığı bir yaşam alanından bahsediyorum. Eğer okullar olmazsa bakın, bu kalifiye elemanlar ya da sıradan düz işçiler dönmezler arkadaşlar, dönmezler, gelirler, Antalya’da otelde bir iş bulurlar, giderler, Kocaeli’ de bir fabrikada iş bulurlar ve bulurlar. Türkiye’de kalifiye eleman açığı var ve o bölgelerdeki insanlar bunu kendi lehlerine döndüreceklerdir yani bizim bunları tartışmamız gerekiyordu ve bunlarla ilgili çok hızlı bir şekilde bizim burada birtakım tasarımlarda bulunup “Finansal yapı ne olacak, kalifiye eleman ya da sıradan elemanlar o bölgeye tekrar nasıl götüreceğiz?” diye bunlarla ilgili kanun düzenlemesi yapıp bizim burada bunları tartışıyor olmamız gerekirdi ama bugün biz neyi konuşuyoruz? Biraz önce konuşuldu; el koyma, el atma, acil kamulaştırma. Ya, bir Organize Sanayi Başkanı olarak söylüyorum, bu kadar da acil değil bunlar arkadaşlar, bugün için bu kadar da acil değil bu konular, bu kadar net. Biz, bugün bunları niye tartışıyoruz? Belli, biraz önce söyledim; adrese teslim bir konu.

Bakın, özellikle Kahramanmaraş, Adıyaman, Malatya, Hatay OSB’lerde insanlar artık o bölgeleri terk ediyorlar, o bölgelere geri dönmek lazım, o bölgelere sanayicileri geri döndürmek lazım, o bölgede sanayi yatırımı yapan insanların desteklerinin, teşviklerinin net olarak bugünden açıklanması lazım, finansman ihtiyaçlarının karşılanması lazım. “Faizleri siliyoruz.” demekle olmaz, sorun o kadar basit değil. “Efendim, kredi kaynaklarını oluşturuyoruz.” Ama nasıl oluşturuyorsunuz, hangi vadede oluşturuyorsunuz, vergisel altyapıyı nasıl yapıyorsunuz? “Efendim, istihdam üzerindeki yükleri biz şöyle kaldırıyoruz: Brüt olarak işçinin eline maaşını vereceğiz.” Yetmez, bakın, Kahramanmaraş’ta bir sanayicinin söylediğini söylüyorum: “1 maaş bizden, 1 maaş devletten” dedi. “Eğer biz böyle yaparsak, 1 maaş bizden, 1 maaş devletten, belki geri döndürebiliriz yani bize öyle bir kaynak yaratılmalı ki biz bu insanların yaşayacağı konutları yapabilelim, yaşam alanlarını yapalım ve ondan sonra da biz fabrikamızı ayağa kaldırdıktan sonra da -zaten Antep falan kalkmış- bizim bu elemanları buraya getirmemiz lazım. 300 elemanım var, 30’u işbaşı yaptı, 270’i yok, ya vefat etti ya bölgeyi terk etti. Ben bu insanları getirmek zorundayım.” dedi. Buradaki istihdamı bir şekilde çözecek olan iktidar yani sizlersiniz. Onun için bugün bunlar gelmeliydi. Şimdi, altmış gün kala böyle bir kanunla burada hem komisyonu meşgul ediyoruz hem Meclisi meşgul ediyoruz. Onun için buna bir anlam veremedim.

Afete özel yeni teşvikler... Şimdi, bu başka bir şey yani 11 il gayrisafi milli hasılanın yüzde 10’unun elde edildiği kentler, tarımda özellikle yüzde 15’inin elde edildiği kentlerden bahsediyoruz. Türkiye genelinde 800 milyar dolarlık gayrisafi milli hasılanın yüzde 15’inden bahsediyoruz arkadaşlar. Onun için burada yani işte 4’üncü teşvik bölgesinde olanın 6’ncı teşvik bölgesine çıkartılması yetmez. Onlar normal şartlarda sanayinin teşvikiyle ilgili çıkartılmış teşviklerdi. Cazibe bölgesi olması da yetmez çünkü cazibe bölgesiyle ilgili kurallar belli. Şimdi, depremde en büyük yıkımı yaşayan Adıyaman -ki buradakiler çok küçük ölçekli sanayiciler; Adıyaman’da öyle büyük büyük sanayici yok, daha apalama evresinde- zaten 6’ncı bölgedeymiş, Kahramanmaraş 5; Hatay, Malatya 4; Gaziantep, İslâhiye ve Nurdağı ilçeleri de zaten 4’üncü bölgedeymiş yani bu bölge tanımları oraları tekrar imar etmeye yetmez yani 6’ncı bölge teşvikleriyle oraları imar edemezsiniz; anlatmak istediğim bu. Buraya oturup buradaki sanayicileri biz burada nasıl tutarız, buradaki istihdamı biz burada nasıl tutarız, bunlarla ilgili kafa yormak gerekiyor; onu demek istiyorum. Yani cazibe bölgesiyle ilgili de ben size söyleyeyim; ya, zaten buranın birçok ili cazibe bölgesi, Diyarbakır, Şanlıurfa gibi iller zaten sanayi anlamında cazibe kentleri bunlar. Tekrar “Biz buraları cazibe bölgesi yapıyoruz.” demenin anlamı yok. Hazırlıksız yani hazırlıksız ve hazırlıksız olduğumuz da buradan belli. Konuyu, fotoğrafı doğru çekmek lazım

yani burada bir kere insanlar... Tamam, sanayici şöyledir: Kim giderse gitsin ben tekrar çarklarımı döndürmek isterim yani sanayicinin öyle bir ruh hâli vardır ve bunu yapmak ister ama bunu yapabilmesi için de o koşulların sağlanması gerekir.

Bir örnek vermek istiyorum: İskenderun'daki liman yangınında Kahramanmaraş'taki bir sanayicinin 80 konteyner malı yanmış, bir örnek olsun diye verdim, 80 konteyner ham madde gitmiş. Bunun sigortadan karşılığının alınabilmesiyle ilgili geçen sürede adam fabrikasını toparlıyor, bir ay içinde fabrikayı düzeltecek. "Benim 80 konteyner ham maddem gitti. Bununla ilgili ben ham maddeyi nereden bulacağım? Benim taahhüdüm var, benim işte yurt dışındaki ünlü markalara taahhüdüm var. Benim bu taahhütleri yerine getirebilmem için o mala, ham maddeye ihtiyacım var. Yapacak bir şeyim yok. Yaptığım tek bir şey var; İstanbul'da ve o bölgede kendi sektörümdeki arkadaşlarıma rica ettim, benim o taahhütlerimi yerine getirebilmem için, ricamı da kırmadılar, bir kereliğine benim ürünlerimi ürettiler." Şimdi, "Ben fabrikamı ayağa kaldıracam, elemanım yok, ham maddem yok, enerji fiyatları normal şartlarda gidiyor, ben nasıl döndüreceğim çarkımı?" diyor. İşte, konuşulması gereken bugün bu arkadaşlar.

O madde, bu madde, 24 madde, biz burada bunları tartışsak ne faydası var? Türkiye sanayisinin önemli bir bölümünün ki "Anadolu Kaplanları" dediğimiz önemli bir bölümünün orada... Organize sanayilerde istihdam edilen 500 bin kişiden bahsediyoruz, Türkiye'deki ihracatın yüzde 9'undan bahsediyoruz. Bunun telafisi yok. Eğer biz burada bunlarla ilgili ciddi olarak tartışıp hızla kanunları geçirmezsek orada bugüne kadar, uzun yıllar, kırk yıl, elli yıl, altmış yıl boyunca yapılmış emeğin hepsinin heba olacağını biz gittik, bölgede gördük arkadaşlar.

Şimdi, tabii, arkadaşlar söylediler, o özel organize sanayilerin, sonradan bizim buraya gelip burada hatta bu Komisyonla kabul ettiğimiz Türkoğlu gibi organize sanayilerin neredeyse yüzde 70-75'i yıkılmış. Yani organize sanayiye -ki altmış yıllık tecrübeye sahip organize sanayilerde Türkiye ve bu projesiyle organize sanayiye ihraç eden bir ülkeyiz, altmış yıl boyunca büyük tecrübeler elde etmişiz- biz gelip böyle yamalı bohça gibi oradan bir kanun, buradan bir kanunla bunu delik deşik etmemeliyiz. Dışarıdan özel organize sanayi statüsünü alıp hiçbir şekilde organize sanayinin kurallarına uymayan bölgelerin çevresini genişleterek bizim bugün bir faciaya sebep olduğumuzun hep beraber farkında olmamız lazım. Bu Komisyondan geçti o bölgedeki Erkenez ile Türkoğlu, bu Komisyondan geçti, Mecliste yasalaştı. Bunların hepsinde sorumluluğunuz var. Eğer onların, o zemin sağlamlaştırma etütleri, jeolojik, jeoteknik etütleri yapıp sonra organize sanayi alınsaydı bugün belki böyle bir felaketle karşılaşılmayacaktı. Hepimiz sorumluyuz arkadaşlar, hiç sorumluluktan kaçmayın, hepimiz sorumluyuz o bölgelerdeki organize sanayilerden.

Şimdi çok uzatmayacağım, hızlı hızlı geçeceğim. Maddeler bölümünde... Şimdilik bu kadarla yetineyim.

Teşekkür ederim dinlediğiniz için. Tekrar ediyorum; bugün tartışılması gereken bu kanun değil, deprem bölgesindeki o yatırımcıların, sanayicilerin, emekçilerin durumlarının iyileştirilmesiyle ilgili hızla hazırlanmış kanun tekliflerinin burada tartışılıp hayata geçirilmesi gerektiğini bir daha tekrarlayıp hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Osman Bey, teşekkür ediyoruz.

Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli hazırun, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Adana’da, deprem bölgesinde saat 04.17’de depremi yaşamış, saat 13.25’te ikinci depremi yaşamış, on beş gün sonra da 6,4 ve 5,7 büyüklüğündeki depremleri yaşamış bir milletvekili olarak konuşuyorum buradan. Gerçekten, 11 ilimizi yıkan ve on binlerce vatandaşımızın enkaz altında kalmasına sebep olan bu deprem; evet, dört yüz yılda bir meydana gelen bir deprem ama bizi üzen bangır bangır bağırdığımız, Deprem Komisyonlarında beş buçuk ay üretim yaparak 268 önermeyle uyardığımız, 117 vatandaşımızı Bayraklı’da kaybettikten sonra fay yasasının çıkarılmasına ilişkin verdiğimiz kanun teklifimizin reddedildiği bir süreçte bağırarak gelen bir depremde, bilim insanlarının uyardığı Maraş’ta, neredeyse büyüklüğünü bile verdikleri bir depremde, üçüncü dünya ülkesi gibi on binlerce insanımız maalesef bir doğa olayı olan depremde, afette hayatını kaybetmiştir.

Ben hayatını kaybetmiş bütün vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, ailelerine baş sağlığı diliyorum. Adana’da 530 vatandaşını kaybetmiş, bütün o enkazlardan çıkarılma, ceset torbalarında insanların getirildiği, uzuvlarını kaybetmiş insanları hastanelerde ziyaret etmiş biri olarak çok üzgün olduğumu ifade etmek istiyorum. Gerçekten, yüz yılda 130 depremi yaşamış ve normalde deprem konusunda riskli alanlara yerleşmeme, sağlıklı binalar, sağlıklı konutlar inşa etme; deprem öncesi, deprem sırası ve deprem sonrası alınması gereken önlemlere ilişkin dünyanın en uzman ülkesi olmamız gerekirken maalesef şu anda 11 ilimizde ağır bir yıkımla karşı karşıya kalmış bulunuyoruz.

Tabii, şimdi soru şu: Bu kadar can yakıcı bir afeti yaşamış bir ülkede bir hükümet olarak, seçime iki ay kala bu neyin telaşı? Her şey sanki olağan akışında gidiyor ve sanki bu ülkede 11 ilde 50 bine yakın vatandaşımızı kaybetmemişiz ve ölmeyip de kalanların bir yaşam savaşı yokmuş gibi, Türkiye’nin hiç sorunu yokmuş burada seçime iki ay kala bu kanunun önümüze getirilmesi gerçekten çok düşündürücü ve üzücü arkadaşlar. Gündemimizin bence bu olmaması gerekiyordu. Benden önceki konuşmacı arkadaşlarımın hepsi ifade etti ama hakikaten birincil önceliğimiz bu muydu arkadaşlar? Yani birincil önceliğimiz, bu ülkede sadece o 11 ili etkilemeyen, göç olgusu nedeniyle diğer illerde de hem demografik yapının hem de ekonomik yapının tamamen değişti, hayata hepimizin bakış açısının değişmesi gereken bir süreci yaşıyoruz. Yani birincil önceliğimiz organize sanayi bölgelerinin nereye kurulması gerektiğiyle önce bir Kahramanmaraş Organize Sanayi Bölgesi’nin fay zonu üzerine kurulmaması gerektiğini konuşmalıyız burada. Yer seçimleri konusunda birincil önceliğimiz birtakım idari şeyleri baypas edip işte, jeoteknik etütler lafta, kağıt üzerinde yapılsın da biz o organize sanayileri “Yatırım önceliği var -tırnak içerisinde- aman aceleyle, on iki ay sürmüyormuş da altı ayda bu organize sanayilerini apar topar buralara yapalım.” anlayışı içerisindeyiz. Gerçekten hiç ders almayacak mıyız arkadaşlar? Yani 1999 depreminde 17.500 vatandaşımızı enkaz altında bıraktık, arkasından Van, Elazığ’da 100’ün altında vatandaşımız vardı, Bayraklı’da 117 vatandaşımızı kaybettik, şu anda resmi rakamlara göre 50 bin, ben o enkazları gezmiş biri olarak ve yıkılmış bina sayısına baktığımızda çok daha üzerinde, insanın öldüğünü hepimiz biliyoruz. Bu gerçeğe daha yüzleşemezken kalkıp burada organize sanayi bölgelerinin konusunu tartışıyoruz arkadaşlar. Gerçekten zül duyuyorum bunu burada tartışıyor olmaktan, bunu öncelikle ifade edeyim.

Evet, seçime iki ay kala, öteden beri önümüze sunulan torba yasalarla Türkiye Cumhuriyetinin en önemli kurumları tarumar edildi. Ekonomi zaten dip yapmıştı, şimdi de tam anlamıyla enkaz altında bırakılıyor tıpkı deprem gibi. Kanun teklifiyle, enerji sektöründe uygulanan mevzuatta günün piyasa koşullarının değişmesi, yeni teknolojilerin hayata girmesi ve ilgili mevzuatın daha etkin ve verimli uygulanabilmesi amaç ve nedenleriyle bazı kanunlarda değişiklik yapılması öngörülüyor. Peki, gerçekler böyle mi? Asla değil. Kâr eden bir kuruluşun önce zarar ettirilip sonra elden çıkarılmaya çalışılmasını etkin ve verimli olarak açıklayabilmemiz mümkün değil. Ne yazık ki Türkiye’nin en çok kâr eden kurumları yerle yeksan edilmeye devam ediliyor. İşte, geldiğimiz nokta ortada, Varlık Fonunda Ziraat Bankası, PTT, TÜRKİSAT, Türkiye Petrolleri, Eti Maden, TÜRK TELEKOM, Halk

Bankası, Türk Hava Yolları ve ÇAYKUR'un ne hâllere düşürüldüğünü hep beraber yaşadık, yaşıyoruz, görüyoruz; biri milyonlarca dolar kredi verir geri almaz, diğerinin yöneticileri büyük maaşlarla öne çıkar, diğerinin yöneticileri alakasız kişilerden seçilir ama hepsinin ortak özelliği zarar eden ya da ballı maaşlar ödenen kurumlar olarak kamuoyuna yansması. Neden? Çünkü bu kurumların etrafı hayatını kamu çıkarına değil, kendi çıkarına endekslemiş insanlarla çevrili. Neden? Çünkü liyakatsiz kadrolar hâkimdir. Neden? Çünkü "Her şeyi ben bilirim, ben ekonomistim." diyen birinin iki dudağı arasında çıkacak sözlerle; bilgiden, bilimsellikten uzak bir yönetim anlayışı mevcut. Ne yazık ki durum bu. İşte, bir örneği de BOTAŞ tabii. Hatırlarsınız, Varlık Fonuna devredilen Türkiye Elektrik İletişim AŞ 2 Temmuz 2021'de yine Cumhurbaşkanı kararıyla özelleştirme kapsamına alındı. TEİAŞ'la ilgili yapılan bu girişimin ardından BOTAŞ ve Türkiye Petrolleri Dağıtım AŞ'nin özelleştirileceğini iddia ettiğimizde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez: "Gündemimizde TPAO ve BOTAŞ'ın özelleştirilmesiyle ilgili bir konu yok." demiş ve anında karşı çıkmıştı. Ne oldu? TPAO tamamen satıldı. Ne oldu? Yanlış özelleştirmeler nedeniyle bazı şehirlerimiz günlerce elektriksiz kaldı. Şimdi sıraya BOTAŞ alındı. Ülkemizin en büyük kamu iktisadi teşebbüslerinden biri olan BOTAŞ da maalesef satılma noktasına gelmiş bulunuyor. Kanun teklifi bu hâliyle geçerse Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun bağımsızlığı da yavaş yavaş ortadan kalkmış olacak.

Değerli milletvekilleri Türkiye gerçekten çok zor günler yaşıyor. Pandemide vatandaşına 3 maske dağıtamayan Hükümet, depremde bu kez vatandaşına çadır dahi temin edemedi. Depremin üzerinden otuz altı gün geçti hâlâ çadır yok, yiyecek yok, içecek yok, çamaşır yok, elbise yok. Biz bunları söylediğimizde kızan Cumhurbaşkanı başta olmak üzere Hükümet edenler, milletvekilleri daha dün İçişleri Bakanının yardım çılgınlıklarına ne diyecek acaba? Evet, ekonomisi dip yapmış, elinde avucunda bir şey kalmamış Hükümetin, enkaz altında kalmış, yuvası dağılmış, sokaklarda yaşam savaşı veren vatandaşına maddi manevi destek olması gerekirken maalesef bu milletin malını, mülkünü bir bir elden çıkarmaya devam ediyorsunuz. Gerçekten hangi hakla hizmet ettiğinizi merak ediyorum.

Evet, Türkiye hepimizin değerli milletvekilleri, hepimizin. Unutmayın altmış gün sonra seçim olacak, kimin milletvekili olacağı belli değil. Yani hepimiz burada olmayabiliriz. Bu belirsizlik içinde devletin tüm kurumlarını korumak, milletin çıkarlarına göre hareket etmek hepimizin asli görevidir. Neden korkuyorsunuz? Neden sesiniz çıkmıyor? Göz göre göre neden buna göz yumuyorsunuz? Ülkenin en güzide kurumlarından biri, kâr eden bir kurumu; zarar ettirildiği, iflas noktasına geldiği, kamu bütçesinden desteklenmeden ayakta durmaya mecali kalmadığı yetmiyor, şimdi de tamamen elden çıkarılmaya çalışılıyor. BOTAŞ tarihinde ilk kez yurt dışından krediyle doğal gaz alındı, borçlanma yetkisi olağanüstü artırıldı. Evet, neden Cumhurbaşkanı bu kadar yetkiler veriliyor, böyle bir kurumu bölme yetkisi veriliyor? Yani "Kimin malını kime satıyorsunuz?" diye sormam gerekiyor arkadaşlar.

Evet, şimdi, tabii, değerli milletvekilleri, baktığımız zaman 4'üncü madde, jeolojik sakıncalı alanlarla ilgili bir madde var. Diyorsunuz ki: "Yer seçimlerini belirlerken Kahramanmaraş'ta meydana gelen; Adıyaman'da, Hatay'da pek çok organize sanayi bölgesinin yıkımına neden olan depremlerde ağır hasar almış çok sayıda sanayi tesisi de yıkılmıştır. Günümüzde birçok yerde planlama süreçlerinde imar planına esas jeolojik jeoteknik ve mikro bölgeleme etütleri yapılmaksızın belirlenmiş olması sebebiyle fay "zone"ları üzerinde heyelanlı, sivilaşma veya yanal yayılma riski bulunan alanlarda sanayi bölgeleri yer almaktadır. Örneğin depremde zarar gören illerimizden biri de Osmaniye'dir. Organize sanayi bölgesi tamamen fay "zone"u üzerindedir. Yapılacak düzenlemeyle jeolojik, jeoteknik çalışmalar yapılması kaydı bulunmasına rağmen bu çalışmalar sonucu jeolojik sakıncalı alan niteliğinde alanları içeren bölgeler üzerinde sanayi tesislerinin kurulmasının önlenmesi amacıyla "imar planına esas jeolojik ve jeoteknik etüt yapılması" ibarelerinden sonra gelmek kaydıyla "ve jeolojik sakıncalı alan sınırları içerisinde bulunmaması" ibaresinin de eklenmesi önem arz etmektedir.

Evet, yine notlarıma baktığımda değerli milletvekilleri, ülkemizde yaşanan enerji krizlerine yenilerini eklemeyin diyorum. BOTAŞ'ın bölünerek yeni şirketlerin kurulacak olması, parça parça özelleştirmenin önünü açma amacını taşımaktadır. Enerji alanında 1980'li yıllardan sonra dağıtım ve rafinaj hizmetlerinin ayrıştırılarak özelleştirilmesi ve son olarak sismik sondaj gibi önemli bazı faaliyetlerinin parçalanarak TPIC'e devredilerek güçsüzleştirilmesi ve yatırım fonu dâhiline alınarak özelleştirme tehlikesi altına sokulmasından sonra bu alanda kamunun elinde kalan diğer önemli kuruluş olan BOTAŞ'ın da özelleştirilmesi niyetleri, doğal gaz gibi ülkemiz için son derece önemli ve stratejik bir alandan devletin çekilmesi anlamına gelmektedir. Bu nedenlerle bu maddenin de çekilmesi gerekmektedir.

Her fırsatta “yerlilik ve millilik” konusunu gündeme getirenler suspus olmuşlar. Bunun vebali ve günahı hepimizin üzerine olur, haberiniz olsun. Altmış gün sonra seçimin geldiğini unutmamamız gerekiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen Hanım, teşekkür ediyoruz.

Şimdi Ahmet Bey'e söz veriyorum.

Buyurun Ahmet Bey.

AHMET AKIN (Balıkesir) – Teşekkür ederim.

Çok Değerli Başkanım, değerli milletvekillerimiz, Değerli Bakan Yardımcılarımız, çok değerli bürokrat arkadaşlar; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Aynı konulara girmemeye çalışacağım, kısa tutmaya çalışacağız inşallah. En başta söz verdiğiniz için Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, ben de izninizle kaybettiğimiz bütün canlara Allah'tan rahmet diliyorum, mekânları cennet olsun. Acımız büyük, acı tüm milletimizin acısı ve bu acıyı da 85 milyon vatandaş olarak paylaşıyoruz. Allah herkese yardım etsin.

Tabii, buradaki diğer konulardan arkadaşlarım bahsetti, tekrar aynı konulara girmek istemiyorum.

Şimdi, çok enteresan bir nokta var Sayın Bakan Yardımcıları, Değerli Başkanlarım. Şimdi yani seçime iki ay var -arkadaşlarım söyledi, burada söylemeyecektim onu- ancak seçime iki ay kala, hakikaten giderayak 24 maddelik kanun teklifini, farklı 9 kanundaki hükümleri değiştirmenin ne olduğu pek anlamsız olarak ortaya çıkıyor ve baktığınız zaman AK PARTİ İktidarının maalesef liyakatsiz tavırları yani sonuçları diyeyim -kimseyi zan altında bırakmayayım- sonuçları ülkeyi, vatandaşı zor durumda bıraktı, bundan herkes etkilendi.

OSB'lerle ilgili konuları arkadaşlarım çok detaylı dile getirdiler. Saygıdeğer Başkanımız da burada yani hakikaten o bölgelere giden, gören bir kişi olarak oradaki vatandaşların, sanayicinin durumu zor. İnşallah el birliğiyle hepsini ayağa kaldıracğıız.

Şimdi, o bölgeyle ilgili tek anlayamadığım, bu kadar büyük bir afet sonrasında bir istifa kurumunun nasıl çalışmadığı. Bu, sadece benim değil bütün milletimizin bu konudaki görüşüdür Sayın Başkan ve değerli arkadaşlarım.

Burada maden konusunda, Maden Kanunu'nda bir değişiklik yapmayı öngören 2'nci madde maden işletmelerimizin doğrudan enerji üretme hakkını sağlıyor. Bu bizim olumlu baktığımız bir konu, bunu söyleyebiliriz. Tabii, bu, yine karışık bir torba ancak baktığınız zaman doğru olan da var ama yanlış olan da var. Şimdi, burada maden alanlarının enerji nakil hatlarına ulaşımaları açısından değerlendirilmesi noktasında elektrik iletiminin zor olduğu yerde maden şirketinin kendi elektriğini

üretmesine biz olumlu bakıyoruz, onu söylemek istiyorum. Tabii, burada baktığımız zaman efendim, EPDK'nin elektrik piyasasından elde ettiği gelirlerine ek olarak şarj hizmeti geliri var. Bu şarj hizmeti geliri tamam... Ancak baktığımız zaman, elektrikli araçların ÖTV'sinde düzenleme yaptınız -ha, bir taraftan bunu yapıyorsunuz, biz düzelterek, altmış iki gün sonra başlayacağız düzeltmeye- daha pahalı oldu. Ya, bunu anlamak mümkün değil. Bunu daha kolay alınabilir hâle getireceğiz, onu da müsaadenizle buradan söylemek istiyorum. İki ay sonra, inşallah bu şarj istasyon alanını 2025 itibarıyla tüm Türkiye'de hazır hâle getireceğiz. Tabii, bu konuyla ilgili Bakanlığın, Değerli Bakan Yardımcılarının, bürokratların çalışmaları var, biz onların çalışmalarının üstüne ekleyip 2025 itibarıyla Türkiye'yi hazır hâle hızlıca getireceğiz. Şehirler arası taşımacılıkta her 150 kilometrede bir elektrikli şarj istasyonlarının kurulmasını temin edeceğiz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; bu kanun teklifinin 13, 14 ve 15'inci maddeleriyle olan düzenlemelerle ilgili görüşlerimizi de müsaadenizle dile getirmek istiyorum. Bu kanun teklifiyle enerji sektöründe uygulanan mevzuatta günün ve piyasa koşullarının değişmesi, yeni teknolojilerin hayata girmesi ve ilgili mevzuatın daha etkin ve verimli uygulanabilmesi amaç ve nedenleriyle bazı kanunlarda değişiklik yapılması öngörüldüğü ifade edilmekteyse de yandaş kayırma, iktidar yanlısına rant sağlama çabasını buradan görüyoruz maalesef. Bunu Tahsin Başkanım da dile getirdi.

Şimdi 2001 yılında Doğal Gaz Piyasası Kanunu'yla doğal gaz ithalatı üzerine düzenlemeler yapıldı. Burada yapılan düzenlemeyle BOTAŞ 2009 yılına kadar mevcut doğal gaz alım sözleşmelerini diğer ithalatçı firmalara devredecekti. BOTAŞ, ithalattaki payı yüzde 20'ye düşünceye kadar yeni gaz alım sözleşmesi yapmayacaktı. Mevcut gaz alım satım sözleşmesi olan ülkelerle de yeni gaz alım anlaşmaları yapamayacaktı. 2009 yılına kadar BOTAŞ mevcut gaz alım sözleşmelerini ihale yoluyla ithalat lisansı olan özel şirketlere devredecekti. Yasanın bu hükmüne rağmen BOTAŞ çok düşük bir miktarda kontratı ancak devredebildi. BOTAŞ'ın payının yüzde 20'ye düşürülmesi hiçbir zaman sağlamadı. Hatta şimdilerde yüzde 90'lara kadar çıktı, şimdi, bu kanun teklifiyle de bu hüküm ortadan kaldırılıyor. Bununla birlikte, AK PARTİ iktidarı giderayak doğal gaz alımlarında kontrat yapma yetkisini BOTAŞ'la beraber maalesef -bu kelimeyi kullanmayı sevmiyorum, ben özür de dilerim yanlış anlayan arkadaşlardan ama- yandaşlara verme niyetinde olduğunu görüyoruz biz burada yani baktığınız zaman, AK PARTİ iktidarı, AK PARTİ'nin Genel Başkanı Erdoğan, Recep Tayyip Erdoğan'ın Başkanı olduğu varlık şirketine devredildikten sonra zarar etmeye başladı şimdi, kâr eden bir kurum. Bir kere bunu açıklamak biraz zor. İktidarın -son günlerde yeniden yapılandırma vesaire adı altında da baktığınız zaman- burada giderayak bir şey sağlamadığı ortada, onun için buna gerek yoktu şu anda.

Şimdi, doğal gaz ithalat ve ihracatında bağımsız bir denetleyici kurumun EPDK olduğunu biliyoruz. Bunun alacağı kararlar Enerji Bakanlığının görüşüne bağlanarak EPDK'nin bağımsızlığına müdahale ediliyor baktığınız zaman. Şimdi, EPDK bağımsız kurum ve göreceksiniz, önümüzdeki dönemde nasıl bağımsız hareket edilir, bütün milletimiz şahit olacak enerji sektörünün büyümesine yönelik hareketlerle. Şimdi, burada, BOTAŞ'a yeni doğal gaz alım anlaşması imzalamasına yetki veriliyor, tamam. Burada şimdiye kadar BOTAŞ'ın yeni anlaşma yapması ancak hükümetler arası bir anlaşmanın Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kanunlaştırılması hâlinde mümkündür. Ya, şimdi neden bu yetki EPDK tarafından veriliyor? Meclis var, hepimiz milletvekilleriyiz, burada bak ne güzel Başkanımız var, liyakatli insanlar var. Baktığınız zaman Türkiye'nin doğal gaz alım anlaşmaları bulunan LNG hariç Rusya, İran, Azerbaycan gibi ülkelerle hem BOTAŞ'ın hem de özel sektörün uzun vadeli yeni alım anlaşması yapmasının da önü açılıyor.

Şimdi, ben -tabii süremi biliyorum, haddimi de aşmayayım- burada özetle şunu söyleyeceğim: Türkiye'nin en büyük kamu iktisadi teşebbüslerinden biri olmasına rağmen, tek adam rejiminde Türkiye Varlık Fonuna devredildikten sonra zarar etmeye başlayan BOTAS'ın bölünmesine ilişkin Cumhurbaşkanına sınırsız yetki verilmesi kesinlikle doğru değildir, kesinlikle. Ve yetki verildi, gördük, kâr eden firma zarar etmeye başladı. Neredeyse batacak duruma geldi, hatta destek verilme hayatta kalamayacak. BOTAS'ın tabii çok değerli bürokratlarına da buradan söyleyeyim, gerçekten onlarla alakalı olan bir konu değil bu. Bu, yönetimin ortaya koyduğu bir sonuç. BOTAS'ı mali açıdan neredeyse iflas ettiren saraya şimdi kurumu istediği şekilde bölme yetkisinin verilmesi Allah aşkına doğru mudur değil midir? Doğru değildir, neden? Çünkü önceki sonuçtan dolayı.

İki buçuk ay sonra seçim var, normalde ülkesine, işte ülkenin millî olması gereken enerji sektörüne gerçekten destek vermek isteyenlerin seçimi beklemeleri gerekirdi. Ben buradan, müsaadenizle, uyarmak isterim: BOTAS'ın iletim ve depolama alanındaki faaliyetleri stratejik bir öneme sahiptir ve bu alanlarda kamunun gücünü asla azaltmaya çalışmamanızı tavsiye ediyorum, şu kalan iki aylık sürede. Zaten seçim olduğu için buna gerek de yok şu anda. BOTAS'ın tarihinde ilk kez yurt dışında krediyle doğal gaz almasının önünün açıldığını ve 2023 yılında borçlanma yetkisinin de olağanüstü artırıldığını da hatırlamanızı sizden rica ediyorum. Saray rejiminden önce de kâr ettiğini de hatırlatmak istiyorum ve hazineden kaynak aktarılmazsa ayakta kalamayacak bir kurum hâline geldiğini de buradan hatırlatıyorum. İnşallah bu sistemi değiştireceğiz, milletimizi gerçek anlamda siyasetüstü bir enerji politikasıyla tanıştıracğız.

Doğal gaz ithalatında belli ülkelere, şirketlere bağımlılık riskini azaltmak ve doğal gaz ithalat maliyetini düşürmek için yeni kaynak ülkelerle anlaşma yapacak, yüksek fiyatlı mevcut doğal gaz anlaşmalarını yeniden bizler müzakere edeceğiz. Elektrik piyasası, doğal gaz piyasası, petrol piyasası gibi temel kanunlardaki rekabete aykırı imtiyazi hususları baştan aşağı değerlendireceğiz. Doğal gaz depolama kapasitelerini, tesislerinin kapasitesini, kanuni zorunluluk olan yüzde 20 seviyesine çıkaracağız. Şimdi buradan sormak isterim: "Artıracağız, artıracağız." diyorsunuz, Tuz Gölü'nden ses yok, "5 milyar metreküp" dediniz, daha 1 milyarda kaldı yani onu da hatırlatmak istiyorum. Orada başka bir sıkıntı varsa bunu net olarak anlatmak lazım ve vatandaşa doğruları söylemek lazım. Doğal gaz arz güvenliğinin temini ve ülkemizin enerji ticaret merkezine dönüştürülmesi için yer altı doğal gaz depolama, LNG terminali ve FSRU tesislerini üçüncü tarafların erişimine de açacağız. Doğal gaz ithalatında belli ülkelere, şirketlere bağımlılık riskini azaltmak ve doğal gaz ithalat maliyetini düşürmek için yeni kaynak ülkelerle anlaşma yapacağız, yüksek fiyatlı mevcut doğal gaz anlaşmalarını yeniden müzakere edeceğiz tabii. Ancak bu yasa teklifinde, İran'la, Rusya'yla yeni anlaşma değil, bitmeden yeniden giderayak bir anlaşma yetkisi veriliyor burada. Ben buradan soruyorum: İran'la bizim, efendim, uzun vadeli doğal gaz anlaşmamızın bitmesine üç yıl var, yenilendiği iddia ediliyor, doğru mudur? Anlaşma yenilendiyse oluşan fiyat nedir, mümkünse? Bunun sorusunu bir dakikada bitiriyorum Sayın Başkanım.

Efendim, ülkemiz lehine oluşan bir fiyat var mıdır? Deprem felaketinin ardından bir de Sayın Enerji Bakanı, efendim "Elektrik ve doğal gaz faturalarında erteleme yapacağız." dedi ancak 11 ilimizde faturaların gelmeye başladığı bilgisi geliyor. Yani bu doğru mudur ve evsiz kalan milyonlarca vatandaşımıza, efendim, böyle bir şey nasıl anlatılabilir? Bir de Rusya'ya doğal gaz ithalatından kaynaklı borcun ertelendiği iddiası doğru mudur? Bu önemli, bunları açıklamanızı ben rica ediyorum.

Özetle, enerji bir tasarım işidir, bir tercih meselesidir. Biz enerjiyi tasarladık, önce 2030’a, ardından 2050’lere taşıyacak bütün projelerimiz hazır. Allah’ın izniyle, milletimizin desteğiyle yine değerli bürokratlarımızla, bu ülkenin liyakatli insanlarıyla bunu ayağa kaldıracağız ve hep beraber milletimizi de ülkemizi de aydınlık yarınlara taşıyacağız.

Sayın Başkanım, teşekkür ederim. Benim de Komisyonum olan, Genel Başkan Yardımcısı olduktan sonra ayrılmak zorunda kaldığım ve çok sevdiğim, hep takip ettiğim, değerli Komisyonumuzun önce siz Başkanına teşekkür ederim, üyelerine teşekkür ediyorum. Burada danışmanlarımız var, destek veren, Komisyonlarda çalışan, emek veren uzmanlarımız var, hepsine minnettarız. Tüm arkadaşlarıma ve burada bulunan tüm herkese de sağlıklı, mutlu, huzurlu bir gelecektir diliyorum. İnşallah, Allah’ın izniyle, önümüzdeki seçimlerde milletimizin takdiriyle, altmış bir gün sonraki iktidarımızda kimseyi ötekileştirmeden, herkesi kucaklayan, hem sanayi hem enerji politikalarımızla herkesi kucaklayacağız ve milletimiz rahat bir nefes alacak.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ahmet Bey, Komisyona katkılarınız nedeniyle biz teşekkür ederiz.

Tacettin Bey, buyurun.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Öncelikle Sayın Başkana ve Komisyon üyelerine saygılarımı sunuyorum.

Sevgili arkadaşlar, görüşmekte olduğumuz bu torbanın bana göre iki büyük yanlışı var, bunu başta koymak lazım. Birinci yanlış zamanlaması, yanlış zamanda geldi. İkinci yanlışsa içeriği. Zamanlaması diyorum, niçin zamanlaması yanlış? Az önce Çetin Osman Budak çok güzel açıkladı, bunun içeriğinde olması gereken şey “Depremle ilgili yıkılan organize bölgelerde acil ne yapabiliriz?” olmalıydı. Eğer biz Sanayi, Ticaret, Enerji Komisyonu üyeleriysen önce buna bakmalıydık, bu birincisi. Yani içerik anlamında da yanlış, zamanlama anlamında da yanlış. Zamanlama anlamında yanlış çünkü altmış gün sonra seçim var yani bu kararı siz açıkladınız, seçim yapacağız; eyvallah, çok güzel ama centilmenlik gereği artık bu altmış günde yasa, kanun falan getirmemeniz gerekir. Artık, yeni seçilecek, altmış gün sonraki iktidar kimse onlar bunun hesabını vereceği için onlar yapmalı bu yasaları; bir de bu önemli bence.

Şimdi, ben İzmirliyim, İzmir Milletvekiliyim. Biliyorsunuz, Kemalpaşa Organize’de ciddi bir problem var. Kemalpaşalı köylüler benim önümü kestiler ve dediler ki: “Lütfen bize sahip çıkın, yirmi yıldır bize kimse sahip çıkmıyor.” Şimdi, iki yüz kırk ayda çözemediğimiz bir şeyi seçime iki ay kala çözmeye çalışıyoruz. Ya, tam iki yüz kırk aydır iktidardasınız arkadaşlar, iki yüz kırk ayda çözemediğiniz, düzeltmediğiniz şeyi iki ayda düzeltmeyi planlıyorsunuz. Elbette ki bu Komisyon, hepimiz, hangi partiden olursak olalım öncelikli olarak kamu yararını gözetiyoruz, ancak burada bir şeyi ifade etmem lazım müsaade ederseniz: Öncelikli olarak düşündüğümüz kamu yararı sadece ve sadece organize sanayi bölgeleri değildir arkadaşlar, tarım alanları da korunmalıdır, onlar da öncelikli kamu yararı içermektedir yani OSB’lerde kamu yararı olduğu gibi tarım alanlarında da kamu yararı vardır. Her geçen gün dışa bağımlı hâle geldik, oysa bir dönem, biz çocukluğumuzda kendi kendine yetebilen 7 ülkeden biriydik, bugün tarım ve gıdada dünya kadar gıda maddesi ithal eder hâle geldik.

Şimdi, tarımla uğraşan köylüler, özellikle Kemalpaşalılar -önümü kesenlerin anlattığı şeyi söylemek istiyorum- “Burası OSB bölgesinin içine alındığında biz mahkemeye müracaat ettik.” diyorlar ve mahkemeden de hâkimin tarafsız kararıyla yani dikili tarla olan ya da mera olan ya da orman olan yerleri hâkim haklı olarak “Burada kamu yararı vardır, bu tarım arazileri korunmalıdır.” diyor.

“Köylünün elindeki tapulu yani atalarından, dedelerinden kalan tapulu araziye alamazsınız.” diyor ve böyle bir karar alıyor mahkeme. Ancak şimdi görüyoruz ki mahkeme yoluyla aşamadığımız yolu, kanalı burada yeni bir yasa çıkartarak o köylülere gol atarak aşmaya çalışıyoruz ve ellerindeki tarlaları almaya çalışıyoruz. Bu, doğru bir davranış değildir arkadaşlar yani burada dikili tarlayı, merayı, ormanı kamu yararı diyerek sanayi bölgesine çevirmek, mahkemelerin verdiği karara, çıkacak yeni bir kanunla köylüyü teslim almaya çalışmak yani arkadan dolanmak... Rant konusunda sanayide ve sitelerde çevreyi düşünmediğimiz gibi, çocuklarımızın geleceğini de düşünmeyen davranışlar içindeyiz yani hangi akılla biz, atalarından, dedelerinden miras kalan tarım arazilerini çiftçinin, köylünün elinden emrivakiyle alıyoruz? Yıllarca ailesinin geçimini o topraklardan sağlamış köy insanını neden topraklarından dışarıya atıyoruz, böyle adalet olur mu? OSB ilan ederek verimli tarım arazisinin kamulaştırılmasının karşısında köylü direnmiyor, yürütmeyi durdurma kararı aldırıyor mahkemeden, siz bunu dikkate almayıp eğer OSB inşaatlarına başlarsanız telafisi zor büyük zararlar ve zaman kayıplarına neden olacaksınız. Vekili olduğum İzmir ilinin Kemalpaşa ilçesindeki OSB inadinız yanlış yolda olduğunuzun açık bir örneği. Köylünün toprağına el koyamazsınız, buna izin vermeyeceğiz; köylünün üstüne çökmenize müsaade etmeyeceğiz. Bu maddeyi geri çekmenizi öneriyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kanun taslağını incelediğimizde, evet, OSB’lerle ilgili çok güzel maddeler söz konusu. Sanayicilerimizin çoğunluğunun istediğini de biliyoruz ama birkaç tane eksik kalmış, onları da ben burada ifade etmek istiyorum, bir yandan da torba kanunun bütününde birkaç tane, Enerji Piyasasıyla ilgili, BOTAŞ’la ilgili teklifleri gördüm, onlara da değineyim.

Öncelikle biraz önce Organize Sanayi Bölgeleri Genel Müdürümüz Fatih Bey’le de konuyu paylaştım. Bu kanun taslağının içinde organize bölgelerin dışında kalan, özellikle sanayi şehirlerinin böyle kenarlarında daha önceden fabrika hâline gelmiş fabrikaların ıslah organize sanayileriyle ilgili, elbette ki bu konularla ilgili olumsuz kısımları da mutlaka var belki ama bir şekilde disipline edilebilmesi adına da mutlaka faydası olacağına, hem sanayiciye faydası olacağını hem de orada, o bölgelere bir disiplin getirilmesi açısından faydası olacağını da görüyoruz. Örneğin bizim Denizli’de bu tarzda Bozburun bölgesinde hemen şehrin kenarında sayılan 300’e yakın ayrı ayrı fabrika var; içinde boyahanesi olan da var; çevrenin disipline edilebilmesi için önemli, doğal gaz hattının geçmediği yerler var dolayısıyla o kişilerin, o fabrikaların doğal gaz alması daha maliyetli, bir yandan belediyelerden altyapı desteği almak zorunda kalıyorlar, bunu zamanında aldıkları oluyor, alamadıkları oluyor, bir yandan bu firmaların çoğu ihracatçı firma, yurt dışından müşteri temsilcisi geldiğinde istedikleri kriterleri zamanında yakalayamıyorlar ki organize sanayi disiplinine girdiklerinde ihracatımıza da büyük katkıları olacağını görüyoruz. Dolayısıyla OSB’lerin sanayinin disipline edilmesi, şehrin planlı şekilde gelişmesine katkıda bulunması, birbirini tamamlayıcı ve birbirinin yan ürününü teşvik eden sanayicinin bir arada bulunması, birbirlerine üretim verimliliği ve kâr artışı sağlaması, sanayinin az gelişmiş bölgelerde yaygınlaştırılması, tarım alanlarının sanayide kullanımının disipline edilmesi, sağlıklı, ucuz ve güvenilir bir altyapı ve ortak alanlar oluşturulması, müşterek arıtma tesisleri ve çevre kirliliğinin önlenmesi gibi kuruluş amaçları söz konusu organize sanayi birliklerinin.

Ne yazık ki bu kanun taslağının içinde bu maddeyle ilgili çalışmalar olduğu hâlde geri çekildiğini duyduk. Bu konuyla ilgili geçmişte geçici maddelerle çözümler bulunmuş. Geçici bir maddeyle iki senelik bir süreyle orada bir müracaat söz konusu olduğunda değerlendirme yapılarak, kriterlere de uyarak, elbette ki sıfır kullanılan organize sanayiler gibi olmasa da şimdikinden çok daha iyi olabilecek,

beş altı senede kendini toparlayabilecek ve disipline edebilecek bir durum söz konusuyken bu sadece Denizli değil, aynı zamanda Bursa’da, Antep’te, Kayseri’de vesair yerlerde de söz konusu olduğunu ve bu konuda sanayiciden talep geldiğini bildiğimiz hâlde alalecele bir şekilde ön seçim... Gerimizde acı bir deprem yaşadık, böyle bir kanun teklifi madem söz konusu, sanayicinin de faydasına olabilecek böyle bir çalışmanın yapılabilmesi gerekirdi. Bu konuda bürokrasimiz de hazır olmasına rağmen ne yazık ki siyasiler tarafından bu kanun maddesinin geri çekilmesi çok hoş olmamış.

Devamında, BOTAŞ ve enerjiyle ilgili maddeleri gördükçe -bizim bir önceki Komisyon toplantımızda da yine böyle torba kanunlarda hep geliyor- bir iki ay önce yaptığımız kanun taslağında neyi unuttunuz da yine bir şeyleri getiriyorsunuz? O zaman ihtiyaç değildi de şimdi mi ihtiyaç hâline geldi? Yoksa hâlâ “Kervan yolda düzülür.” düşüncesiyle önünüze geldikçe bu sıkıntılar sürekli Meclisi, Komisyonu meşgul eder hâle geliyoruz? Bunlar topluca, bir sefere mahsus gelse de her kanun teklifinin içinde ayrı ayrı maddelerini aramaktansa tamamen torba kanun şeklinde yapamaz mıydık? Yine, galiba kanun teklifindeki 17’nci veya 18’inci vakıflarla ilgili maddelere baktığımızda da yirmi seneye kadar varan, il özel idare ve belediyelerin uhdesinde olan vakıfların teslimi, devri söz konusu. Seçimin artık son safhasına gelindiği bir noktada yirmi senelik bir yetkiyi şimdi mi yapmak lazımdı, yoksa yeni döneme mi bırakmak lazımdı? Takdirinize bırakıyorum.

Teşekkür ediyorum.

Maddeler gelince de ayrıca konuşurum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim Yasin Bey.

Çetin Bey, buyurun.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, sizin biraz önce açıkladığınız rakamlar var, tam anlaşılmamış, arkadaşlar da bana getirdiler. Evet, orada benim de anlamadığım bir şey var. İllerimize yapılan, hem Sanayi Bakanlığımız tarafından hem de OSBÜK tarafından -OSBÜK Başkanı burada mı? Değil. Yapılan çalışmalar sonucunda 14 bin OSB... Bir yanlışlık var burada. OSB sayısı belli, 34. “14 bin OSB ve 1.413 küçük sanayi sitesinin yıkıldığı, 166 OSB ile 2.970 küçük sanayi sitesinin ağır hasarlı olduğu, 152 OSB ile 1.172 küçük sanayi sitesinin ise orta hasarlı olduğu bilgileri bize ulaştı.” diyorsunuz; ya, bunu düzeltelim, kayıtlara da girmiş. 152 fabrika ağır hasarlı herhâlde. Yani bunu bir şey yaparsanız... Kayıtlarda da düzeltilmiş olalım çünkü bizim tespit ettiğimiz 34 organize sanayi var tüm bölgede.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim, kayıtlara bakıp düzeltme yaparım eğer gerekirse.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Tamam, teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sağ olun, teşekkür ederim.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Rakamları bir revize edelim yani biz de tam rakamları o araştırmada alalım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, aslında “14 OSB” demiş olmam lazım.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – 34. Yok ama sonrasında da şey var Başkan. Yani sonrasında küçük sanayi siteleriyle ilgili ağır hasarlı, orta hasarlı, az hasarlı yani o rakamlar önemli.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Rakamlara bakıp bir...

Teşekkür ediyorum.

Şimdi, yediye kadar devam edelim.

Arkadaşlara sorulan sorular oldu; Bakan Yardımcılarımıza bu konuda bir söz vereceğim.

Önce Alparslan Bey, siz buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN BAYRAKTAR – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum; Komisyon üyelerimizi de saygıyla selamlıyorum.

Özellikle Doğal Gaz Piyasası Kanunu’nda yapmayı düşündüğümüz değişikliklerle alakalı heyetinizi bilgilendirmek istiyorum ve sorulan birkaç soruya da izniniz olursa cevap vermek isterim.

Şimdi, esas itibarıyla daha önce Komisyonumuza gelen iletim tarifelerinin farklılaştırılmasıyla alakalı konuda özellikle son bir iki yıldır, pandemi dönemiyle başlayan doğal gaz piyasasında yaşadığımız önemli bir değişiklik, fiyat yapısının normal petrol endeksli fiyatlamadan dışına çıkması ve anormal ölçülerde artmasının getirdiği bizim ve özellikle doğal gaza bağımlı olan Avrupa Birliği’nin, Avrupa ülkelerinin doğal gaz taleplerinin farklı yollarla karşılanması gündeme geliyor ve bu anlamda Türkiye’nin önemi bir kez daha öne çıkıyor. Burada yapmaya çalıştığımız esas değişiklik özellikle ihracat esaslı tarifelerde, iletim tarifelerinde daha farklı ve piyasadaki dinamiklere uygun bir düzenleme yapma ihtiyacı. Yani biraz daha somutlaştırsak, esas itibarıyla Avrupa’nın kullandığı gazın veya ülkemizin de kullandığı gazın yüksek bedellerle satılırken iletim bedellerinin bu bedellere uygun oranlarda tespit ediliyor olması ihtiyacı. Dolayısıyla bu anlamda iletim tarifelerinin ihracat yönlü olarak farklılaştırılabilmesiyle alakalı bir yetki talebimiz var, EPDK’nin bunu farklı yapabilmesine dair bir yetki talebi.

Diğer husus, esas itibarıyla yine piyasanın bugün içinde bulunduğu gerçekliklerden hareketle BOTAŞ’ın 2009 yılına kadar aslında öngörülen piyasa yapısına geçememesi sebebiyle BOTAŞ’a elindeki birtakım imkânları kullanabilme yetkisini veriyoruz. Yani BOTAŞ’ın daha uzun dönemli mevcut kontratının olduğu ülkeler de dâhil olmak üzere farklı ülkelerden de yeni kontrat yapabilmesine imkân tanıyan bir düzenleme. Bunun da bugün itibarıyla çok önemli bir ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz. Zira bugüne kadar BOTAŞ’ın bu pazar payının düşürülmesi, miktar devri, kontrat devirleriyle Türkiye’deki gaz piyasasındaki varlığının küçültülmesiyle alakalı hedefler esas itibarıyla gaz fiyatlarında sağladığımız sübvansiyonlar nedeniyle çok gerçekleştirilemedi ve özel sektör bu anlamda çok ciddi bir oyun kurucu olamadı. Yani bugün vatandaşımızın kullandığı gazın yaklaşık yüzde 75-80’i sübvansiyon ediliyor; keza ticarethanelerde, küçük ticarethanelerde sübvansiyon edilen gaz kullanılıyor. Bu şekilde sübvansiyon edilen gerçek maliyet esaslı bir fiyatlamadan olmadığı piyasada da tabii ki özel sektörün oyuncu olmasını beklemek doğru değil açıkçası, onun için... Ama bir taraftan da BOTAŞ’ın elinde kanunun getirdiği bazı zorluklar var; özellikle uzun dönemli kontrat yapamama, vesaire. Bunu, bugünün daha güncel hâline, aslında kanunun geçici 2’nci maddesindeki hükümlerine dönüştürmüş oluyoruz.

Onun dışında, BOTAŞ’ın yeniden yapılandırılmasıyla alakalı husus. Mevcut kanunda -4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu da zaten mevcut- öngörülen yapıdan biraz daha farklı bir yapı öngörüyoruz ve orada özelleştirme hedefi var biliyorsunuz. Aslında sayın vekillerimiz, önceki hâline bakarak mı ifade ettiler bilemiyorum ama kanunun önceki veya mevcut hâli diyelim henüz yürürlükte, mevcut hâlinde BOTAŞ’ın yeniden yapılandırılması ve özelleştirilmesi öngörülmüş idi. Biz şimdi bu “özelleştirme” ifadesini özellikle kaldırıyoruz ama “yeniden yapılandırma” ifadesini tutuyoruz ve onu muhafaza ediyoruz.

Onun dışında birkaç soru vardı, özellikle yeni kontratların yapılacağı, yapıldığı ifade edildi. İran veya Rusya’yla yenilenen herhangi bir kontrat yok bugün itibarıyla.

Yine sayın vekilimiz bahsetti. Yani bu iki ay içerisinde ne değişti veya birkaç ay içerisinde ne değişti de buna ihtiyaç oldu? Özellikle Türkiye'nin doğal gaz merkezi olmasıyla alakalı önümüze koyduğumuz hedef kapsamında BOTAŞ'ın elinin daha rahat hareket edebilmesi, farklı ülkelerle farklı kontrat anlaşmaları yapabilmesi için bu süreçte buna ihtiyaç duyuyoruz. Yani BOTAŞ'ın önündeki bu sınırlamaların kanunen biraz daha kalkması gerektiğini düşünüyoruz. Dolayısıyla temel anlamda doğal gazda yapmayı planladığımız değişiklikler bunlar Sayın Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum Değerli Bakan Yardımcım.

Abdullah Bey, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekillerimiz, çok değerli bürokratlarımız; şimdi BOTAŞ'la ilgili Alparslan Bey'in bahsetmiş olduğu maddelerin haricindeki diğer maddelerle ilgili aktarmak istediğim ve yine sizin konuşmalarınız süresince dile getirmiş olduğunuz bazı hususları açıklamaya yönelik ifade de bulunmak istiyorum.

Şimdi diğer maddelerden 3 tanesi zaten Sayıştay bulgusundaki tavsiye üzerine yasa teklifi hazırlanan maddeler. Bunlardan birisi, TEDAŞ'ın aydınlatmak için yapmış olduğu denetim faaliyetlerinin de yine Bakanlık bütçesine konulacak olan ödenekten karşılanması gerektiği hususu.

Diğeri, yine TEDAŞ'ın proje onayı veya geçici kabul gibi yetkilendirildiği kapsamda yapmış olduğu hizmetlerle ilgili talep sahiplerinden hâlihazırda almış olduğu bir bedel söz konusu. Bu talep sahipleri daha sonraki süreçlerde dava açmak suretiyle, TEDAŞ'ın kendi Yönetim Kurulu kararıyla almış olduğu bu bedellerin yasal dayanağının olmadığından bahisle iade kararlarını mahkemelerden almaktaydı. Sayıştayın bu konuda yine bir bulgusu var, mutlaka bu konuda yasal bir düzenleme yapılması. Çünkü TEDAŞ'ın elemanlarının bu konuda bir insan kaynağı veya icap ettiğinde geçici kabul, vesair gibi işlemler için diğer kaynakları kullanmakta olduğuna ve bunun da bedeli mukabili olması gerektiğine yönelik... Yine, diğer Sayıştay bulgusu da -EPDK denetiminde yapmış olduğu bir bulguya istinaden- lisans veya kapasite bedeli gibi kurum gelirlerinin ödenmemesi durumunda bunların nasıl tahsil edileceğine dair herhangi bir düzenlenmiş yasal mevzuatın bulunmamasının ileride bu konuda bir sorun ortaya çıkarılabileceğine dair bulgusu üzerine hazırlanmış öneriler; bunları belirtmekte fayda gördüm.

Onun haricinde, maddeler görüşülürken yine sayın vekillerimizin maddeler üzerinde soruları olursa onları cevaplarım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum Bakan Yardımcımıza.

Size de söz veriyorum değerli ağabeyciğim, buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Değerli Komisyon Başkanım, çok değerli Komisyon üyesi arkadaşlarımız, değerli milletvekillerimiz; hepimizi öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Tabii, 6 Şubat'ta karşılaştığımız bu felakette kaybettiğimiz canlarımıza Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyorum, yakınlarına öncelikle sabırlar diliyorum; yaralılarımıza acil şifalar diliyorum ve geriye kalan ailelerine de gerçekten sabırlar diliyorum.

Çok zor bir süreci birlikte geçiriyoruz. Biz Sanayi Bakanlığı olarak gerek Bakanımız olsun gerekse Bakan Yardımcıları ve ekiplerimiz olsun bu hadisenin daha ikinci gününden itibaren sahada görev aldık ve şu anda o sahada hâlâ devam ediyoruz. Sayın Bakanımızın babasının vefatı dolayısıyla dün ara verdik, yarından itibaren Bakanımız da dâhil, muhtemelen, arazideyiz. Bakanlık olarak hem oradaki küçük sanayi siteleri hem organize sanayi bölgelerimiz hem de organize sanayi bölgeleri

dışında kalan işletmelerimiz bakımından her birini teker teker incelediğimiz bir süreci yaşıyoruz. Bunun için Bakanlığımız, Bakanlığımıza bağlı kurumlarımız -gerek TSE olsun gerek TÜBİTAK olsun gerek Kalkınma Ajanslarımız olsun gerek KOSGEB olsun- bütün ekipleriyle sahadalar. Biz 350 personelle sahadaki işletmelerimizin teker teker inceleme anketlerini de yapmış durumdayız ve onların değerlendirmesini yapıyoruz. Sadece biz değil, hem Orta Doğu Teknik Üniversitesinden hem de İstanbul Teknik Üniversitesinden hocalar grubuyla beraber şu anda arazideki firmalarımızın kayıpları konusunda değerlendirme içindeyiz ve bunu da şunun için hazırlıyoruz: Hem kayıplarımızı belirlemek hem de... Gerek Dünya Bankasından gerek Avrupa Birliği fonlarından gerek uluslararası fonlardan, finans kaynağı tedariki konusunda bir altyapıyı da şu anda hazırlamış durumdayız; bu da devam ediyor.

Tabii, zor bir süreci geçiriyoruz. Arazide, özellikle, sanayicilerimizin, küçük sanayi sitelerimizin ve hem OSB’de hem OSB dışında kalan diğer sanayicilerimizin her taleplerini bizzat yerinde... Daha evvelki gün Adıyaman’daydık, ondan önce Kahramanmaraş’taydık, ondan önce Malatya’da, Hatay’da, Osmaniye’de ve diğer şehirlerimizde... Tamamen firmalarımızın portresini çıkarmış durumdayız, zarar ziyan hesaplarını da yapmaya çalışıyoruz ve bunu sanayicimizle birlikte yapıyoruz. Dolayısıyla da sanayicilerimizin bu yaralarını sarmak için Hükümet olarak da Bakanlığımız olarak da olanca gücümüzle bir çabanın içindeyiz.

Bildiğiniz gibi sanayici... “Bu kanun bugün niye geldi?” diye arkadaşlarımız soruyorlar. Gerçekte Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu bir yıldır gündemde, masada. Geri kala kala kala, dedik ki hiç olmazsa acil olanlarını çıkaralım. Yani bu dediğimiz torba yasaya girecek olan maddeler de herhâlde iki aydır gündemde. Ya, bugünün bir meselesi değil “Bugün neden geldi?” diye soruluyor ama gerçeğimiz şu ki sanayicilik ayrı bir şey, politika ayrı bir şey; birbirinden ayırmamız gerekiyor. Sanayinin devamlılığı vardır; politik hayatta seçimlerle beraber gelmeler gitmeler olabilir ama sanayi devamlıdır ve istikrarla devam etmesi zorunlu olan en önemli kurumlarımızdan biridir. Dolayısıyla da ben bunun sanayiyle ilgili kısımlarının zamanlaması olmadığı kanaatindeyim ve her geciktığımız günün aleyhimize çalıştığını da söyleyebilirim. Onun için de olabildiğince kısa sürede biz bu kanun metinlerini geçirmeyi arzu etmekteyiz, eğer uygun bulunursa şüphesiz.

Bildiğiniz gibi Türkiye’de organize sanayi bölgelerinin toplam sanayi içindeki payı yüzde 40-45’ler arası; 42, 43’tür. Yüzde 5 kadar küçük sanayi sitesi vardır, onun dışındaki yüzde 50-55 arası şu anda müstakil sanayi tesisleridir. Biz olabildiğince organize sanayi bölgesi içine ve endüstri bölgeleri içerisine sanayimizi toplamaya gayret ediyoruz ve belli ölçüde disipline edilmelerini sağlamaya çalışıyoruz. Orada da, bizim yaptığımız genişlemeler esnasında, şüphesiz ki organize sanayi bölgesinin içerisinde kalmış köylünün arsaları doluyor; onları da korumamız gerekiyor, hakları da korumamız gerekiyor ama onları da bir şekilde sisteme bağlamamız gerekiyor. Yani yatırım yapacaksan yap, yapmayacaksan burayı OSB’ye devret; onları da OSB belli başka birine versin ve bu topraklar boş kalsın istiyoruz. Buradaki kanun metinlerinde esas amaç bizim organize sanayi bölgelerine arazi üretebilmemiz ve bunların hızla ekonomiye girmelerini sağlayabilmemizdir. Bunun için de ihtiyaç duyduğumuz bu torba kanunda iyice azaltılmış, elenmiş elenmiş, artık 7-8 tane maddeye gelmiş metinlerimiz var, aciliyet kesbedenleri var. Burada kastettiğimiz şey; mümkün olduğu kadar organize sanayi bölgeleri içerisindeki hâlen yeterince kullanamadığımız ve zamana bırakılmış arazilerin hızla devreye girmesini sağlamak, kolayca kamulaştırıp bir başka sanayicinin bundan istifade etmesini sağlayabilmek ve OSB’lerimizi en optimum şekilde değerlendirmeyi sağlamak amacımız vardır.

Ben de isterdim ki demin arkadaşımızın söylediği gibi ıslah OSB'ler de buradan çıksaydı. Biz, Çerkezköy Tekirdağ bölgesinde yaptığımız ıslah çalışmasıyla o bölgeyi yeniden ıslah ettik ve bir düzene sokabildik. Böyle düzene sokulması gereken, organize sanayi bölgesi içinde olmayan fakat organize edilebilir epeyce bir alanımız var. Bugün olmadıysa yarın gündeme tekrar gelecektir.

Buradaki kanun metinlerinde arkadaşlarımız da -aramızda sanayici arkadaşlarımız da var- çok güzel değerlendirmeler yaptılar yani özellikle teşekkür ediyorum hakikaten. Ama bu dönemde yapmamız gereken, deprem bölgesindeki 11 ilimiz ve Sivas'ın 2 ilçesinde bizim oradaki sanayicilerimizi ve küçük sanayicilerimizi ayakta tutmaktır; tutabilmemizin bir yolu şu anda organize sanayi bölgesi olmanın bir avantajını yaşadık, o bölgedeki kontrollü tesislerimiz dolayısıyla... Adıyaman'da 201 tesisten mesela 15 tesiste çökme gördük, o da baktığımızda görüyoruz ki inşaat tekniğinden gelen problemler, orada prefabrik kolonlu, prefabrik makaslı tesisler çökmüştür, ötekilerin hepsi ayakta kalmıştır. Onun için de yeni dönemde -demin Alparslan kardeşime de aynı şeyi söyledim- bizim hızla çelik konstrüksiyon çatılara dönmemiz gerekiyor. Çelik konstrüksiyon çatılara bir şey olmamıştır, prefabrik çatılardan dolayı kayıplarımız olmuştur. 27 metre açıklığındaki -filme aldım hepsini- aksta bir tane 11 ton makas güm diye tekstil tezgâhlarının üstüne inmiştir, orada yanındaki fabrikalar sağlam duruyor OSB'nin içerisindekiler, eğer öyle bir inşaat tekniği hatası olmasaydı onlar da duracaktı, inanıyorum. Aynı şeyi Maraş'taki tesislerde de gördük, orada da aynı problemleri öyle yaşıyoruz ama bu bize bir fikir verdi ve işte, fabrikalardaki inşaat tekniklerinde bizim yeni tekniklere koordine olmamız gerektiğini öğrendik. Zemin önemlidir, tamam ama zeminden daha önemlisi şunu gördük ki inşaat tekniği hatalarını yaşadık ve OSB'ler bundan çok iyi kurtuldular. İyi dedim, size de gene epeyce bir listeler yaptık, hep tablolar önümüzde. Küçük sanayi siteleri perişan oldu çünkü küçük sanayi siteleri bizden bizim Sanayi Bakanlığının kredilendirmesiyle yaptırılmış sanayi siteleri ayakta kaldı, onun dışında kalanların hepsi çöktü ve bugün yapacağımız iki şey var, bunu şu anda Malatya'da mesela planladık. Firmalarımızı, büyümeye hedefi olan mobilyacılar gibi, keresteciler gibi, mermerciler gibi sanayi tesislerimizi OSB'nin içine almayı, onları 200-300 metrekareden 1.000 metrekarelere, 2.000 metrekarelere büyütmeyi, onun dışında kalan otomotiv yan sanayisi veya otomobil parçacısı, yok efendim, araba tamircilerini vesaireyi düzenli çelik konstrüksiyon, karkas sistemlerle donatılmış yeni küçük sanayi sitelerine dönüştürmemiz gerektiğini gördük ve bunu planladık. Dolayısıyla da şu anda oradaki her şeyle, bina yapısıyla ilgili ciddi bir çalışmamız var.

Bir başka çalışmamız da şu: Oradaki sanayicilerle yaptığımız toplantılarda şunu gördük ki -demin arkadaşlarımızın da söylediği gibi- personel kaçtı, şu anda kaçan personeli geri getirmenin bir çaresine bakmamız gerekiyor ve geri getirebilmemiz için de bizim daimi konutlar yapılınca kadar onları bir yıl, bir buçuk yıl neyse bir süreç bir konteynerde yaşatmamız gerekiyor veya uygun bir mekânda yaşatmamız gerekiyor. Bu konteyner ihtiyacı için de hem Türkiye'de üretilen, AFAD 100 bin konteyner sipariş etti, işte onlar devrede, Konya mesela... OSBÜK Başkanımız burada, birçok sanayi odalarımız, ticaret odalarımız, sanayi ticaret odalarımız, sivil toplum kuruluşlarımız devreye girdiler, şu anda herkes konteyner yaptırıyor veya ithal ediyor ve bizim şu anda yaptığımız şeylerden bir tanesi mevcut organize sanayi bölgeleri alanının içerisinde çalışanlar için bir konteyner kent yapıyoruz, planladık ve başladık. Onun dışında da AFAD halk için çalışırken biz özellikle küçük sanayi siteleri ve organize sanayi bölgeleri için ihtiyaç duyulan insan kaynağını orada besleyebileceğimiz yer üretmemiz gerektiğini planladık. Şu anda bu plan çerçevesinde gerek Tayvan'dan gerekse Çin'den, bir taraftan da aşağı yukarı 35'e yakın yerli konteyner firması ürettik AFAD'ın dışında, doğramacıları, çelikçileri efendim, bütün atölyeleri, şu anda Adıyaman'da OSB'nin içerisinde başka bir iş yapan arkadaşı şu anda konteynerci yaptık, Elâzığ'da konteynerci yaptık, 3 tane Malatya'da konteynerci yaptık, aynı

şekilde şu anda Gaziantep’te ciddi bir konteyner altyapısı yaptık, Konya’da şu anda aşağı yukarı 1.200 konteyner yapan bir tane tesis kuruldu ve diğer taraftan Kızılayın güzel bir tesisi var, onu devreye aldık, hızlandırdık, aşağı yukarı günde 40 tane konteyner üretmeye başladık.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli Bakan Yardımcım, toparlayabilir miyiz lütfen.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Toparlayayım Sayın Başkan. Kusura bakma, biraz heyecanımı affedin.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Rica ederim, estağfurullah.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Ama bu süreç içerisinde Bakanlık olarak konunun üstündeyiz, konuya hâkim durumdayız ve olanca gücümüzle bu altyapıları kurup insanları yerine geri getirip o işletmeleri çalıştırmamız gerekiyor. Günbegün işletmelerdeki çalışma oranları OSB’lerin cinsine göre değişiyor, artmaya devam ediyor. Dolayısıyla da önümüzdeki süreç içerisinde sizden özellikle ricam, bizim bu OSB’lerin geliştirilmesine sizlerin katkı vermesidir.

Dinlediğiniz için de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Büyükdede’ye teşekkür ediyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vereceğim ağabey, Volkan Bey’e bir söz vereyim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Büyükdede’ye soracağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Volkan Bey’e de bir söz vereyim, bitireyim.

Volkan Bey, söz almak ister misin?

Ticaret Bakan Yardımcımız Volkan Bey, buyurun.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI ÖZGÜR VOLKAN AĞAR – Aslında bir söz talebim yok çünkü sayın milletvekillerimizin herhangi bir sorusu olmadı.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ben eksiklik olmasın diye verdim ama bir şeyiniz yoksa...

TİCARET BAKAN YARDIMCISI ÖZGÜR VOLKAN AĞAR – Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamamdır, teşekkür ederim, sağ olun.

Buyurun Tahsin Bey.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Bakan Yardımcım Büyükdede’ye ben soracağım. Şimdi, fiziki ortamlar tabii ki önemli. Biz bölgeye gidip sanayicilerle görüştüğümüzde en büyük sıkıntılarından birisi işçilerin geri dönmesi açısından özellikle mesleki yeterliliği, bilgisi yüksek olan işçilerin başka illerde çok rahat iş bulduklarından şikâyet ediyorlar. Şimdi, konuşmanızda hep fiziki ortam ve inşaatın bahsettiniz ama o bölgeyi, özellikle Adıyaman, Kahramanmaraş ve Hatay gibi illeri cazip hâle getirmek için ücretlerde çalışmanız var mı, böyle bir politikanız var mı? Örneğin, patronlar bize şunu önerdiler: Kısa çalışmayla ilgili 4 bin lira gibi destek veriyorsunuz, örneğin bu desteklerin çalışanlara verilmesi yani maaşına ek olarak siz eğer geri dönerseniz, bu bölgede çalışırsanız bu kısa çalışma ödeneği ücreti kadar sizin maaşınız yüksek olacak. Bunun gibi cazip teklifler sunmamız gerekiyor. Örneğin, diyorlar ki: “Sigorta primleri İşsizlik Fonu’ndan karşılasın, brüt maaş alsın oradaki çalışanlar.” işte. Bu gibi desteklerden bahsediyorlar, siz bunlardan bahsetmediniz. Böyle bir çalışmanız oldu mu veya aranızdaki görüşmelerinizde önümüzdeki süreçte orayı cazip hâle getireceğiz, maaş ücretlerinde iyileştirme yapacağımız gibi bir çalışmanız oldu mu?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bir de ben de...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, Çetin Bey, buyurun.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Samimi açıklamaları için Sayın Bakan Yardımcısına ben teşekkür ediyorum.

Tabii, Sanayi Bakanımızın da babasını kaybettiğini biliyoruz, ona da Allah’tan rahmet diliyorum. Ben aradım, ulaşamadım kendisine.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ben de aradım, ulaşamadım.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Eğer bizim adımıza iletirseniz de seviniriz.

Şimdi, Sayın Bakan depremin ilk günlerinde, 8 Şubatta -yani siz gayet güzel açıklamalar yaptınız ama- hiçbir üretim tesisinde zarar olmadığını, sadece doğal gaz kesintileri nedeniyle üretimin aksadığı bölgeler olduğunu, üreten Türkiye’nin yola devam ettiğini söylemiş. Şimdi, siz de diyorsunuz ki: “Biz gittik, inceledik; orada iş aksamış, personel de gitmiş, onları getirmek için gayret ediyoruz.” Çok iyi niyetli bir çalışma fakat o personeli getirebilmeniz için... Onları konteynerlerde barındırmamız ya da oradaki organize sanayilerin bahçelerine kurduğunuz konteynerlerde o insanları tutup istihdam etmeniz mümkün gözüküyor; bir kere çocukları var, gelmiş Antalya’ya ya da gitmiş İstanbul’a. O insanlar oradan dönebilmek için çocuklarının, eşlerinin bir şekilde bir sosyal ortama girmelerini isterler. Yani, siz şimdi konteynerlerin içine emekçileri doldurun, oradan fabrikaya -zaten fabrika organize sanayinin içinde- gelsin çalışsın, gitsin orada yatsın; böyle bir mantıkla o insanları oraya getiremezsiniz. O insanların çocuklarının geleceğini garanti altına alabileceği yaşam alanları yaratmanız lazım. “Kısa vade; bir, bir buçuk yıl...” dediniz. Eğer bu sene hızla -biraz önce de söylemiştim- yaşam alanlarını oluşturmazsanız o insanlar gittikleri yerde buldukları işte devam ederler, memleketlerine dönmezler, çocuklarını okullara yazdırdıktan sonra geçmiş olsun. Onun için, lütfen bunu bu şekilde masaya yatırıp böyle değerlendirin. Yani, siz eğer “Organize sanayilerin içinde, konteynerlerde ben bu insanları barındırırım.” derseniz o insanları oraya çekemezsiniz, şu anda durum çok vahim. Yani, biraz önce verdiğim örnekte bir sanayicinin elindeki toplam 300 personelinin 30’u işe başlamış, 270’i yok; ya vefat etmiş, ya terk etmiş gitmiş, çocuğu çocuğu var, gelmek istemiyor, korkuyor. Onun için, bu işin planlı olması -ciddi bir plan- lazım, organize sanayinin yakın bölgesinde çocukların oyun bahçelerinin olduğu, oynayabilecekleri, aynı zamanda spor yapabilecekleri bir yaşam alanı yaratmanız lazım.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Belki kreş...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Ya da kreş ya da işte dediğim gibi okullar... Çünkü söylediğiniz süre yani bir, bir buçuk yıl kısa değil. Doğru söylüyorsunuz, tespitiniz son derece doğru; en az bir, bir buçuk yıl, iki yıl sürekli konaklayabilecekleri yer yaratmak lazım. Yoksa, iktidarın söylediği gibi “350 bin konutu bir senede yaparız, hemen veriz.” Öyle bir dünya yok, gerçekten yok, yapılamaz yani, bu söylenilen maddenin kuramına aykırı ama sizin söylediğiniz yerinde ve mantıklı. O yüzden, Sanayi Bakan Yardımcımız olarak lütfen bütün bürokratlarınızı toplayıp bu işin üzerine biraz daha kafa yorun. O insanlar gitmeyecekler efendim, gitmeyecekler çünkü o insanlar gittikleri yerlerde daha uygun maaşlarla iş de buldular şu anda, bulmayanlar da -kalifiye olanlardan bahsediyorum- bulacaklar. Antalya’da şu anda geçici olarak istihdam edilen, geçici olarak konaklayan depremzedelerimiz 15’inden sonra çıkarılacak, işte, yarın gidiyorlar yani hiçbir otelde şey kalmayacak ama onlar tekrar orada işe girecekler; mesela bu da bir örnek. O yüzden...

Başka bir şey daha söyleyeceğim... Şimdi, dediniz ki: “Sanayi ayrı, politika ayrı.” Ama yani burada da bize haksızlık ettiniz. Bakın, burada sanayici arkadaşlar var, bakın buranın hepsi sanayici; sanayici arkadaşlar sanayicileri de ülkenin kalkınmasını da değerlendiren, düşünen, burada politika yapmayan

arkadaşlar. Şimdi, hangisi acil? Mesela, ben size söyleyeyim hangisi acil bunlardan? Mesela, hızlı kamulaştırma mı acil, neden acil? Bize bunu açıklamanız lazım, neden acil? Yani, altmış gün sonra da çıkabilir bu.

Efendim, işte, Amasya’da köylüler yürütmeyi durdurma almış. O yürütmeyi durdurma alan köylülerin arkasından dolaşmak için burada hızla bu kanunu geçirmeniz de mantıklı mı? Değil. Yani çünkü şöyle diyorsunuz: “Sanayi ayrı, politika ayrı.” Aslında burada siz siyaset yapıyorsunuz, bunu söylemek zorundayım, kusura bakmayın.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Yok, yok; politik değil.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Şimdi, biraz önce söylediniz, tamam, çatı, doğru. İşte, bizim de kurduğumuz fabrikalar var, burada sanayici arkadaşlarımız da var; OSBÜK’ün Başkanı var, bütün organize sanayileri bilir, burada başka bir şey var.

Şimdi, 12 Aralık 2021 tarihinde sizin gene böyle “Acil, acil...” diye getirdiğiniz Kahramanmaraş’ta 3 OSB kurulmasına dair teklife burası “Evet.” dedi, bunu biraz önce söyledim, ben tarihiyle veriyorum, daha üstünden bir buçuk sene geçmemiş, on beş ay olmuş. Bunlar neresiydi biliyor musunuz? Türkoğlu-2, Aksu OSB ve Erkenez OSB. 99 firmadan yalnızca 18’i hasar almamış. Biraz önce sanayi siteleriyle ilgili güzel söylediniz “Sanayi Bakanlığının projesiyle yapılmış sanayi siteleri göçmemiş, öyle uydur kaydır kooperatifler göçmüş.” demiştiniz ama siz bunu niye yaptınız? Buraya getirdiniz, niye yaptınız? Yani, 99 firmadan 18’i hasar almış, bu organize sanayi yaptı. Keşke denetleseydiniz de keşke orada o fabrikalar, o makineler yerle bir olmasaydı; öyle değil mi? Yani, Sayın Bakan Yardımcım, bir şeyi konuşurken tam ortadan konuşmak lazım, siyaset değil, politika değil gerçekten sanayi ve kalkınma için konuşmamız gerekiyor; bunu da böyle belirtmek istedim, sorular da var içinde, cevaplarsanız sevinirim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çetin Bey, teşekkür ediyorum.

Sayın Büyükdede, maddelerle ilgili konular var. Sizden ricam, geneliyle ilgili birkaç hususa cevap vermeniz ve diğer konuları maddelere girdiğimizde cevaplamanız, olur mu, uygun mudur? Çünkü yemek arası vereceğiz.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Sayın Başkanım...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sadece genele ilişkin birkaç... Diğerlerini, maddelerle ilgili cevabı...

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Sayın Başkanım, Tahsin kardeşime ve Çetin Osman Bey’e insicam dağılmasın diye kısa bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun lütfen.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Gerçekten ben de gittiğimde konteynerde kalıyorum, Malatya’da da.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Biz de kaldık.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Mesele, gittiğiniz zaman oradaki konteyner kentin içerisinde çocuklar için yuva da var, kreş de var vesaire; Malatya’da böyle bir organizasyon... Aynı eşlerini yapmaya çalışıyoruz çünkü diyelim ki bir konteyner kent, bin tane konteyner var, bin konteynerde bin aile var ve bunların çocukları için mutlaka -dediğiniz gibi- sosyal aktiviteleriyle beraber düzenlemek zorunluluğu var.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Hah, zorunlu.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Özellikle Aile Bakanlığımızla orada ortak çalışılıyor, oraya konulacak yerleşimi, altyapı yerleşimini vesaireyi Aile Bakanlığımız ve Bakanlığımız ortaklaşa geliştiriyorlar, Milli Eğitim Bakanlığı da devreye giriyor. Dolayısıyla, bu türlü yerleri yani bir fabrikanın bahçesine kuranlar da var, yok değil ama biz... Bizim mantığımızla Malatya’ya belki 3 milyon konteyner daha ihtiyaç var, Adıyaman’a 2 milyon konteynerden aşağı olmamak üzere ihtiyaç var.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Milyon demeyelim.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE –Milyon diyorum, bin adet. Ama diğer şeyde durmadan konteynerler kuruluyor yani Allah için, şu anda büyük bir çaba var, bunlar kurulurken de bizim Bakanlığımız, özellikle Çevre Bakanlığı koordine ediyor, Çevre Bakanlığı koyarken de içlerine onları da yerleştiriyor. Bizim Sanayi Bakanlığı olarak ayrıldığımız taraf, yani, sanayi işçisini sistemin içine nasıl sokarız? Bizim derdimiz biraz sanayicimiz ve sanayi işçimiz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Dedğim gibi ama başka yolu yok bunun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Aynı zamanda sanayicilerimizin kaybettiği şeyleri tedarik edebilmemiz yani kayıplarını nasıl gidereceğiz, o binaları hızla yerlerine nasıl yerleştireceğiz; derdimiz bu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

Fuat Bey, buyurun.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Evet, teşekkür ederim Başkan.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlar, değerli Bakan Yardımcılarımız; tabii, bir kanun çalışmasıyla yine bir aradayız.

“Bugün bu kanunun günü müydü, zamanı mıydı?” diye bir eleştiri aldık, ben özellikle de buna cevap vermek istemiştım. Bundan yaklaşık üç ay evvel bu kanunu çalışmıştık, birtakım eksiklikleri, vesaireleri vardı, araya da deprem girince maalesef kanun bugüne kalmış oldu. Ben buradan özellikle depremle birlikte hazırlanan ya da gelen bir kanun olmadığını ifade etmek isterim. Bu vesileyle de hepimizi üzen, yaraların sarılması için bütün muhalefetiyle iktidarıyla, muhalefet belediyesiyle iktidar belediyesiyle üzerinde gece gündüz çalışılan depremde hayatını kaybeden bütün hemşehrilerimize, dostlarımıza, vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyoruz. Devletimiz büyüktür, devletimiz güçlüdür, yaraları inşallah birlikte saracağız.

Tabii, bu konuşmaların içerisinde, ben de ilk iki gün Göksun’daydım, ondan sonra Elbistan’daydık, daha sonra bizi Adıyaman’a gönderdiler, rotasyona tabi tuttular ve on yedi gün de Adıyaman’da kaldık, bir gün Ankara’ya gidip geldik, o günlerde buradaydık. İşte, mesleğimiz olarak da Komisyonumuzun da gereği olarak daha çok sanayicilerle -küçük sanayiciyle, büyük sanayicilerle vesaire- orada işteğal ettik, konuştuk sorunları nasıl çözeriz diye, aynı sizin konuştuğunuz konuları orada günlerce tartıştık; giden kalifiye elemanların geri kazandırılması, işte, konteyner kentlerin buraya kurulması, sosyal tesis alanlarının kurulması, İşsizlik Fonu’ndan karşılanması gibi birçok konuyu paydaşlarıyla birlikte orada defaatlerce de konuştuk. Gerekse konuyu bakanlarımıza -özellikle Çalışma Bakanımıza- prim tarafından olduğu, işsizlik ödeneğinin çalışana ödenmesi, işte, başka bir şehre giden işçinin orada iş bulduğu hâlde sigortasız çalışma imkânının dahi olacağı ve çalışmıyor gözükp buradan işsizlik ödeneği alabileceğini dahi düşünerek Bakan Bey’e, Çalışma Bakanımıza bunların hepsini ilettik. Bir şey daha yaptık orada -özellikle ben Adıyaman bölgesi için konuşuyorum- Halk Bankası Genel Müdürümüzü aradık, Urfa Bölge Müdürünü 10 kişilik ekibiyle Adıyaman’a gönderdi -zannediyorum depremin 10’uncu, 11’inci

günleriydi- bütün bu sanayilerin -az önce Sayın Bakan Yardımcımızın da ifade ettiği- OSB'lerin bütün zararını ziyanını, ham madde zararlarını, ürettiği malı sevkiyat yapacaktı, onların zarar görmesiyle birlikte bütün tespitlerini yaptılar ve şu anda kredilendiriliyorlar. Şu anda, kredi başvuruları, talepleri alınmaya başlandı Halk Bankası tarafından, bunu da olumlu bir gelişme olarak söyleyeyim.

Şimdi, konuşmasında Müzeyyen Hanım -tabii, arkadaşlar, burada siyaset yapılır, siyaset konuşulur ama- şöyle bir şey söyledi: “Pandemide maske dağıtamayan Hükûmet, depremde de çadırını bulamadı.” diye bir eleştiri yaptı Hükûmet tarafına.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Size yapmadı, Hükûmet tarafına.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Biz de AK PARTİ Hükûmeti partisinin üyesi olduğumuz için dolayısıyla üzerimize aldık.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Siz yasamasınız, o yürütmeye...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Pandemide sağlık sektörlerinin çok ileri gittiğini konuştuğumuz ülkeler, Avrupa Birliği ülkeleri... hatta hepimizin yurt dışında olan hemşehrileri vardır, Belçikasında, Almanyasında vesaire, onlar izne geldiklerinde, çok eskiden, yirmi sene önce, otuz sene önce şunu anlatırlardı: “Ya, sen hele bir Almanya’da hasta ol da, bak, özel ambulans nasıl geliyor, seni alıyor, tedavi ettiriyor falan.” denilen ülkeler pandemide gördük ki sağlık yardımlarına el koydular ama bizim ülkemiz...

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Biz burada yaşıyoruz ağabey, Almanya’da değil ki.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ve frigolu araçları morg yaptılar, morgları hasta yatım merkezleri yaptılar. Hamdolsun, biz, hiçbir vatandaşımızı mağdur etmeden en lüks şekilde de tedavilerini yaptık.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Doktor randevularını sana gönderelim.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bu pandemi dönemindeki bir mesaja bir cevabım.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Dört ay veriyorlar.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama ben dinledim. Maskeden bahsettiğiniz için pandemi dönemindeki, buna cevap veriyorum, öbürüne karışmıyorum.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Oraya girme.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Oraya girme zayıf tarafınız.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ağabey, biz dinledik sizi ya, bir bana bana tahammül edemiyorsunuz, biz size nasıl tahammül etmişiz?

Şimdi, çadır konusuna gelince; hepimiz gittik, gördük. Tabii, bölge insanı hassas, bunu da kabul ediyoruz. İstiyor ki bölge insanı AFAD’ın, Kızılayın, sivil toplum örgütlerinin ya da belirli firmaların kurdukları çadır kente ben gitmeyeyim, ben kapımın dışındaki müsait bir yere... Hatta şöyle yapıyor; köylere dönmüş, birçoğunun yakınları var, örneğin, Adıyaman’ın merkezinden Adıyaman’ın köyüne gidilmemiş, Adıyaman Hatay’a göç vermiş, oradaki insanlar Adıyaman’a geri gelmişler; Maraş’a göç vermiş, oradakiler Adıyaman’a, böyle bir ilişki de var hemşehriler arasında. Köylere gitmişler, diyor ki: “Ben köyde ihtiyacımı görüyorum ancak yatma yerim yok. Köye bana çadır...” Vatandaş diyor ki: “Benim evim hasarlı değil ama korkuyorum evime girmeye, bahçeme bir çadır...” vesaire dediği için kısa zamanda da bu kadar tahribatın karşılanması mümkün değil.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Kızılaya satıvermişler çadırları.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Onlar da o bölgeye gitti, sattı satmadı. Eğer Ahbap onları ihracat yaptıysa hesabını ayrı soralım. O da gitti, oraya kurdu, fark etmiyor ki.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Önce Ahbapa değil öbür tarafa vermesi lazımdı.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Dolayısıyla çadır konusunda bu tip olaylar, hepimiz gördük bunu ama bundan bir art niyet çıkarmak, bundan bir siyaset çıkacağını ben düşünmüyorum.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Art niyet çıkarmıyoruz; orada bir realite var, onu ortaya koyuyoruz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Şimdi, BOTAŞ kanun maddelerine gelince, birçok madde var ama onlara çok girmeyeceğim, gerekli cevaplar verildi. “BOTAŞ zarar ettirildi.” diye, “BOTAŞ batırıldı.” diye sürekli konuşuyoruz.

Arkadaşlar, pandemiden önce 1 metreküp doğal gazın fiyatı kaç liraydı? İthalat rakamımız kaç liraydı? 145 miydi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – 115.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Peki, pandemi döneminde kaç çıktı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – 4 bine kadar çıktı.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama daha sonra, Rusya’nın Ukrayna’yı işgalinden sonra 4 binlere çıktı. Peki, biz bunu meskenlere kaç liraya verdik? Bu parayı aldık, meskenlere kaç liraya verdik, ticarethanelere kaç liraya verdik, sanayi kuruluşlarına kaç liraya verdik? Burada, BOTAŞ bir görev zararıyla karşı karşıya kaldı mı? Kaldı. E, şimdi, BOTAŞ’ın iyi yönetilemediğiyle bu göre göre, bile bile yapılan, bizim milletimize süspanse edilen bir fiyattan bahsediyoruz. Dolayısıyla BOTAŞ’ın buradaki “battı”sını vesairesini...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Peki, soruma cevap verin: Biz burada tartıştık, biz “BOTAŞ’a ihaleyle alma yetkisi vermeyelim, uzun vadeli sözleşme yapsın.” demedik mi? Niye o zaman karşı geldiniz?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Neye karşı geldik?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Gaz alımı spot piyasadan alınacak diye burada kanun çıkardınız, savunmadınız mı?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ya, o gün spot piyasanın çok daha kârlı olacağı düşünülmüş olabilir, kimse Rusya’nın Ukrayna’yı işgal edeceğini de düşünmemiş olabilir.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – O gün çıktı o fatura bize.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – O da düşünülmemiş olabilir. Çünkü sözleşme, kontrat fiyatları bağlar, fiyatlar çok cazip de olsa o fiyattan almak zorundasınız, uluslararası sözleşmeler böyle yürüyor. O gün, bu düşünülmüştür ama hiç kimse Rusya’nın Ukrayna’yı işgal edeceğini, doğal gaz krizi olacağını düşünmemiş olabilir; bunda art niyet aramamak lazım ama bir zararımız var mı? Var, bunu da inkâr etmeyelim. Dolayısıyla BOTAŞ bu suçlamalarla çok karşı karşıya kalıyor, ben üzülüyorum, samimi olarak üzülüyorum, bir taraftan süspansesi var çünkü bunun. BOTAŞ kanununda aslında bir değişiklik yapılmıyor, yapılan ne? “Özelleştirme” ibaresi tamamen kaldırılıyor, var olan ibare...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Zaten kimse almaz ki ya.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ya, o kalkacak ayağa inşallah.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Şimdi böyleceksin, orayı satacaksın.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Şimdi, buradaki temel mesele, Ahmet Bey gitti, kendisi de burada madencilikle ilgili yenilenebilir enerji kaynaklarının bir altyapı şeyi sayılmasını destekledi, teşekkür ediyoruz. OSB’lerle ilgili... Arkadaşlar, OSB’ler, şu anda baktığımızda, çok zor elde edilen ve kurulması çok zaman alan bizim sanayi tesislerimiz. Biz, burada, sadece deprem bölgesinin OSB’lerini düşünüyoruz -ki çok düşüneceğiz bunları ama- şu anda şunu da unutmayalım: Deprem bölgesinin OSB’leri bir anlamda diğer OSB’lere ya da ihracata da ham madde hazırlayan OSB’ler, diğer bölgelere de... O zaman, elimizdeki diğer OSB’leri aktif hâlde kullanmamız gerekir. Gerek yer tahsislerini alan firmaların yatırım yapmadığı takdirde onların geri alınması aşamasıyla gerekse yeni hızlı tahsislerin yapılması ama aslında bizim için önemli, çok pahalı ve öyle bir uygulama da yapıyoruz ki bazen destek hizmetlerinde ayırdığımız arsa ile diğer OSB alanlarında ayırdığımız arsalar bakıyorsun ki devasa alanlar oluşturuyor. Öbür taraftan, vatandaşa verecek parselimiz yok. Burada da bir düzenleme yapılmış, eksikler görülmüş ve burada da bu mahiyette düzenlemeler yapılmış ve yapılmaya da devam edecek.

Ben kısaca toparlayayım. Konuşmaların hepsinde altmış bir gün, altmış bir gün vurgusu yapıldı; devlette devamlılık esastır, biz gün saymıyoruz. Niye saymıyoruz? Çünkü Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki Cumhur İttifakı 14 Mayıs’tan sonra da işinin başındadır.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Çok beklersiniz!

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Biz sadece yapılması gerekenleri yapıyoruz. Bu yolda hiç kanun değişikliklerinden vesaire vazgeçeceğimizi düşünmüyoruz.

Kanunun ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Başkanım, verdiğiniz sözden dolayı da teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fuat Bey, teşekkür ediyoruz bu açıklayıcı ve kapsamlı bilgiler dolayısıyla.

Değerli arkadaşlar, aslında teklifin geneliyle ilgili görüşmelerin sonuna geldik. Şimdi, müsaadenizle teklifin maddelerine geçilmesini oylayacağım ve yemek arası vereceğim. Yemek arasından sonra teklifin tamamının bitimine kadar çalışacağız sizler de uygun görürseniz. Dolayısıyla, o çerçevede bir zaman tahsis ederseniz bugüne memnun oluruz.

Ayrıca, Çetin Bey’in dikkatiyle, konuşmamın başında ifade ettiğim, daha doğrusu açılış konuşmamda ifade ettiğim OSB, KSS ve iş yeri sayısındaki hususlarla ilgili bir düzeltme yapıyorum kayıtlar açısından, teşekkür ediyorum bunun için ayrıca. İllerimizde yapılan detaylı ve kapsayıcı çalışmalar sonucunda -bu Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın çalışmalarıyla bize ulaşan rakamlar- OSB’lerimizdeki 14 fabrika ile küçük sanayi sitelerimizdeki 1.413 iş yerinin yıkıldığı, OSB’lerimizdeki 166 fabrika ile KSS’lerimizdeki 2.970 iş yerinin ağır hasar aldığı ve yine, OSB’lerimizdeki 152 fabrika ile KSS’lerimizdeki 1.172 iş yerinin orta hasarlı olduğu bilgilerine ulaşılmış olduk ve Bakanlığımız bu bilgileri bize ulaştırdı; doğru rakamlar bunlar.

Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, teklifin genel görüşmelerini tamamladık.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20.30’da maddelerine devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

20.30’a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.23

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.36****BAŞKAN: Ziya ALTUNYALDIZ (Konya)****BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)****SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)****KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)**

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonumuzun 29’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Toplantımıza kaldığımız yerden devam ediyoruz.

1’inci maddeyi okutuyorum:

**ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 9/7/1982 tarihli ve 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun Muafiyetleri ve Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6 - Genel bütçe ve özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle girilen ve belirli bir yetiştirme programı sonrası yeterlik sınavına tabi tutularak müfettiş, denetçi, denetmen ve kontrolör kadro veya pozisyonlarında yardımcılık veya stajyerlikte geçen süreler dâhil en az beş yıl görev yapmış olanlar arasından, yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınav sonucunda başarılı olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumunun durumlarına uygun TENMAK denetçisi pozisyonlarına atanabilirler. Bu şekilde atananların sayısı beşi geçemez.

Bu maddeye göre atananların yardımcılık veya stajyerlik kadro veya pozisyonlarında geçirdikleri süreler, TENMAK denetçi yardımcısı pozisyonunda; müfettiş, denetçi, denetmen ve kontrolör unvanlı kadro veya pozisyonlarda geçirdikleri süreler TENMAK denetçisi pozisyonunda geçirilmiş sayılır.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde üzerinde bir önerge var, okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve

Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesiyle getirilmek istenen değişikliğin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kendisi olmadığı için gerekçeyi okutacağız.

Gerekçe:

Teklifin 1’inci maddesiyle 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu’na geçici bir madde eklenerek Kurumun ihtiyaç duyduğu TENMAK (Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu) denetçisi pozisyonuna diğer kamu idarelerinde görev yapan kadrolardan sınavla atama yapılması öngörülmektedir.

Bu maddeye göre, atanmaların yardımcılık veya stajyerlik kadro veya pozisyonlarında geçirdikleri süreler, TENMAK denetçi yardımcısı pozisyonunda; müfettiş, denetçi, denetmen ve kontrolör unvanlı kadro veya pozisyonlarda geçirdikleri süreler TENMAK denetçisi pozisyonunda geçirilmiş sayılacağı düzenlenmektedir.

AKP döneminde, atama yapılacak kurumla ilgisi olunmayan, birçok kurumdan bu şekilde uzman ve denetçi alımları yapılmış, liyakat esasları dikkate alınmamıştır. Kurum için uzman veya denetçi alımı yapılacaksa alanında yetkin mühendislik fakültelerinde yüksek lisans yapmış işsiz kişilerden alım yapıp kurumda hizmet içi eğitim ve yetiştirme şartları yerine getirildikten sonra atama yapılmalıdır. Bu şekilde kamuda yüksek maaşlı ve ayrıcalıklı bir grup oluşturulmaktadır. Bunun önüne geçmek adına kurumlar arası geçişle değil, işsiz yüksek lisanslı kişilerden seçim yapılmalıdır. Dolayısıyla bu madde geri çekilmelidir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, bir soru soracağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Maddeyi oylayalım mı?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yok, maddede soru soracağım da ben. Maddeyle ilgili bir soru soracağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Peki, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – TENMAK’ta mevcutta kaç denetçi görev yapıyor, bu düzenlemeye neden ihtiyaç duyuldu diye soruyorum ama kim cevap verecek?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Abdullah Bey, siz cevap verin.

Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – TENMAK Denetim Hizmetleri Koordinatörümüz Gökhan Eroğlu Bey var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gökhan Bey, size söz veriyorum.

Buyurun.

TENMAK DENETİM HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN EROĞLU – Efendim, Gökhan Eroğlu, TENMAK Denetim Hizmetleri Koordinatörü.

Sadece ben varım, 1 kişi var; şu an henüz denetçi istihdamımız yok Kurumumuzda.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, cevap bu kadar.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Peki.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şimdi, tabii, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 687’nci maddesine göre, Kurumda çalışacak personelin statüsü sözleşmeli olarak belirlenmiş. Burada, normalde, geçici görevlendirmeyle kurumlardan eleman talep edebiliyorsunuz, aynı zamanda yazılı veya sözlü sınavla, yarışma açarak bu elemanları temin edebilmek varken neden kurumlardan kalıcı kadroyla... 5 kişi üstelik. Hani bir şey mi tanımlanmak isteniyor, biri mi tariflenmek isteniyor bununla? Bunu sormak istiyorum.

TENMAK DENETİM HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ GÖKHAN EROĞLU – Kadromuz...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Onu Gökhan Bey cevaplasın, Abdullah Bey cevaplasın.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Süleyman Bey cevaplasın efendim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Peki, Süleyman Bey cevaplasın.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ÖNEL – Süleyman Önel, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü.

Sayın Vekilim, şimdi, Geçici Görevlendirme Yönetmeliği'ne göre, geçici görevlendirilen pozisyonlarda, personelin, biliyorsunuz, birer yıllık süreyle en fazla muvafakati olduğu zaman geçici görevlendirme yapılıyor fakat denetim hizmetleri noktasında düşündüğünüz zaman, bu Kurumun denetim hizmetlerinin asli personelle yürütülmesi lazım yani farz edelim birkaç yıl süreyle bir kişiyi istihdam ettiniz geçici süreyle, ileride personel gelmek istemedi veya kurumu muvafakat etmedi; bu ileride kurum hafızası anlamında, hele hele ki denetim birimi noktasında düşündüğünüzden büyük bir problem oluşturur.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sınavla alım neden...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ÖNEL – Sınavla da şöyle bir durum var Sayın Vekilim: Sınavla oraya, şu an denetçi yardımcısı alabilirler, doğrudan müfettişi sınavla alamıyorlar mevcut mevzuatta. Kariyer meslek grubu biliyorsunuz. Şu anda hâlihazırda sadece denetim hizmetleri koordinatörümüz var tek başına. Farz edelim, oraya bir yardımcı kadrosunu sınavla aldılar, 2 kişi, 3 kişi neyse; tek başına bunu yetiştirmesi mümkün değil, yetiştirecek kişinin de orada olması lazım. Dolayısıyla, şu an böyle bir elzem ihtiyaç var. Diğer kurumlardan da zaten alınacak personel, mevzuatta da gördüğünüz üzere, asgari beş yıl yani stajyer veya yardımcılığı da devam eden beş yıllık süresi olan yine kariyer meslek grubundan buraya alım mümkün kılınmak isteniyor düzenlemeyle. Dolayısıyla, Kurumun böyle bir ihtiyacı var, zaruri bir durum; benzer şekilde, Meclisimiz yakın zamanda AFAD ve Göç İdaresine de benzer bir imkân tanıdı, benzer bir düzenlemeyi de biz TENMAK kurumumuz için arzu ediyoruz; uygun görürseniz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederiz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum.

“MADDE 2- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 3 üncü maddesinde Altyapı Tesisi tanımında yer alan “enerji nakil hattı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “madencilik faaliyetleri kapsamında ihtiyaç duyulan elektrik enerjisini karşılamak üzere kurulan yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı lisanssız enerji üretim tesisleri,” ibaresi eklenmiştir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Maddeyle ilgili önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

“MADDE 3- 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 216 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “6183 sayılı Kanuna göre belirlenen tecil faizi” ibareleri “kanuni faiz” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “üç” ibaresi “dört” şeklinde değiştirilmiştir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Maddeyle ilgili önerge yok.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir soru soracağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – 2021 ve 2022 yıllarında gümrük vergisi iadesi tutarı ne oldu? Ne kadarı faiz olarak ödendi? Bu düzenlemeyle, bu miktarın ne kadar olması tahmin ediliyor? Var mı cevap verecek? Komisyonumuza teklifi sunan vekil hanımefendi de...

İFFET POLAT (İstanbul) – Ticaret Bakan Yardımcımız cevap verecek.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI ÖZGÜR VOLKAN AĞAR – Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri; 2022 için buna ilişkin değeri arz edebilirim: 712 milyon 374 bin 836 lira 44 kuruş; geri verilen vergi ceza tutarı.

Yine, Gümrük Kanunu’nun 216’ncı maddesinin birinci fıkrası kapsamında -ki şu anda değişikliğe konu edilen fıkra- tecil faizi oranında hesaplanan faiz tutarı 112 milyon 595 bin 626 lira 45 kuruş. 2022 rakamları bu şekilde.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Genelde hatalar neden oluyor?

TİCARET BAKAN YARDIMCISI ÖZGÜR VOLKAN AĞAR – Yani burada mükellefin hataları da olabildiği gibi, idarenin de vergi takdirinde bazı hataları olabiliyor yani bunun muhtelif nedenleri var; zaman zaman mükelleften, yükümlüden, zaman zaman da idareden kaynaklı. Bu, normal vergilerde de olabildiği gibi, gümrük vergilerinde de olabiliyor Kıymetli Vekilim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Teşekkür ederiz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4’üncü maddeyi okutuyorum:

“MADDE 4- 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“j) Yeşil OSB: Kaynak ve enerji verimliliği, yalın üretim, endüstriyel atık işbirliği ve çevreye duyarlı uygulamaları ile öne çıkan çevresel, ekonomik, sosyal ve yönetsel açıdan Bakanlıkça belirlenen kriterler çerçevesinde Türk Standartları Enstitüsü tarafından sertifikalandırılan OSB’leri,”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde 4’te önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5’inci maddeyi okutuyorum:

“MADDE 5- 4562 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra, dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, sekizinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış, mevcut onbirinci fıkrasında yer alan “%8’inden” ibaresi “%5’inden” şeklinde, “%10’undan” ibaresi “%15’inden” şeklinde değiştirilmiş, mevcut ondördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yürürlükteki imar planlarında sanayi alanı olarak belirlenmiş yerlerde, planı onaylayan idarenin görüşünün alınması ve imar planına esas jeolojik ve jeoteknik etüt yapılması kaydıyla OSB yer seçimi işlemi yapılmadan OSB alanı kesinleştirilir.” “Yönetmelikte belirtilen şart ve sürelerde yatırım yapmayı taahhüt eden parsel maliklerine, kamulaştırma yapılmadan seçilen alanda OSB tarafından yer verilebilir. Taahhüdü yerine getirmeyenlerin taşınmazları kamulaştırılır.”

“OSB yer seçimi kesinleştirilen alanın bulunduğu büyükşehir belediyesi, il belediyesi, ilçe belediyesi, belde belediyesi, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununa göre kurulan sanayi odası, yoksa ticaret ve sanayi odası, o da yoksa ticaret odası, il özel idaresi veya yatırım izleme ve koordinasyon, başkanlığı, konuyla ilgili mesleki

kuruluş ve teşekküllerin temsilcileri Bakanlık uygun görüşüne istinaden OSB kuruluşunda yer alabilir. OSB kuruluşunda yer alan kurum ve kuruluşların temsilcileri ve vali tarafından imzalanmış kuruluş protokolünün Bakanlıkça onaylanması ve sicile kaydı ile OSB tüzel kişilik kazanır.”

“Bakanlık tarafından OSB olarak sınırları kesinleştirilen alanlarda, acele kamulaştırma kararına istinaden Kamulaştırma Kanunun 27 nci maddesi kapsamında mahkemece takdir edilen taşınmaz bedelinin banka hesabına yatırılması ve acele el koyma kararı verilmesini takiben yatırımların gecikmemesini teminen, OSB tarafından altyapı inşaatı ve tahsis yapılabilir, yatırımlar için ruhsat ve izinler verilebilir. Bedel tespitine ilişkin Kamulaştırma Kanununun 11 inci maddesinin üçüncü fıkraya hükmü saklıdır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte düzenlenir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde üzerine 1 önerge var, okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4989) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 5’inci maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini; çerçeve 5’inci maddeyle 4562 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenmesi öngörülen fıkranın ve mevcut on dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere eklenmesi öngörülen fıkranın teklif metninden çıkarılmasını; altıncı fıkrasında değişiklik öngören “konuyla ilgili mesleki kuruluş ve teşekküllerin temsilcileri Bakanlık uygun görüşüne istinaden OSB kuruluşunda yer alabilir.” ibaresinin “faaliyet konusu üyelerini veya ortaklarını işyeri sahibi veya yatırım yapmak olan dernek, birlik veya kooperatifler OSB kuruluşunda yer alabilir.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“4562 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, sekizinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.”

Tahsin Tarhan

Tacettin Bayır

Çetin Osman Budak

Kocaeli

İzmir

Antalya

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Organize sanayi bölgelerinin yer seçimi işleminin kaldırılması Anayasa’nın 44, 45, 56 ve 169’uncu maddelerine aykırı bir durum teşkil etmektedir. Teklifin bu maddesi aynı zamanda acele kamulaştırmanın olgunlaştırılması yönünde de Anayasa’nın 13, 35 ve 46’ncı maddelerine aykırıdır. Teklifin 4562 sayılı Kanun’un 4/6 fıkrasını değiştiren hükmüyle OSB kuruluşunda yer alabilecek kurum, kuruluşlar sıralanırken Bakanlık uygun görüşünü almaya gerek yoktur. Ayrıca, sanayi yatırımının tabana yayılması açısından gerekli birikime ulaşmış kooperatif, birlik, dernek ve vakıfların OSB iştirakçi olabilmeleri için önlerinin açılması, tasarrufların yatırıma yönlendirilmesi ve üretimin artırılması bakımından büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, bu maddenin geri çekilmesi gerekmektedir.

Yine, sanayi bölgelerinde yer seçiminde jeolojik ve jeoteknik etüt yapılması yetmez; jeolojik sakıncalı alanlarda sanayi tesislerinin kurulmasına da izin verilmemesi gerekir. Günümüzde bazı sanayi bölgeleri doğrudan fay zonları ve bu fay zonlarının sakinim bantları üzerinde. Kahramanmaraş depremlerinde birçok sanayi bölgesi yerle bir oldu; bu da önemli bir örnektir.

Ayrıca, Erzurum Organize Sanayi Bölgesi'ni de burada hatırlatmak isterim; orada da 1.200 çalışanın olduğu bu bölge maalesef heyelanlı olduğu için tamamen terk edilmek durumunda kalmıştır. Dolayısıyla, organize sanayi bölgelerinde, bu seçim alanlarında, yer seçiminde imar planına esas jeolojik etütlerin önemine burada bir kez daha vurgu yapmak istiyorum.

Yine, OSB yer seçimi sürecinin devre dışı bırakılması, farklı kamu kurumlarının kendi kanunlarına göre ve ilgili meslek odalarının yerinde yapacağı teknik tespitler olmaksızın ilgili komisyonların aşılması ve yerinde incelemeyle ilgili kamu kurum ve kuruluşunun OSB alanına giderek artık inceleme yapmaması demektir. Yerinde incelemede her kurum kendi mevzuatı ve teknik kriterlerine göre bölge seçimi yapmaktadır. Dolayısıyla, bu fıkra tamamen çıkarılmalıdır.

Yine, kamu yararı ve yaşam hakkı... Sanayinin gelişimi ile tarımsal üretim birbirine alternatif sayılamayacağı için özellikle bazı tarla ve mera alanlarına OSB yapılması, bir tarım arazisinin tarım dışı amaçla sanayiye açılmasının ya da tarım arazisine yakın alanda organize sanayi bölgesi kurulmasının çevresel şartlara ve tarımsal üretime uygunluğu OSB yer seçimi işlem sürecinde değerlendirilmez. Madde, bu süreci aşarak doğrudan OSB alanının kesinleştirilmesini hızlandıracak olup telafisi güç zararların doğmasına neden olacaktır. Dolayısıyla, biz bu maddenin tamamen tekliften çıkarılmasını öneriyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6 – 4562 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yeşil OSB kriterlerini sağlamak üzere OSB’ler tarafından hazırlanan projeler Bakanlıkça öncelikle değerlendirilir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde üzerinde önerge yoktur.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7 – 4562 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “prensipler içerisinde” ibaresi “prensipler ve şeffaflık ilkesi çerçevesinde yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Maddeyle ilgili 1 adet önerge vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4989) esas numaralı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 7 – 4562 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan, “müteşebbis heyetin” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya genel kurulun” ibaresi eklenmiş, “prensipler içerisinde” ibaresi “prensipler ve şeffaflık ilkesi çerçevesinde yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde” şeklinde değiştirmiş ve ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

Tahsin Tarhan
Kocaeli

Çetin Osman Budak
Antalya

Tacettin Bayır
İzmir
Müzeyyen Şevkin
Adana

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Gerekçe...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

4562 sayılı Kanun’un bazı maddelerinde müteşebbis heyet aşamasında müteşebbis heyetin ve genel kurul aşamasında genel kurulun yetkili olduğu durumlarda yetki düzenlemesi “müteşebbis heyetin veya genel kurulun” ibaresi şeklinde birlikte kullanılmıştır. Örneğin, kanunun 5’inci ve 18’inci maddelerinde böyledir. Kanunda kavramsal birlik sağlanması ve genel kurul aşamasında genel kurulun yetkili olduğunun belirtilmemiş olması sebebiyle ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

8’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8 – 4562 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Arsa” ibaresi “Ön tahsis ve parsel” şeklinde değiştirilmiş, “prensipler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve şeffaflık ilkesi doğrultusunda yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar” ibaresi eklenmiş, dokuzuncu fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut onuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“OSB tüzel kişiliği sanayi veya hizmet destek alanında bulunan parsellerde üstyapı inşa edebilir, üretime geçme şart ve taahhüdü veren katılımcılara parselleri üstyapılı kiralayabilir veya üstyapılı satabilir.”

“Yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, katılımcılar tesislerini üretim amaçlı olmak üzere bir veya birden fazla kiracıya kiralayabilir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4989) esas numaralı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 8’inci maddesinin birinci fıkrasında geçen “dokuzuncu fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş,” ibaresinin ve ikinci fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan
Kocaeli

Tacettin Bayır
İzmir

Çetin Osman Budak
Antalya

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bu teklifle, OSB’lerin sanayi ve hizmet destek alanında bulunan parsellerde üstyapı inşa edebilmesi, üretime geçme şart ve taahhüdü veren katılımcılara parselleri üstyapılı kiraya verebilmesi veya üstyapılı satabilmesi düzenlemekte. Böylece, kanuna göre, bölgesinde tahsis ve satış yapacağı yatırımcı, girişimci adaylarıyla rekabete girmesi ve OSB bölgesinde yatırımcı, katılımcı olmasının önü açılmaktadır. Teklif maddesinin kanunlaşmasıyla, OSB’lerin temel fonksiyonlarından uzaklaştığını, sanayi ve hizmet destek alanı parsellerinde inşaat müteahhitliği, yap-kirala ve yap-satçılık faaliyetlerinin esas faaliyete dönüşebileceğini ve böylece, OSB tüzel kişiliğinin tacir ve OSB’lerin de ticari işletme sayılabileceğini, 4562 sayılı Kanun’la bağdaşmayan uygulamalar ortaya çıkarılabileceğini ve OSB organlarının bu kapsamda alacağı kararlarıyla suistimallere yol açılabileceğini değerlendirdik. Onun için, OSB yönetiminin görevi parsellere inşaat yapıp kiraya vermek değil, üyelerine vermek. O anlamda, bu kanun maddesini sakıncalı buluyoruz. Neden bu kanuna gerek duyuldu, bunu kimler neden talep ettiler? Bir açıklama da yapılırsa iyi olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ya, şu OSB Kanunu’yla çok fazla oynamayalım. Yani bizim gururumuz geçekten.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fatih Bey, buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ FATİH TURAN – Sayın Başkanım, Kıymetli Komisyon üyesi vekillerimiz, Değerli Bakan Yardımcılarımız, meslektaşlarım; bu madde şöyle bir ihtiyaçtan ortaya çıktı: Son dönemde artan yatırım ihtiyacı karşısında yerli-yabancı yatırımcılar, özellikle yabancı yatırımcılar geldiğinde üstyapısı hazır mekânlar talebiyle karşılaştık biz Bakanlıkça. Şimdi, sizin de malumualiniz, organize sanayi bölgelerinin gelirleri başka hiçbir yerde harcanamıyor, sadece OSB’nin içerisindeki ortak alanlarla ilgili altyapı-üstyapı yatırımlarına harcanabiliyor. Dolayısıyla, böyle bir ihtiyacın karşılanması amacıyla böyle bir madde teklifini biz sunduk, daha doğrusu böyle bir hazırlık yaptık.

Onun dışında, zaten OSB’lerin asıl amacı sanayiciye, yatırımcıya altyapısıyla uygun yer tahsis etmek. Fakat zaman zaman yurt dışında da gördüğümüz uygulamalarda da özellikle üstyapısı hazır... Hatta uzun vadeli kiralama yöntemleri orada iş modeli olarak benimsenmiştir. Bizde de bu gelen talebe benzer bir uygulama...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hangi OSB’ler...

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ FATİH TURAN – ...hâlbuki, aynı zamanda, endüstri bölgelerinde de zaten bu model var malumualiniz. Yani bir yerde, aslında, bu açıdan OSB’lerle ilgili gelen talebi karşılama amacıyla böyle bir madde koyduk.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Peki, talep var mı?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ FATİH TURAN – Doğrudur efendim, yabancı yatırımcılardan var; oldu yani. Orada biz şuna gittik: OSB’ye sorduk yani “Kiralayan var mı, satan var mı?” diye. Böyle bir yola giriyoruz bu sefer de.

Arz ederim.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Yani müteahhitlik yapma hizmeti OSB’lerle ilgili bazı soru işaretlerini akla getirmez mi?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fatih Bey, buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ FATİH TURAN – Sayın Başkanım, organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğinin aslında asli işi yatırıma hazır hâle getirmek. Oradaki altyapı işlerini zaten yapmak ve yaptırmakla yükümlüler. Yani içme suyu arıtma tesisi, doğal gaz hatları, elektrik, arıtma tesisleri, enerji santrali, trafo, bunlar da bir anlamda taahhüt işi sayılırsa zaten yapıyorlar, kaldı ki idari binalar veya hizmet-destek anlamında sosyal tesisleri de yapıyorlar, kreş de okul da yapıyorlar. Bu sadece, bildiğimiz, basit endüstriyel bir yapı yapmak; bundan ibaret.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Fatih Bey, son bir soru soracağım.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ FATİH TURAN – Buyurun Sayın Vekilim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, son bir soru soracağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yani bunun üzerine gitmemizin ana sebepleri şu: OSB yönetimleri OSB’nin alanlarını tanıdıklarına, bildiklerine çok rahat verebilirler, ana sakıncalarından biri bu yani suistimale açık, denetlemek de kolay değil yani.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ FATİH TURAN – Sayın Vekilim, bu “Suistimale açık.” ifadesinden yola çıkarak üstyapısız bir sanayi parselini tahsis etmekteki suistimal riski neyse üstyapılı olanda da ondan fazla değil, o kadarını söyleyeyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8’inci madde kabul edilmiştir.

9’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 4562 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

10’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10- 4562 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce; OSB mülkiyetinde bulunmayan OSB içindeki boş sanayi parsellerinin maliklerine yapı ruhsatını alması ya da yeni yatırımcıya taşınmazı devretmesi için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süre tanınır. Bu süre içinde boş sanayi parselinin yeni yatırımcıya devredilmemesi ya da yönetmelikte belirlenen süreler içerisinde yapı ruhsatı ve/veya işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmaması halinde, OSB tarafından tapu devri yapılan katılımcıların maliki olduğu taşınmazlar için, tahsis bedeli toplamının tahsis tarihinden sonraki yıllar için Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 213 sayılı Kanun uyarınca açıklanan yeniden değerlendirme oranlarına göre güncellenmesi ile elde edilen tutarın ilgilinin banka hesabına yatırılmasını müteakip bu taşınmazlar OSB adına tescil edilir, OSB tarafından devredilmemiş taşınmazlar ise OSB adına kamulaştırılır.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – 2 adet önerge var.

Okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesiyle getirilmek istenen değişikliğin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu
İstanbul

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Teklifin 10'uncu maddesiyle 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'na geçici madde eklenerek OSB içinde yer alan, boş olan ve OSB mülkiyetinde olmayan parsellerinin atıl vaziyetten çıkartılıp sanayi üretimine katkı sağlaması amacıyla mülkiyet sahiplerine üretime geçmesi veya üretim yapmak isteyen yatırımcılara devretmesi için süre verilmekte, süre sonunda yatırım yapılmayan parsellerin daha önce OSB tarafından mülkiyeti devredilenlerin bedeli ödenmek kaydıyla tapuda OSB adına tescili, OSB tarafından devredilmeyenlerin ise kamulaştırılması öngörülmektedir.

Bu önerinin geçmesi hâlinde Türkiye'nin birçok yerinde OSB alanları içerisinde yerel halka ait tarım alanları, araziler zorla kamulaştırılacaktır. Örneğin, İzmir'in Kemalpaşa ilçesi sakinleri ve özellikle de Ansızca, Kuyucak, Yenmiş köylüleri bu uygulama nedeniyle mağdur edilecektir. Köylülerin yıllardır işlediği, tarım yaptığı, atasından dedesinden kalan araziler Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi içerisinde bulunmaktadır. Köylülerin OSB içerisinde arazileri Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliği tarafından geçmişte kamulaştırılmaya çalışılmış ancak mahkeme kararıyla kamulaştırma ve tüzel kişilik iptal edilmiştir. Ancak, getirilen bu teklifle köylüler OSB içerisinde yer alan ve atasından kalan taşınmazları satmaya zorlanmakta, satmaması hâlinde ise kamulaştırılacağı belirtilmektedir. Köylüler bu arazileri OSB'den almamıştır, sonradan OSB'ye katılımcı olmamıştır, diğer sanayicilerde olduğu gibi OSB tarafından sonradan kişilere arsa tahsisi yapılmamıştır. Köylüler ve arazileri evvelden beri burada bulunmakta, daha önce tüzel kişiliği mahkeme kararıyla iptal edilen Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi (KOSBİ) ıslah OSB Kanunu'yla tüzel kişilik kazanarak kamulaştırma yapılmaksızın bu bölgeye OSB kurulmuştur. Dolayısıyla, bu maddenin teklif metninden çıkarılması, halkın arazilerinin halka bırakılması gerekmektedir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci önergeyi okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4989) esas numaralı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 10'uncu maddesinin son cümlesinde geçen "OSB adına tescil edilir, OSB tarafından devredilmemiş taşınmazlar ise OSB adına kamulaştırılır." ibaresinin "OSB adına tescil edilir." olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan
Kocaeli

Tacettin Bayır
İzmir

Çetin Osman Budak
Antalya
Müzeyyen Şevkin
Adana

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tacettin Bey, buyurun.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Şimdi, Sayın Başkanım, söz konusu yer -bahsetti arkadaşımız, okudu- Kemalpaşa, Manisa Milletvekilimiz Hanımefendi de çok iyi bilir, Türkiye’de kirazın en iyi yetiştirildiği ve yüksek derecede ihracat yapılan, döviz kazandıran bir yerdir.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Manisa’dan sonra en yüksek...

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Onun için sizi önce örnek verdim “Manisalı Hanımefendi bilir.” diye. Şimdi, burada bütün samimiyetle söylüyorum, Kemalpaşa köylüleri...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Tacettin ağabey, Manisa’nın kalitesini biliyoruz da Kemalpaşa’yı bilmiyoruz ama.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Evet, hiç gelmedi.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Gelecek tabii, gelecek ama Kemalpaşalılar bu kanun geçtikten sonra beni Kemalpaşa’ya sokarsa.

Yani şimdi, orada -az önce hızlı hızlı okudu arkadaşımız- Ansızca, Kuyucak ve Yenmiş köylülerinin itirazları şuna: Buraların bir kısmı zaten bu organizeye gelişigüzel açılınca kimisinde fabrikalar inşaata başlamış, tarlalar arada kalmış ama tarım alanları bunlar, bunlar atalarından kalmış araziler. “Biz geçimimizi bu arazilerde yetiştirdiğimiz kirazla, zeytinle vesaireyle sağlıyoruz. Siz burayı ‘organize sanayi bölgesi’ diye ilan ettiniz zaten, o da yetmedi, kamulaştırma çıkardığınızda elimizden bu arazileri alacaksınız.” diyorlar. Yani burada mesele vereceğimiz parada falan değil, kamulaştırma olarak eline bir para geçecek ama o onu ömür boyu beslemeyecek, o tarlası atasından kalmış, dedesinden, babasından kalmış “Ben geçimimi buradan temin ediyorum.” diyor ve söylediği şey de çok makul. Şunu ifade ediyorlar, diyorlar ki: “...OSB içerisinde yer alan ve atasından kalan taşınmazları satmaya zorlanmaktalar, satmaması hâlinde ise kamulaştırılacağı belirtilmektedir. Köylüler bu arazileri OSB’den almamışlardır -kendi arazileridir yani atalarından kalma- sonradan OSB’ye katılımcı olmamışlardır, diğer sanayicilerde de olduğu gibi OSB tarafından sonradan kişilere arsa tahsisi yapılmamıştır. Köylüler ve arazileri evvelden beri burada bulunmakta, daha önce tüzel kişiliği mahkeme kararıyla iptal edilen Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi (KOSBİ) ıslah OSB Kanunu’yla tüzel kişilik kazanarak kamulaştırma yapmaksızın bu bölgeye OSB kurulmuştur. Sonuç olarak, 7 Mart 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülecek Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi içerisinde 10’uncu maddede yer alan 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu’na geçici 17’nci maddenin eklenmesini öngören maddenin bu hâliyle kanunlaştırılmamasını, geçici 17’nci maddenin son cümlesinin tekliften çıkartılmasını veya ‘OSB tarafından devredilmemiş taşınmazlar ise OSB adına kamulaştırılmaz.’ şeklinde değiştirilmesini, İzmir ili Kemalpaşa ilçesi Ansızca, Kuyucak, Yenmiş köyü sakinleri olarak talep etmekteyiz. Sayın Vekilim, lütfen mevcut şekliyle yasalaşmasına izin vermeyin.” Yani bu köylülerin söylediği şu, diyorlar ki: “Şöyle bir madde ekleyin: OSB adına kamulaştırılmaz.” Neden? “Çünkü OSB tarafından devredilmemiş taşınmazlar, bunlar bizim atalarımızdan kalma arazilerimiz. Bunu devre dışı bırakın, bizi buna zorlamayın, arazilerimizi satmaya.” diyorlar. İfadeleri, talepleri bu arkadaşlar.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Bu konuda söz almak isteyen var sanırım.

Semra Hanım, buyurun.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan Yardımcılarım, kıymetli bürokratlarımız ve hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu bir miktar toplumsal fayda üzerinden değerlendirilmesi gereken bir konu. Özellikle de içinden geçtiğimiz süreç ile arzu etmediğimiz ve kötü anılar uyandıran bir benzetmeyle ilerlemek zorunda hissediyorum kendimi. Kişilerin bireysel tercihlerine bıraktığımız zaman kentleri planlamak, şehirciliği planlamak adına ne yazık ki bazı zafiyetlere düşebiliyoruz. Eğer biz arzu ettiğimiz zaman Hatay’da 2 kere Bakanlar Kurulu kararıyla kentsel dönüşümün hızlandırılması kararı alındığında iptal edilmeseydi biz bugün Hatay’da bu acıları yaşamayacaktık. Bu emsal üzerinden gidersek kişilerin bireysel özüne bağlılıkları, aidiyetlerine bağlılıkları, atadan gelen anılarına bağlılıkları üzerinden gidersek biz şehir plancılığı, kentsel plancılık, dönüşüm şeklinde ne yazık ki yol alamıyoruz. Bu yer seçimleri belirli hususlar dikkate alınarak kurum ve komisyonlar tarafından yapılıyor Kıymetli Vekilim, siz de bunu çok net haizsiniz. O yüzden bu seçimler yapılırken yapılan itirazlar ve alınan kararların bir dengeye oturduğunu ve sonucun genel kabul gördüğünü kabul etmek zorundayız çünkü itirazlar neticelendirilerek bu sonuca varılıyor. O münasebetle münferit... Evet, benim de anneannemin oturduğu elli iki yıllık bir 3 katlı evim vardı, keşke oradan taşınmak zorunda kalmasaydık, anneannemin anılarıyla yaşayabilseydim ama orası eğer bir afet yaşarsak bana mezar olurdu. Bu zihniyetle anılarımıza değil geleceğimize bağlı olmaya davet ediyorum sizi.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Anılar değil, geçinmekten bahsediyorlar. Anılar sizi beslemez, aileyi beslemez.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Sonuç itibarıyla sanayiye toplumun geçim kaynağı olmaktan uzak olarak görmemeye davet ediyorum sizi. İnşallah, orada yüzlerce kişinin istihdam edilip binlerce haneye sıcak para akışı olacak işletmeler kurulması temennisiyle bu kararların alındığını biliyoruz. O münasebetle saygıyla...

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Başka arazi kalmadı mı ki tarım arazilerine yapılıyor?

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Ben belirlenmesi noktasındaki koşullara değil şu anda verilmiş olan karara karşı söylüyorum bunu.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederiz, karşılıklı değil.

Semra Hanım, teşekkürler ağzınıza sağlık.

Buyurun, katkılara her zaman açığız.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Vekilim, buradaki sorun, köylülerimiz, o gariban köylülerimiz mahkemeleri kazanmışlar. Biz burada kanunun arkasından dolanarak, bir kanun maddesiyle bunların haklarını yok ediyoruz. Onun için burada mesele topraklar değil, bu mahkeme sonuçlanmış ve bunlar kazanmışlar. Şimdi bir kanun maddesiyle bu vatandaşların hakkını geri alıyoruz. Aynı sorun Amasya’da da var yani bu sıkıntı. Bizim anlatmak istediğimiz, bırakın, mahkemeler karar versin, biz niye bir kanun maddesiyle vatandaşın hakkını alıyoruz?

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Her zaman doğru olmadığını az önceki Hatay örneğinden tespit edebiliriz Kıymetli Vekilim.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Fatih Bey, zannedersen, bir de bilgi olması açısından ben sadece soruyorum: Bu itiraz edilen yerin kaç bin metrekare ya da kaç yüz metrekare ya da kaç dekar olduğunu...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sadece değil, Amasya da var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Daha da var, aynı şekilde örnek de var.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Amasya Merzifon’da var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi, değerli arkadaşlar, müsaadenizle ben de bir katkı vermek istiyorum. Şimdi, belirlenen bir statü var, organize sanayi bölgesi; bu ıslah ya da normal. Şimdi, “Bu statü içerisinde olayım ama bu statünün gerektirdiği gibi davranmayayım, istediğim şekilde davranayım, istediğim şekilde hareket edeyim ve tasarruf edeyim.” gibi bir anlayış bizi doğru yere götürmez. O yüzden ya statüye girmeyeceklerdi ya da statünün gerekleri neyse biz onu uygulamak zorundayız.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Statüye onlar girmiyor. Sorun orada, zorla ellerinden alındı yani.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Abdurrahman Bey, buyurun.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Şimdi, ben hem bir sanayiciyim hem de bir ziraat mühendisiyim. Ya, bu aslında yaman bir çelişki derler ya, yani ülkelerin hem sanayisini hem de tarımını... Şimdi, tarımla tek başına bir yere varamayacağız. Tabii ki tarım hayatımızın içerisinde en olması gereken şey, sanayide biz olmak zorundayız. Türkiye topraklarından gidersek -daha önce Sayın Bakan Yardımcımız Hasan Büyükdede’nin sunumunda da vardı bu- Türkiye’deki toplam alanın içerisindeki sanayinin payı yüzde 0,6. İtalya’da bu 2, Almanya’nın da yüzde 4’ü sanayi tesislerinden oluşuyor ama şöyle: Biz tarımı da entansif hâle getirerek... Artık her koşulda, her rakımda tarım yapılabilir teknolojiler de gelişti. Tabii ki gönlümüz ovada bir sanayi tesisi kurmaktan yana değil. Çok başarılı bir sanayi tesisi var, Antalya Organize Sanayi tamamen kayalıkların üzerinde kurulu ki biz fabrika arazisini yaparken yani kompresörle binlerce ton taşı kırıp tesis yapıyoruz şu anda orada. Yani bu dengely bir oluşturmak lazım, hem çevreden hem tarımdan vazgeçemeyiz ama bunun yanında sanayileşmek de zorundayız. Yani biz 500 milyar dolar ihracat seviyesine bu sanayiyle çıkamayız, mevcut sanayiyle biz maksimum 300 milyar dolar bir ihracat yapabiliriz. Eğer biz 500 milyar dolar bir ihracat hedefindeyse bu ancak sanayi tesisleri ve ham madde tesisleri kurarak yapacağız. Bu ikisi bir arada olabilir mi? Olabilir. Bunu Kanada da yapıyor, Amerika da yapıyor. Siz, Avrupa’da Almanya çevreye daha mı az duyarlı diye düşünüyorsunuz? Almanya da bunu yapıyor. O yüzden biz bu dengeleri hem ikisini bir arada yürütmek yani bir tarafı sanki çiftçi düşmanı gibi, bir tarafı sadece sermaye, daha çok gözünü para bürümüş gözükten... Biz ikisinden de vazgeçmiyoruz yani ne tarım alanında çiftçimizden vazgeçiyoruz ne de sanayiden ama bunun bir dengesi olabilir mi? İşte bunu sağlamak için, bu hazırun bundan dolayı burada. Biz bunun için buradayız yani biz bunu dengeli bir hâle getirmek için buradayız. O yüzden de ben bu tür şeyler yapılırken -OSBÜK Başkanımız da burada- bütün hepimiz organize sanayi bölgelerine en az hasar vererek tarım yapmak derindeyiz, biz de bunu böyle düşünüyoruz. O yüzden de bu olaylarda yani bu açılmış, açıklanmış ama bazen yargı da öyle noktaya geliyor ki -devletin önünü- bazı konularda çiftçiyi de mağdur ediyor, alacağı parayı da alamıyor, bazen sanayiciyi de mağdur edebiliyor. Yani bu noktada bazen hukuk tek başına çözüm oluyor mu? Tabii ki biz hukuk devletiyiz ama bazen hukukun da her iki tarafa da zarar verdiği kararlara da hepimiz şahit olduk diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim.

Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, şimdi, öncelikle bu organize sanayi bölgelerinde tarım alanları yok edilerek önce bir fiili durum yaratılıyor, sonra da “Buralar tarım dışı alan oldu.” diye bununla ilgili bir çalışma yapılmaya gayret ediliyor.

Şimdi, tabii ki elbette organize sanayi de kamu yararı olan bir durum ama “üstün kamu yararı” diye bir şey var; tabii, her iki kamu yararı yarışırıldığında tabii ki meralar, orman alanları, tarım alanları öncelikli. Hukuken de bu böyle, hukukçu değilim ama hukukçu arkadaşlarımızdan aldığımız bilgiye göre hukuken bu üstün kamu yararı öncelik arz ediyor. Dolayısıyla bu tarım alanlarının korunması daha öncelikli bir kamu yararı gerektiriyor.

İkinci söyleyeceğim de kentsel dönüşüm. Biliyorsunuz, kentlerin afete dayanıklı hâle getirilmesi için çıkarılan bir kanundu ve 1999 depremleri sonrası hayata geçirilen bir kanundu ama maalesef, hepimiz biliyoruz ki bu amacından saptı. Bu, muhakkak iktidarın da tasvip ettiği bir şey değildi belki ama sosyal donatı alanlarına dikkat edilmeksizin, tek bir binadan bir karot olarak, sadece tek bir binanın rantı yüksek olan herhangi bir alanda, özellikle İstanbul gibi yerlerde rantı yüksek 3-4 katlı bir binadan karot olarak “Burası depreme dayanıklı değildir.” diyerek buraların yıkılarak gökdelenlerin yapılması kentlerin afet riskini azaltan bir yöntem değildir.

Dolayısıyla, eğer o itirazlar yapılmışsa imara uygun olmadığı için, sosyal donatı alanlarına uygun olmadığı için, o yaşam koşullarına uygun olmadığı için itiraz edilmiştir. Yoksa bir kentin afete dayanıklı hâle getirilmesine akliselim hiçbir partinin karşı durması mümkün değildir. O yüzden “Kentsel dönüşüme itiraz ettiniz, etmeseniz daha çok insan yaşardı...” O zaman ben de şunu söylerim: Yirmi dört yıldır, 1999’dan bugüne kadar her yıl bir kentimiz eğer kentsel dönüşüme uğratılmış olsaydı fay “zone”leri üzerindeki 24 ilimiz şu anda dönüşüme uğratılmış olabilirdi, her yıl birini uğratmış olsak 500’ü aşkın köyümüz ve 100’ü aşkın ilçemiz de şu anda kentsel dönüşümle daha sağlıklı ve risksiz hâle gelebilirdi. Burada bence o açıdan bakmamız gerekiyor o konuya diye düşünüyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – OSB’lere dönmeden ben bir kentsel dönüşümü kapatayım mı? Çünkü bu Komisyonun şeyi değil bu, kapanmasında fayda var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bence kapanmaz, bırakalım.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – “Dedi, demedi.” olur.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Yok, ben Vekilimizin ithamına cevap vermek istiyorum. Bence orada...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben itham etmedim.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – O, öyle düşünüyor, itham etmedi.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – İtham etmiyorum, siz itham ettiniz, “Siz itiraz ettiğiniz için insanlar öldü.” dediniz.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Ben naçizane sadece aramızda bir yanlış anlaşma olmaması, kayıtların tutarlı olması için belirtmek istiyorum: Benim ifadem yargının 2 kere Bakanlar Kurulu kararını iptal etmiş olmasıydı ancak toplumda oturmuş birtakım eski siyasi figürlerin söylemleriyle, buna yol açan, bununla örtüşen söylemleriyle medya o kadar yoğruldu ki benim

“Yargının iptal etti.” dediğim hususlarda siz siyasilerin söylemlerinin medyada yer aldığı gündeme çektiniz, benim onu söylediğimi siz algıda oturtunuz. Ben yargının 2 kere Bakanlar Kurulu kararını iptal ettiğini ifade ettim sadece.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Neden iptal ettiğine bir bakmak gerektiğini söylüyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum arkadaşlar.

Sayın Başkan, buyurun.

ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ ÜST KURULUŞU YÖNETİM KURULU BAŞKANIMEMİŞ KÜTÜKCÜ – Sayın Başkanım, çok değerli Komisyon üyelerimiz, Sayın Bakan Yardımcılarımız, sayın Bakanlık yetkililerimiz; Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK) Yönetim Kurulu Başkanı Memiş Küttükcü.

Ben organize sanayi bölgeleriyle ilgili düzenlemelerin son maddesine gelmiş olmamızdan dolayı şu ana kadarki maddelere verdiğiniz destek için tüm Komisyon üyelerimize teşekkür etmek istedim.

Müsaade ederseniz, birkaç cümleyi de arz etmek istiyorum: Ben her bulunduğum ortamda organize sanayi bölgeleri projesinin Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve cumhuriyet tarihinin en başarılı projelerinden biri olduğunu iftiharla ifade ediyorum çünkü planlı sanayileşmemizin oluşturulduğu ve son yaşadığımız afette de ayakta kalan sanayi tesislerinin yoğunluklu olarak organize sanayi bölgelerinde yer alıyor olması, küçük hasarlarla bu büyük afetten çıkabilmiş olmamızın sanayi siteleri ve organize sanayi bölgeleri karşılaştırmasında da gördüğümüz şekilde organize sanayi bölgelerinin çok daha ayakta kalabilmiş olmasının organize sanayi bölgelerimizi önümüzdeki dönemde de her birimizin geliştirmeye yönelik yetkinliğimizi ve organize sanayi bölgelerimizin gücünü artırmaya yönelik, sanayicilerimizi ve sanayimizi organize sanayi bölgelerimizle kümeleştirmeye yönelik tüm çalışmalara destek vermemiz gerektiğini, Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu Başkanı olarak ifade etmek istedim.

Teşekkürlerimi arz ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli Başkanım, katkılarınız ve açıklamalarınız için teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

11’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkından Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (A) bendine “elektrik piyasası” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve şarj hizmeti” ibaresi ve bende aşağıdaki paragraf; (B) bendinin (b) alt bendine “bedeller” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile yıllık lisans bedelleri” ibaresi ve bende aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“(a) alt bendindeki yıllık lisans bedelinin mükellefi lisans sahibi tüzel kişilerdir. Yıl içerisinde uygulanacak yıllık lisans bedeli, Kurulca belirlenerek bir önceki yılın Aralık ayı içerisinde ilan edilir. Yıllık lisans bedellerinin süresinde ödenmemesi durumunda, ödenmeyen bu tutarlar Kurumun bildirimi üzerine 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ilgili vergi daireleri tarafından takip ve tahsil edilir.”

“(b) alt bendindeki yıllık lisans bedelinin mükellefi, sertifika ve lisans sahibi tüzel kişilerdir. Yıl içerisinde uygulanacak yıllık lisans bedeli, Kurulca belirlenerek bir önceki yılın Aralık ayı içerisinde ilan edilir. Katılma payı ve yıllık lisans bedellerinin süresinde ödenmemesi durumunda, ödenmeyen bu tutarlar Kurumun bildirimi üzerine 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre ilgili vergi daireleri tarafından takip ve tahsil edilir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde üzerinde önerge yoktur.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11’inci madde kabul edilmiştir.

12’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 4628 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumun taraf olduğu dava ve takipler ile ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz taleplerinde Kurum her türlü yargı harcından ve teminat gösterme yükümlülüğünden muaftır.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – 12’nci madde üzerinde önerge yoktur.

12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12’nci madde kabul edilmiştir.

13’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin üçüncü ve dördüncü paragrafları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurum tarafından hazırlanacak olan iletim tarifi üretilen ve ithal edilen doğal gazın nakli için iletim şebekesinden yararlanan eşit durumda olan tüm kullanıcılar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve tarife şartlarını içerir.”

“Kurum, transit iletim tarifelerini ve ihracata ilişkin iletim tarifelerini, Bakanlık görüşü alınarak yurt içi iletim tarifelerinden farklı usul ve esaslara göre tespit etme yetkisine sahiptir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – 13’üncü madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4989) esas numaralı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 13’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan
Kocaeli

Tacettin Bayır
İzmir

Müzeyyen Şevkin
Adana
Çetin Osman Budak
Antalya

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – 13’üncü madde, kamu tüzel kişiliğini haiz olup idari ve mali özerkliğe sahip EPDK’nin özerk yapısının korunması ve transit ve ihracat iletim tarifeleri hükmüyle iç piyasa için ayrılmış kapasitelerin ihracatta farklı fiyatlara ayrılmasının önünü açacak ve bu piyasada

tarafı arasında eşit olmaya aykırı durumlar oluşmasına neden olunacak. Yani rekabete aykırı, imtiyazlı husus yaratılmasına neden olunacak dzenlemenin teklif metninden çıkarılmasını talep ediyoruz. Bu dzenlemeye neden ihtiyaç duyuldu? Kapsamlı bir açıklama talep ediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde 13’le ilgili Alparslan Bey, lütfen bir açıklama rica edelim.

Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN BAYRAKTAR – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; şimdi, bu madde de esas itibarıyla Türkiye’nin gerek kendi doğal gaz retimi, Sakarya gaz sahasındaki gaz üretimi ve ülkemize gerek boru hatlarıyla gerek LNG yoluyla gelen gazın bollaşması neticesinde özellikle ihracat fırsatlarının, ihracat imkânlarının artması sonucunda ihtiyaç duyduğumuz bir madde. Türkiye içerisinde doğal gazın taşınması sırasında iletim bedelleri burada ifade edildiği gibi kurum tarafından çıkarılacak usul ve esaslar çerçevesinde belirleniyor ve BOTAŞ’ın tarifesi bu çerçevede oluşuyor. Fakat Türkiye’de zaman zaman -biraz önce ifade etmiştim açıkçası açılışta- sübvanse ettiğimiz, vatandaşa, ticarethanelere daha ucuz fiyatlı verdiğimiz gazda bu gerek iletim bedellerinde gerek gaz bedellerinde daha düşük fiyat uygulamamız söz konusu oluyor ama ihracat söz konusu olduğunda bunu gerçek maliyetlerle ve piyasa şartları içerisinde yapabilmek gerekiyor. Yani dolayısıyla, bizim vatandaşımız kullandığı gaza daha ucuz bir şekilde ulaşması için içerideki iletim bedellerinin farklılaşması, ihracat amaçlı kullanılacak gazın da farklılaşması gerekiyor.

Burada, kurum bunları yaparken Bakanlığın görüşünü almasını öngörüyoruz, kanunun ngrmesini istiyoruz. Oradaki gerekçemiz de açıkçası şu Sayın Vekilim: Doğal Gaz Piyasası Kanunu’nda ek 2 madde de Bakanlığı doğal gaz arz güvenliğinin izlenmesinden ve arz güvenliğine ilişkin tedbirlerin alınmasından sorumlu tutuyor. Yani yle şartlar olabilir ki ihraç daha avantajlı olabilir, şirketler getirdikleri gazı Türkiye’den geçip Avrupa’ya satmak isteyebilirler ama bu bizim arz güvenliğimize halel getirebilir. Dolayısıyla, bu anlamda Bakanlık arz güvenliği sorumluluğu kapsamında buna izin verebilir, uygun görüş verebilir veya vermeyebilir. Bu çerçevede de ihracatla ilgili farklı bir tarife, farklı bir iletim bedelinin uygulanmasının önünü açmış olacağız yani.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Peki, EPDK’nin özerkliği nerede kaldı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN BAYRAKTAR – EPDK yine belirliyor. Kurum, burada bahsedilen EPDK. Sadece...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bakanlığa bağlı.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN BAYRAKTAR – Bakanlığa şu yönüyle soruluyor: Biraz önce ifade etmeye çalıştığım arz güvenliğinden Bakanlığımız sorumlu. Eğer, siz ihracatla alakalı iletim bedelini çok düşük tutarsanız ve Avrupa’da fiyat çok yüksek olursa gazın yurt dışına gitme ihtimali daha çok artacaktır. Dolayısıyla, Bakanlık arz güvenliği yönünden bu konuda EPDK’ye görüş bildirir, EPDK de bu çerçevede yine tarifesini, iletim tarifesini yapar.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Biz de şkrediyoruz ki Cumhurbaşkanlığına bağlamadınız bu işi de yani.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Konu anlaşıldı sanırım.

Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... nerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 14’ okutuyorum:

MADDE 14- 4646 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir “EK MADDE 3- Kurul; Bakanlık onayı alarak, ithalata ilişkin müracaatlarda, ithalat yapılacak ülke ile BOTAŞ’ın doğal gaz ithalat sözleşmesi bulunup bulunmadığı, piyasada rekabet ortamının oluşturulması, sözleşmelerden doğan yükümlülükleri ve ihracat bağlantılarını dikkate alarak belirleyeceği usul ve esaslar dahilinde talepleri değerlendirerek ithalata müsaade edebilir.

Ancak bu hükümler, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG), spot boru gazı ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ithalatı için uygulanmaz. Ayrıca, yapılacak spot sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG), spot boru gazı ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ithalatında bu Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinin (2), (3) ve (4) numaralı alt bentleri ve (4) numaralı alt bendini takip eden birinci paragrafta belirtilen şartlar aranmaz. Spot boru gazı ithalat miktarı, süresi ve uygulama yöntemi Bakanlık görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

İthalat veya ihracat faaliyeti yapan tüzel kişilerden arz güvenliği kapsamında alınacak maddi teminatlar ile rekabetin teminine ilişkin hususlar Bakanlık görüşü alınarak Kurum tarafından Yönetmelik ile düzenlenir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4989) esas numaralı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 14’üncü maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan
Kocaeli

Tacettin Bayır
İzmir

Müzeyyen Şevkin
Adana
Çetin Osman Budak
Antalya

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Değerli arkadaşlar, BOTAŞ’la ilgili düzenlemeyi arkadaşlarımızda kanunun tümü üzerinde görüşülürken detaylı ve uzun uzun anlattı.

BOTAŞ kamunun kâr eden bir şirketiymi zamanında Varlık Fonuna devredildi ve zarar etmeye başladı. Bu süreci yıllardır burada dile getiriyoruz. Getirmemizin ana sebebi bu zararın Varlık Fonuna devriyle başlaması tesadüf değil çünkü BOTAŞ Varlık Fonuna devrildiği gün -burayı iyi dinleyin- Sayıştay ve Türkiye Büyük Millet Meclisi denetiminden çıkarıldı. Yaptığı sözleşmelere “ticari sır” deniliyor ve halkın parasına dair ne Sayıştay ne de Meclise hesap veriyor. Milletvekilleri olarak sürekli soru önergesi veriyoruz, diyoruz ki: “BOTAŞ neden zarar etti? Bunları bize açıklayın. Yani gideri nedir, geliri nedir? Bununla ilgili bize bilgi verin.” “Ticari sır” deyip tek kelimeyle kapatıyorlar yani bu düzenlemeyle artık BOTAŞ tamamen bir kara deliğe dönüşecek. Düzenlemeyle doğal gaz ithalatına hem BOTAŞ hem de özel sektör şirketleri açısından serbestlik getiriyoruz. Yani sektör, kim oldukları hepimizin malumu olan özel sektör şirketleri de dâhil ediliyor; bununla da kalmıyor, enerji piyasasını iktidardan bağımsız bir şekilde düzenlemesi gereken, bağımsız ve özerk kurum olan güvendiğimiz EPDK’nin ithalat izni vermesi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının onayına bağlanıyor. Hani özerklik, hani bağımsızlık? Kurul, bu düzenlemeye kadar BOTAŞ’ın sözleşmesi bulunan ülkeler dışındaki ülkelerden doğal gaz ithalatına Bakanlığın onayı aranmadan izin verebilme yetkisine sahip bulunuyordu. Burada devreye Bakanlık iznini almanın, özerk bir kurumun karar alma mekanizmasıyla

bağdaşan bir yanı olmadığını düşünüyoruz. Kurul, doğal gaz ithalatına Bakanlığın onayını alarak ithalat yapılacak ülkeyle BOTAS'ın doğal gaz ithalat sözleşmesi bulunup bulunmadığına, piyasada rekabet ortamının oluşturulması, sözleşmelerden doğan yükümlülükleri ve ihracat bağlantılarını dikkate alarak ithalat izni verecek. Gerekçe olarak düzenlemeyle, yerli ve yabancı ticaret şirketlerinin güven duyacağı, rekabetçi bir piyasa yapısı oluşturulmasının hedeflendiği söyleniyor. Bağımsız ve özerk bir kurum olduğu iddia edilen bir kurumun Bakanlıktan izin aldığı bir düzenlemede güvenden ve rekabetçi piyasa yapısından nasıl bahsediyorsunuz anlamak mümkün değil. Bu düzenlemenin teklif metninden çıkarılmasını talep ediyoruz; doğru değil.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Peki, bu konuda bir açıklama verecek herhâlde arkadaşlar.

Buyurun Alparslan Bey.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN BAYRAKTAR – Sayın Başkanım, müsaadeniz olursa çok kısa...

Öncelikle belirtmek istediğimiz husus, BOTAS hâlen Sayıştay denetimine tabidir, her yıl Sayıştay tarafından mutat şekilde denetlenmektedir ve buraya, KİT Komisyonumuza gelmektedir. Dolayısıyla, Varlık Fonu şirketi olması nedeniyle -hem BOTAS böyle hem de TPAO böyle- kesinlikle Sayıştay denetimine tabi olarak devam etmektedir; bunu bir kez daha söylemek istiyorum.

Bir diğer husus “BOTAS zarar ediyor.” noktasındaki tespit... BOTAS'ın geçmişte de zarar ettiği, kâr ettiği yıllar olmuştur, bunun Varlık Fonuyla bir alakası yok. Temel itibarıyla BOTAS'ın son dönemde oluşan zararı yurt dışında, dünya piyasalarında gaz fiyatının artması, bizim de bunu Türkiye’de vatandaşlarımıza sübvans ederek vermemiz ve bu maliyetleri yansıtmamamız nedeniyle olmaktadır. Dolayısıyla, bu iki hususa değinmek istedim.

Maddenin özülle alakalı da şunu söyleyeyim: Sayın Vekilim, aslında maddenin mevcut hâline baktığımızda, BOTAS'ın dışarıdaki bir ülkeyle herhangi bir sözleşme yapmasına müsaade etmiyor mevcut hâli, mevcut hâli diyor ki: “BOTAS'ın pazar payı yüzde 20’ye düşene kadar hiçbir ülkeyle yeni bir alım satım sözleşmesi yapmasın.” Biz, şu anda, eğer Komisyonumuz bu değişikliği uygun görür ve daha sonra kanunlaşırsa BOTAS’a bu mevcut sözleşmelerinin olduğu veya olmadığı yeni kaynaklardan da uzun dönemli sözleşme yapabilme hakkı veriyoruz yani aslında BOTAS'ın önünden bu sınırlandırmayı kaldırmış oluyoruz. Aslında özel sektör şirketlerine de bir serbestlik getiriyoruz çünkü onlar da BOTAS'ın sözleşmeleri olan ülkelerle sözleşme yapamayacak durumlardı; onu da kaldırmış, BOTAS'ı diğer şirketlerle yarışabilir ve yurt dışından, diğer ülkelerden de sözleşme yapabilir hâle getiriyoruz yani BOTAS'ın sınırlandırmalarını kaldırmış oluyoruz aslında.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum, bayağı kapsamlı ve açıklayıcı oldu.

Bu konuda söz almak isteyen var mı?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben söz istiyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kanuna eklenen yeni maddeyle doğal gaz ithalatına hem BOTAS hem de özel sektör şirketleri açısından serbestlik getiriliyor ancak enerji piyasasını iktidardan bağımsız bir şekilde düzenlemesi gereken EPDK'nin ithalat izni vermesi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının onayına bağlanıyor. Şimdiye kadar Kurul, BOTAS'ın sözleşmesi bulunan ülkeler dışındaki ülkelerden doğal gaz ithalatına Bakanlığın onayı aranmadan izin verebilmesinde yetki sahibiydi, bu yetkiye sahipti; Kurul doğal gaz ithalatına Bakanlığın onayını alarak ithalat yapılacak ülke ile BOTAS'ın doğal gaz ithalat

sözleşmesi bulunup bulunmadığını, piyasada rekabet ortamının oluşturulması, sözleşmelerden doğan yükümlülükleri ve ihracat bağlantılarını dikkate alarak ithalata izin verecek. Maddenin gerekçesinde düzenlemeyle yerli ve yabancı ticaret şirketlerinin güven duyacağı rekabetçi bir piyasa yapısı oluşturulmasının hedeflendiği ifade ediliyor ancak EPDK'nin ithalat izni için Enerji Bakanlığının onayını almak zorunda olması piyasada rekabet ortamının oluşmasını bozan bir etki oluşturabilir. Bu arada, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ve spot boru gazı sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ithalatında bu maddeyle getirilen kurallar uygulanmayacak, spot boru gaz ithalat miktarı, süresi, uygulama yöntemi de Bakanlığın görüşü alınarak EPDK tarafından belirlenecek. BOTAŞ'a yeni doğal gaz alım anlaşması imzalanmasında verilen bu yetki şimdiye kadar BOTAŞ'ın yeni anlaşma yapması ancak hükümetler arası bir anlaşmanın Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kanunlaştırılması hâlinde mümkündür, dolayısıyla Meclis burada baypas ediliyor ve bu yetki Enerji Bakanlığının görüşüyle sadece EPDK tarafından verilebilecek konuma getiriliyor. Bunu, Meclisin baypas edilmesini nasıl açıklıyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Alparslan Bey, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN BAYRAKTAR – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; BOTAŞ'ın diğer ülkelerle sözleşme yapabilmesi önünde kanuni engel olduğu için, bu sınırlandırma olduğu için ancak bir hükümetler arası anlaşmaya ve Meclisin onayına ihtiyaç var. Dolayısıyla, bu sınırlandırmayı yani BOTAŞ'ın diğer ülkelerle sözleşme yapabilme sınırlandırmasını kaldırdığımız zaman BOTAŞ normal ticari faaliyet kapsamında spot boru gazında veya LNG'de olduğu gibi uzun dönemli kontrat yapabilme hakkına da kavuşacak yani kanunen bir engel olduğu için BOTAŞ bu kanuni engeli ancak ya bir kanunla ya da hükümetler arası anlaşma yoluyla tekrar Meclisin onayına gelmek suretiyle aşacaktı. Şimdi, bu kanun değişikliğiyle BOTAŞ'ın önündeki bu sınırlandırmayı kaldırmış olacağız inşallah.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, bir soru soracağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Şimdi, şöyle geriye doğru bir bakarsak, daha önce, dediğiniz gibi, devletler arası sözleşmeye tabiydi, Büyük Millet Meclisinden de biz milletvekilliği dönemimizde bu gibi sözleşmelere imzalar attık. Peki, ben size şöyle bir soru soracağım: BOTAŞ'ın zararını burada tartışıyoruz, o gün devletler arası sözleşmelerde Türkiye doğal gazla ilgili hiç bir sorun yaşamazken ben asıl sıkıntının burada... Gene bizim Komisyonumuzda özellikle bu LNG gibi taşıma gazların spot piyasasından alınmasıyla ilgili biz size bir yetki verdik, bu yetkiden sonra Türkiye'de ne olduysa o günden sonra dalgalanmalar oldu. Biz o gün, gaz sözleşmelerinin spot piyasadan yapılmaması gerektiğini, uzun vadeli -çünkü üreticilerin enerji fiyatlarını belirlemesi açısından- sözleşmeler yapılması gerektiğini savunduk ama sizler burada yok, işte “Dünya geliyor, spot piyasalarda gazlar iniyor, düşüyor; bize bu yetkiyi verin, gaz fiyatları düşecek, daha rahat, daha hızlı hareket edeceğiz.” dediniz ama bugün geldiğimiz noktada, o günkü söylemler hemen rafa kaldırılmış, çok kısa zamanda, bir yıl dolmadı bildiğim kadarıyla. Şimdi, diyorsunuz ki: “Uzun vadeli sözleşmeler yapacak.” Peki, ben de size şunu söylüyorum: Bu gaz fiyatlarına baktığınız zaman, yapılan sözleşmelere bakıldığı zaman, sadece iktidarların döneminde yapılacak sözleşmelerin denetimi eğer Büyük Millet Meclisinde olmazsa, özellikle bu uluslararası sözleşmeler Türkiye'yi bağlayacağı için, örneğin gidip yirmi yıllık, bugünkü gaz fiyatlarıyla 10 liraya, 15 liraya sözleşme yapılırsa bu ülkeye yazık olmaz mı? Büyük Millet Meclisinin denetiminde ülkeler arası sözleşmeler yapılırsa ne kaybederiz? BOTAŞ sunsa... Gene BOTAŞ hazırlasın, Bakanlık denetlesin, Büyük Millet Meclisine sunsun, Büyük Millet Meclisi de onaylasın. Yani bunda ne sakınca var ki?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Alparslan Bey, buna da cevap verin, geçelim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN BAYRAKTAR – Sayın Başkanım, öncelikle şunu ifade edeyim: Şu anda Türkiye’nin tedarik sözleşmelerine baktığımızda, 3 tane ülkeden boru gazıyla Türkiye’nin doğal gaz tedarik ettiğini görüyoruz. Bunlardan bir tanesi Rusya, bir tanesi Azerbaycan, bir tanesi de İran ve bu ülkelerin 3’üyle de bizim uzun dönemli kontratlarımız var; yaklaşık 48-50 milyar metreküplük gazı uzun dönemli kontratlar vesilesiyle bu ülkelerden alıyoruz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sabit mi fiyatlar?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN BAYRAKTAR – Hayır, bunların hepsi endekse bağlı Sayın Vekilim, kimi petrol endeksli kimi de Avrupa “hub” endeksli fiyatlarla oluşuyor. Dolayısıyla, o fiyatlardaki iniş çıkışlardan etkileniyor ve sizin de malumunuz, geçtiğimiz yıl mesela Avrupa’daki endeks fiyatları bin metreküpte 3.300 dolarlara kadar çıktı, bizim o dönemde konutlardaki fiyatımız 200 doları sadece. Dolayısıyla, açıkçası zararın da kaynağı bu.

Onun dışında, bizim LNG’de de uzun dönemli kontratlarımız var. Nijerya’yla vardı, o bitti; Cezayir’le hâlen devam ediyor ve 2024 yılına kadar LNG’de yani sıvılaştırılmış doğal gazda kontratımız var ama bütün bunlara rağmen ilave gaz ihtiyacımız da olabiliyor ve bunları da spot gazlarla, spot LNG’yle veya spot boru gazıyla da almamız mümkün oluyor yani tedarik genel anlamda böyle. Bu portföyün içerisinde bunun özellikle bugün buraya gelmesinin sebeplerinden bir tanesi şu: BOTAŞ’ın bir uzun dönemli anlaşma yapamaması, bizim 2024, 2025, 2026 yıllarında dolacak yaklaşık 30-32 milyar metreküplük yani tüketimimizin yüzde 50’si kadar gazın açıkçası açıkta kalması yani siz de söylediniz, bunların hepsini spotla doldurmak çok riskli olabilir, spotta zaman zaman ucuz, zaman zaman daha yüksek fiyatlarla karşılaşma durumumuz olabilir. Bunları BOTAŞ’ın yapması açıkçası günlük ticari faaliyetinin bir gereği. Yani bugün Türk Hava Yolları uçağını aldığı gibi gelip bunu Meclisin onayına veya şeye getirmiyor veya başka diğer kurumlarımız, diğer kamu iktisadi teşekküllerimiz günlük operasyonu içerisinde bu gazı en ucuz kaynaktan en uygun şekilde almaya gayret ediyor. Zaten doğal gaz piyasasında oturmuş bir şey var açıkçası; -dediğim gibi- endeks bazlı fiyatlamalar yapılıyor, petrol endeksli veya “hub” endeksli. Dolayısıyla BOTAŞ’ın üzerindeki bu sınırlandırmalar kalkarsa BOTAŞ bu ülkelerle veya başka ülkelerle -yani bugün başka ülkelerden de gaz alma imkânlarına bakıyoruz- uzun dönemli kontrat yapabilme serbestine, hakkına sahip olmuş olacak Sayın Vekilim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

15’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 15- 4646 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- Bu Kanun hükümlerine uygun olarak, BOTAŞ’ın yürüttüğü faaliyetler ayrıştırılarak yatay bütünleşmiş tüzel kişi şeklinde yeniden yapılandırılınca kadar BOTAŞ’ın dikey bütünleşmiş tüzel kişiliği devam eder. BOTAŞ’ın faaliyetlerinin ayrıştırılması ve yeniden yapılandırılması amacıyla kurulacak şirketlerin işletme konusu, ticaret unvanı, sermayesi ve ortaklık yapısı ve bu kapsamda gerçekleştirilecek devir ve benzeri işlemlere dair hususlar Cumhurbaşkanlığı Kararı ile düzenlenir.

Bakanlık izni ile BOTAŞ’ın doğal gaz alım sözleşmelerine konu miktarların devri veya kontrat devri yapılabilir. Kontrat devri süreçleri tamamlanınca kadar BOTAŞ bu Kanun’daki piyasa payı sınırlamalarına tabi olmaz.

BOTAŞ'ın Hazine garantili yükümlülükleri saklıdır.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – 1 adet önerge var, okutup oylarınıza sunacağım:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4989) esas numaralı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 15'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Tacettin Bayır

Çetin Osman Budak

Kocaeli

İzmir

Antalya

Müzeyyen Şevkin

Adana

Gerekçe:

Önergeyle BOTAŞ'ın faaliyetlerinin ayrıştırılması ve yeniden yapılandırılması amacıyla kurulacak şirketlerin işletme konusu, ticaret unvanı, sermayesi ve ortaklık yapısı ve bu kapsamda gerçekleştirilecek devir ve benzeri işlemlere ilişkin konuların Cumhurbaşkanı kararıyla düzenlenmesi yönündeki düzenlemenin teklif metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir soru soracağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bu maddeye baktığımız zaman BOTAŞ'ın özelleşmesi rafa kalktı, yeniden kurulacak şirketler var. Böyle mi anlayacağız biz?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bu maddenin izahını alalım.

Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN BAYRAKTAR – Sayın Başkanım, şöyle: Maddenin mevcut hâlinde açıkçası BOTAŞ'ın dikey bütünleşmiş tüzel kişiliğinin 2009 yılına kadar devam edeceği ve BOTAŞ'ın bu bütünlüğünün yatay bütünleşmiş bir kişiliğe uygun olarak yeniden yapılandırılması öngörülmüştü ve hatta çok açık ve net bir şekilde sadece gaz alım ve satım sözleşmelerine sahip olan ithalat faaliyeti yapacak olan şirketin BOTAŞ'ı temsil edeceği ifade edilmişti ve “Yeniden yapılandırma sonucu ortaya çıkan yeni şirketlerden iletim faaliyeti hariç, diğerleri iki yıl içerisinde özelleştirilir.” gibi oldukça iddialı ve özelleştirme esaslı bir mevcut kanunun hâli var. BOTAŞ'ın iletim, depolama, satış, ithalat faaliyetlerine ilişkin muhasebe ayrışımı gibi hususlar da kanunda yer alıyor idi. Fakat bu, hem piyasa koşullarına hem de hayatın olağan akışına uygun olmadığı için biz bu kanunun ilgili maddesinden bu “özelleştirme” ifadesini çıkararak sadece BOTAŞ'ı daha organize, daha yalın bir şekilde konumlandırarak, yapılandırılacak bir hâle getirmeye gayret ediyoruz. Burada yapılacak esas itibarıyla yatay bütünleşmiş tüzel kişi hâlinde iki ana yapı ön görüyoruz; iletim tarafı ayrı ticaret tarafı ayrı olacak şekilde.

Yine, hepimizin malumu, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle aslında geçmişte de bu yetkiler yani şirketlerin yeniden yapılandırılma yetkileri Bakanlar Kurulunda idi. Cumhurbaşkanlığı yönetim sisteminde de bu, Cumhurbaşkanının kararıyla olabiliyor. Dolayısıyla bu ifadeyi buraya dercetmiş olduk. Yapılan düzenleme bundan ibaret.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar konu anlaşılmıştır herhâlde.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.
 Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 15 kabul edilmiştir.
 16'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16- 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü paragrafında yer alan “fiyatlardan” ibaresinden sonra gelmek üzere “pompa depolamalı,” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – 1 adet önerge var, okutup oylarınıza sunacağım:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
 Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4989) esas numaralı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 16'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan
 Kocaeli

Tacettin Bayır
 İzmir

Çetin Osman Budak
 Antalya
 Müzeyyen Şevkin
 Adana

Gerekçe:

Önergeyle dere yataklarının kurulmasına neden olabilecek, aynı zamanda kamu üzerine mal yükleyecek düzenlemenin teklif metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Kanunun 6'ncı maddesi değiştiriliyor. Pompa depolamalı HES'lerden elektrik üretimi için gereken su, günün elektriğin ucuz olan saatlerinde pompalanarak gölette depolanmakta, elektrik ücretlerinin tavan yaptığı saatlerde rezervuarda biriktirilen su kullanılarak elektrik üretimi yapılmaktadır. Özetle, elektriğin ucuz olduğu saatte suyu rezervuarda depolamak amacıyla pompalamak için harcanan enerji maliyeti düşürülmekte, elektriğin pahalı olduğu saatlerde üretim yapılarak birim elektrik daha yüksek fiyata satılmakta ve kâr oranı artırılmaktadır. Değişiklikle birlikte getirilen teşvikler kâr oranını daha da artıracaktır. Pompa depolamalı HES, YEKDEM ve yerli katkı fiyat desteğinden yararlandırılmak istenmektedir. Yüksek yatırım maliyeti gerektiren pompa depolamalı HES'ler kamusal destek sunulmazsa yaygınlaşması zor görünmektedir. Bu nedenle yatırım maliyetlerinin kamu üzerinde mali yük oluşturma riski bulunmaktadır. Yatırım riski kamuya yüklenirken YEKDEM, yerli katkı fiyat desteğiyle birlikte ayrıca kâr oranları da arttırılacak. Bu uygulama elektrik fiyatlarının artmasına neden olacaktır çünkü su basarken oluşacak maliyeti de faturalara yansıtılacaktır. Yaygınlaşmasıyla enerjinin birim maliyeti yükselmiş olacak, tüketicinin enerjiye erişimi kısıtlanacaktır. Diğer yandan, aynı usulle çalışmayan nehir tipi HES'le aynı fiyattan faydalandırılması çelişkilidir. Bu süreç işlerken dereden alındığı andan depolanan suyun tekrar dere yatağına bırakıldığı ana kadar olan süre artacak, bu durum dere yataklarındaki kuraklıkları arttıracaktır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.
 Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 16 kabul edilmiştir.
 17'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17-20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasına birinci cümlesinde yer alan “mazbut vakıflara ait taşınmazların” ibaresinden sonra gelmek üzere “yatırım karşılığı uzun süreli kira sözleşmeleri hariç olmak üzere” ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Genel Müdürlük tarafından, ekspertiz bedeli kira devir talebinde bulunan kiracıya ait olmak üzere, bağımsız ekspertiz kuruluşları tarafından hazırlanacak ekspertiz raporu ile belirlenecek kira bedeli üzerinden kira sözleşmelerinin üçüncü kişilere devrine izin verilebilir. Belirlenecek yeni kira bedeli mevcut kira bedelinden düşük olamaz.

Tarımsal faaliyet karşılığı kiralamalarda kira süresi, tarımsal faaliyet yatırım bedeli göz önüne alınarak Genel Müdür onayı ile yirmi yıla kadar tespit edilebilir. Tarımsal faaliyet karşılığı kiralamalarda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapılabilir.

Yatırım karşılığı uzun süreli kiralamalar; tarımsal faaliyet yatırımı ile onarım, inşaa veya restorasyon karşılığı kiralama modellerinden oluşur.”

“Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait taşınmazların yatırım karşılığı uzun süreli kira sözleşmeleri işletme döneminin başında, işletme döneminin ilk yılına ait üç aylık kira bedeli tutarı kadar teminat alınır. Bu teminat kira artış oranı dikkate alınarak işletme süresini müteakip her yılın ilk kira ödemesi sırasında güncellenir. İşletme teminatının nakit olarak alınması halinde İdarece vadeli hesapta tutulur. Alınan üç aylık teminat; kira süresinin sona ermesiyle, varsa kira ve ecrimisil alacaklarına, tahliye masraflarına ve taşınmazda meydana gelen zararlara mahsup edilir ve kalan kısım kiracıya iade edilir.”

“Yatırım karşılığı uzun süreli kiralama sözleşmelerinde; sözleşme süresinin bitiminden önce günün koşullarına göre, emsal ve rayiç bedeller gözetilerek tespit edilecek kira bedelinin yüklenici tarafından kabul edilmesi halinde sözleşme süresinin bitiminden itibaren yüklenici ile yıllık kira sözleşmesi yapılabilir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önerge yok.

Maddeyle ilgili bir açıklama alabilir miyiz.

Nadir Bey, buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; saygılarımı sunuyorum.

Bu maddeyle, Vakıflar Genel Müdürlüğümüze ait taşınmazlar çeşitli yollarla kullanıcılara verildiğinde yani kiralama, tahsis gibi usullerle 3’üncü kişilere kiralandıktan sonra, bunların 3’üncü kişilere kiralanma hususunda aradaki rant artışlarının kiralamanın lehine değil de devletin, vakıfların, vakıf malının lehine olması ve Vakıflar Genel Müdürlüğünün elindeki bu taşınmazların kiralanması ve tahsisine ilişkin boşluklar esas ve usulleri bu maddeyle daha anlaşılır bir şekilde düzenlenmektedir.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 18’i okutuyorum:

MADDE 18- 5737 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Vakıf yoluyla meydana gelip de her ne suretle olursa olsun Hazine, büyükşehir belediyesi, belediye ve özel idarelerin, köy veya diğer kamu tüzel kişilerinin; kamu iktisadi teşebbüsleri (kamu iktisadi kuruluşu, iktisadi devlet teşekkülü ve bunlara bağlı müesseseler) ile devlet üniversitelerinin mülkiyetine geçmiş vakıf kültür varlıkları mazbut vakfına devrolunur.”

“Doğrudan vakfedilen kültür varlıkları, vakıf bütçesinden inşa edilen, onarılan veya ilaveler yapılmak suretiyle katkı sağlanan kültür varlıkları, vakfın mukaatalı veya icareteynli taşınmazları dahil arsa, arazi temini suretiyle katkı sağladığı kültür varlıkları yok olmuş olsa dahi vakıf yoluyla meydana gelmiş sayılır.

Devir, Genel Müdürlüğün talebi üzerine Tapu Müdürlüğünce malikin muvafakati aranmaksızın yapılır.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Aynı mahiyette 2 önerge var, okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılması arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Diğer önergenin imza sahipleri:

Tahsin Tarhan

Kocaeli

Tacettin Bayır

İzmir

Çetin Osman Budak

Antalya

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifin 18'inci maddesiyle 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun 30'uncu maddesinde değişiklik yapılarak, geçmiş vakıf olan kültür varlıklarının mazbut vakfına devredilmesi suretiyle Vakıflar Genel Müdürlüğüne devrolması amaçlanmaktadır. Geçmiş vakıf olan kültür varlıklarının Vakıflar Genel Müdürlüğü uhdesinde toplanması öngörülmektedir.

Getirilen bu teklifle özellikle AKP iktidarının yerel yönetimleri kaybetmesi sonrasında, belediyelerin uhdesinde bulunan kültürel taşınmazların Vakıflar Genel Müdürlüğüne devredilmesi yoluyla TÜRGEV, TÜGVA veya ENSAR gibi vakıflara sağlanan imtiyazların devam etmesinin amaçlandığı görülmektedir.

2019 yerel seçimleri öncesi de dâhil bugüne kadar 50'nin üzerinde taşınmazın, Vakıflar Genel Müdürlüğüne devredildiği bilinmektedir.

Örneğin, vakıflara devredilen taşınmazlar arasında Galata Kulesi, Gezi Parkı, Talat Paşa Konağı, Yerebatan Sarnıcı Giriş Yapısı, Cankurtaran Magnaura Sarayı, Eski Fransız Hapishanesi, İBB Sağlık Daire Başkanlığı binası, İBB Çemberlitaş Hizmet Binası (Eski Emlak Yönetimi Daire Başkanlığı), Eminönü Marmara Belediyeler Birliği Binası ve Pierre Loti'deki ahşap yapılar yer almaktadır.

İBB'nin 2015-2019 arası tam 38 taşınmazı kiralama veya tahsis yoluyla TÜRGEV, TÜGVA veya ENSAR gibi dernek ve/veya vakıflara verildiği görülmektedir.

Diğer taraftan, sadece belediyelerin elinde bulunan değil, azınlık vakıflarına, Alevi, ocak veya dergâhların vakıflarına farklı inanç veya kültürlerle ait taşınmazların asıl sahiplerinden alınıp Vakıflar Genel Müdürlüğüne devredilmesi de bu kapsamda söz konusu olacaktır.

Türkiye tarihinde bu yöndeki müsadere, pogrom ve yağmaların örnekleri hâlâ canlı olup birçok mülkiyet sorunu ulusal ve uluslararası yargının konusu olmaya devam etmektedir. Alevilerin, Ermeni, Rum ve Süryani toplumlarının vakıf, kilise ve manastırlarına ait birçok mülkiyetin bu teklifle risk altına girebileceği ve bu durumun zaten ülkede tehdit altında olan azınlık ve inançlara yönelik yeni bir kısıtlayıcı baskının artmasına neden olabileceği öngörülmelidir.

Dolayısıyla halklar ve inançların kültürel varlıklarına yönelik bu kısıtlayıcı teklif yasa metninden çıkarılmalıdır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Diğer önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle vakıf varlıklarının mazbut vakıflara devrine dair mevcut düzenlemenin korunması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önerge üzerinde açıklama yapabilir miyim.

Buyurun Tahsin Bey.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) - Değerli arkadaşlar, 27'nci Yasama Döneminde, biliyorsunuz, tarih yazdık. Bizim Komisyonumuz, Sanayi Komisyonu ek bütçe yaparak -belki cumhuriyet tarihinde ilk sefer- ihtisas alanını genişletti.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sanayi, ticaret olunca ekonomik de oluyor.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) - Bu 18'inci maddeyle, İffet Hanımın da imza atarak Meclise sunduğu bu kanun metniyle alanımız iyice genişledi, vakıflar da işin içine girdi; ek bütçeyi aştık artık vakıflar da...

Arkadaşlarımız ihtisas alanı çok fazla olduğu için vakıflarla ilgili çok konuşmak istemiyorlar. Bu vakıflarla ilgili, ihtisas alanı olmayan vakıflarda görevli arkadaşlarımız varsa bizi biraz daha aydınlatır. Onun için, bu düzenlemeye baktığımız zaman, özellikle belediyelerden de devirleri, bu düzenleme kapsamında hangi kurumlardaki, hangi vakıf varlıkları mazbut vakıflara devrolacak; bir ön çalışma yapıldı mı, gerekçesi nedir, bu düzenlemeye neden ihtiyaç duyuldu; bir kapsamlı açıklama yapılırsa en azından Komisyon üyesi arkadaşlarımız da aydınlanmış olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Nadir Bey buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Sayın Başkanım, sayın vekillerim; saygılar sunuyorum.

Şimdi, efendim, getirilen kanun teklifiyle zaten mevcutta -sizin de önergenizin gerekçesinde sunulduğu gibi- birçok kamu kurumuna, geçmişinde vakıf olan, vakfeden, vakfın iradesine, vakfedilenin iradesine uygun olarak zaten Vakıflar Genel Müdürlüğüne geçmiş birçok mal var. Burada kapsam, kamu kurum kuruluşlarıyla -yani üniversiteler gibi, kamu iktisadi teşebbüsleri gibi- bu anlamda bir genişleme yapıyor.

Yine, gerekçede ifade edilen bu kamu kurumlarında, kökeninde vakıf olup da Vakıflar Genel Müdürlüğüne geçmiş olan mallardan başka vakıflara tahsis edilen hiçbir şey yok, orada bir doğru bilgilendirme yapayım.

Bir ikincisi de bu Süryaniler gibi “azınlık” dediğimiz cemaat vakıflarına ait yerlerin alınması değil; tam tersine, bildiğiniz gibi, yine yakın geçmişte çıkarılan kanunla, 1936 ve çeşitli yıllarda azınlık vakıflarına ait mallara el konulmuştu, çıkarılan kanunlarla bunlar tekrar sahiplerine iade edildi.

Yine, demokrasinin askıya alındığı dönemlerde el konulmuş Alevi-Bektaşî dergâhlarına ait, inançlarına ait vakıf mallar da geçtiğimiz yıllarda yine çıkarılan kanunla tekrar iade edildi. Burada amaç, azınlık vakıfları gibi veya çeşitli inanç gruplarına -Alevi-Bektaşî gruplarına- ait mallara el koymak değil, kamu kurum kuruluşlarında olan, yelpaze daha genişletilerek oradaki kökeninde vakıf olan, o malı vakfa bağışlayanın iradesine uygun olarak Vakıflar Genel Müdürlüğünde vakıf hukukuna uygun olarak kullanılması sağlanmakta. Azınlık vakıflarına veya çeşitli inanç gruplarına ait bir şeye el koymak değil, tam tersine bir durum söz konusu.

Yine, bildiğiniz gibi, yakın geçmişte Alevi-Bektaşî Başkanlığı kurularak cemevlerinin yapımı, elektrik, su giderleri gibi çeşitli giderleri Kültür ve Turizm Bakanlığının üstlenmesi sağlanmıştır. Burada, azınlık vakıflarına, Alevilere veya çeşitli gruplara ait herhangi bir vakfa, kesinlikle onların mallarına el koymak değil; kamuya ait, kamu kurumlarına ait kökeninde vakıf olan taşınmazların Vakıflar Genel Müdürlüğünün idaresine geçmesi amaçlanmakta. Bu, geçmişten beri de uygulanmakta. 2019’da belediye seçimleriyle doğrudan alakalı değil, ondan önce de birçok şey alınmıştı ama kamuoyunda çok gündem olmamıştı. Belediyeler istemese de -şimdi tabii siyasi amaçlarla bunlar gündeme getiriliyor ama- zaten devam edegelen hususlardı ve alınan bu taşınmazlar zaten amacı dışında da kullanılmamaktadır.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Neden ihtiyaç duyuldu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Az önce ifade ettiğim gibi, vakfedenlerin vakıf iradesine, vakıf hukukuna uygun olarak zaten var olan bir müessese diğer kamu kurumlarına doğru genişletilmekte. Vakfedenin iradesinin, vakıf hukukunun hayata geçirilmesi için bunlar bu şekilde...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Belediyeleri çıkaralım o zaman.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Belediyeler vardı zaten.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Eskisinde de vardı.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN –Dediğim gibi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Ankara Büyükşehir Belediyesi veya çeşitli belediyeler AK PARTİ’nin yönetiminde olduğu zaman da bu vardı ve defalarca uygulandı. AK PARTİ’nin birçok belediyesinde de bugün günümüzde olanlarda da hâlen bu uygulanmakta.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 19’u okutuyorum:

MADDE 19- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 7 nci maddesinin onuncu fıkrasının son cümlesinde yer alan “6 ncı maddesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile 6/B maddesi” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 20’yi okutuyorum:

MADDE 20- 6446 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Birinci fıkra kapsamında yetki verilen veya görevlendirilenler, yetki ve görevleri kapsamında yürüttükleri iş ve işlemleri bedeli mukabilinde yapabilirler. Yürütülen bu iş ve işlemler için; ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşlarının uygulayacakları bedeller kendileri tarafından, dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin uygulayacakları bedeller Kurum tarafından, özel hukuk tüzel kişilerinin uygulayacakları bedeller ise Bakanlık tarafından belirlenir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 21’i okutuyorum:

MADDE 21- 6446 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendine “bedeli,” ibaresinden sonra gelmek üzere “sona erdirilmesi, iptali,” ibaresi ve maddeye beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(6) Şarj ağı işletmeci lisansı iptal edilen tüzel kişi, bu tüzel kişilikte yüzde on veya daha fazla paya sahip ortaklar ile lisans iptal tarihinden önceki bir yıl içerisinde görevden ayrılmış olanlar dâhil, yönetim kurulu başkan ve üyeleri, lisans iptalini takip eden üç yıl süreyle şarj ağı işletmeci lisansı alamaz, lisans başvurusunda bulunamaz, lisans başvurusu yapan tüzel kişiliklerde doğrudan veya dolaylı pay sahibi olamaz, yönetim kurullarında görev alamaz.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 22’yi okutuyorum:

MADDE 22- 6446 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasına beşinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve fıkranın son cümlesinde yer alan “Maliye Bakanlığının” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

“TEDAŞ’ın bu fıkra kapsamındaki denetim işlemleri için yapacağı her türlü masraf Bakanlık bütçesine konulan ödenekten karşılanır.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ömer Bey, bu konuda bir açıklama alalım sizden.

Buyurun.

TEDAŞ GENEL MÜDÜRÜ ÖMER SAMİ YAPICI – Sayın Başkanım, kıymetli üyeler, değerli milletvekillerim, kıymetli hazırun; efendim, biz geçici bir maddeyle, EPDK’nin mevzuatta 6446 sayılı Yasa’ya eklediği bir maddeyle aydınlatmayla alakalı denetim süreçlerini yönetiyoruz. Bu denetim süreçlerini yönetirken kurumsal olarak bir maliyete katlanıyoruz doğal olarak. Bu maliyetimizi karşılayacak bir kaynağımız yok, buna ilişkin bir düzenli gelirimiz de yok, tarifeyle bağlı bir gelirimiz de yok fakat sürekli bunun için kendi öz kaynaklarımızdan yaptığımız masrafları yerine koyacak bir gelir elde edemiyoruz. Oysa, bizim buna ilişkin olarak yapmış olduğumuz denetimlerde, geçen yıl itibarıyla Sayın Başkanım, 17 milyar TL’ye denk gelen bir genel aydınlatma maliyetinin yerindeliğini, gerçekliğini, doğruluğunu, bunların ödemeye esas olup olmadığını denetleyip bunların ne kadarının ödenmesi gerektiğini belirleyen bir konumdaydık yani 17 milyar belki de önümüzdeki yıl, bu yıl sonunda 50 milyara yaklaşacak bir kaynak kullanımının gerçekliğinin yerinde olup olmadığının, yerindeliğinin denetimini yapmamız hasebiyle bunun yanında hiç esamesi bile okunmayacak bize yıllık 8-9 milyon TL’lik bir maliyet oluşturan bir masrafımızı daha önceden genel denetim yaparken Bakanlığımızın bize bütçesinden aktardığı gibi bunu da aktarmasını arz ediyoruz.

Takdirlerinize bunu arz ediyoruz Sayın Başkanım.

Sayıştayın da bu hususta bize yapmış olduğu denetimlerde, 2021 yılı Sayıştay denetim raporunda buna ilişkin mevzuat düzenlemesi yapılması hususunda bir bulgusu var, bunun düzenleme yoluyla yapılmasını talep ettiler. Bunu da bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederiz Ömer Bey.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, 1 adet madde ihdası var, okutup oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunuzda görüşülmekte olan (2/4989) esas sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine aşağıdaki maddenin eklenmesi hususunu arz ve teklif ederiz.

Fahri Çakır

Ahmet Çolakoğlu

Düzce

Zonguldak

“MADDE .- 25/1/2006 tarihli ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

Geçici Madde 6- 8/2/2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile olağanüstü hâl ilan edilen iller ile 15/2/2023 tarihinde genel hayata etkili afet bölgesi ilan edilen Elâzığ’da bulunan il özel idareleri, belediyeler ile sanayi ve ticaret odaları, 25/1/2006 tarihli ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun’un 19’uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde belirlenen usule göre ödeyecekleri paylardan 2023 ve 2024 yılları için muafır.

Olağanüstü hâl ilan edilen iller ile genel hayata etkili afet bölgesinde bulunan il özel idareleri, belediyeler ile sanayi ve ticaret odalarının muaccel borçlarına ilişkin olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı ve/veya İller Bankasınca pay borcunun kesilmesine yönelik olarak yapılan işlemler ile genel hükümler çerçevesinde kalkınma ajansları tarafından başlatılan takipler durdurulur, 2025 yılı haziran ayı sonuna kadar muaccel borçlara faiz işletilmez, ilgili kanunlarda öngörülen zamanaşımı süreleri işlemez ve bu borçların tahsiline yönelik olarak bu tarihe kadar herhangi bir işlem yapılmaz.

Kanunun yayımlandığı tarihten önce 2023 yılı için tahakkuk eden katkı payı borcunu ifa eden il özel idareleri, belediyeler ile sanayi ve ticaret odalarına, ödenen katkı payı faiz işletilmeksizin ya da yeniden değerlemeye tabi tutulmaksızın Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren 30 gün içinde kalkınma ajansı tarafından iade edilir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ahmet Bey...

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Gerekçeyi okumayalım Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Evet, Sayın Başkanım, bu madde teklifimiz, Cumhurbaşkanlığı kararıyla olağanüstü hâl ilan edilen illerimizde kalkınma ajanslarına verdikleri ödeneklerin 2023 ve 2024 yıllarında muaf tutulmasıyla ilgilidir. Bu konuda bütün Komisyon üyelerinden destek bekliyoruz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sanki kalkınma ajansları aktif de...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Büyük destek veriyoruz...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, madde ihdasına ilişkin önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 23- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 24- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Polat, buyurun, size söz veriyorum.

İFFET POLAT (İstanbul) – Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri ve değerli bürokratlar, değerli Bakan Yardımcılarım; bu kanun teklifiyle Türk sanayisinin can damarı olan OSB’lerle ilgili olarak önemli düzenlemeleri...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, teklifin tümünü oylarınıza sunacağım daha, lütfen ayrılmayalım.

İFFET POLAT (İstanbul) – Dünyanın önemli enerji merkezlerinden biri olacak olan Türkiye’nin enerji piyasalarını düzenleyecek ve yine önemli kültür mirası olan vakıf ruhunu ihya eden birtakım düzenlemeleri Komisyonumuzda bugün müzakere ettik. Bu teklife destek veren, katkı sunan bütün milletvekili arkadaşlarıma, bürokratlarımıza, uzmanlarımıza, herkese çok teşekkür ediyorum. Genel Kurul aşamasında da kanun teklifimize desteğinizi bekliyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tin...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Bakan Yardımcılarımız, değerli vekil arkadaşlarımız; öncelikle bu dönemin son Komisyon çalışması sanırım, değil mi Başkanım?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bir tane daha bekliyoruz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Hayır, bu dönem, gelecek dönem daha çok inşallah, Komisyon çalışmalarımızı hep beraber yapacağız, hayırlısıyla; Tahsin Bey farklı konuştu ama ben yine de şey yapayım.

OSB’lerle ilgili konuya değinmek istiyorum. Bu konu gerçekten sanayicilerimizi ilgilendiren, OSB ve sanayi kuruluşlarını ilgilendiren bir konu olduğu için de... Daha buraya gelmeden önce, bir gün önce de ve OSB’de Denizli Sanayi Odasında bir toplantı yapmıştık bu anlamda.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hangi kanun olduğundan haberin var mı?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Var, hepsini biliyorum ya, okudum ya, çalıştım Tahsin. Yani sen beni illa ki... Neyi çekiyorsun?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bu öneri geri çekildi.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Hiçbir şeyini çekmiyoruz ya.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Niye insicamını bozuyorsun?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Benim niye insicamını bozuyorsun? Her seferinde böyle yapıyorsun arkadaşım. Gayet güzel konuşuyordum.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Niye geç geldin diye ceza kesiyor.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ama görevim vardı, teşkilat görevim vardı onu yaptım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, Şahin Bey, buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Evet, teşekkür ederim arkadaşım, çok iyi dinlediğini anladım buradan beni yani sağ ol.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sen dinlenmeyecek adam mısın...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şahin Bey, genel, Komisyonumuza konuşalım.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Şimdi ben şunu demek istiyorum: Yani bu tür çalışmalar gerek OSB gerekse enerjiyle ilgili yaptırmış olduğumuz hem OSB'lerin kuruluşlarının güçlendirilmesi ve en önemli şey de kamulaştırma süreçlerinin uzun olmasından kaynaklanan bir zaman zafiyeti var, bunun giderilmesi anlamında çıkarılmış olan bu maddelerle daha rahat bir şekilde OSB'lerin kurulacağını ve daha fazla OSB kurulup sanayicilerimizin önünün açılacağını düşünüyorum. Bu anlamda, OSBÜK Başkanımız da burada, OSB Genel Müdürümüz de burada; Değerli Bakan Yardımcılarımıza, İffet Hanım'a sanayicilerimiz adına, bir milletvekili olarak da -Sayın Bakan Yardımcımız Hasan Büyükdede'ye de Abdullah Beye de- her türlü konuda teşekkür ediyorum Başkanım.

Hayırlı uğurlu olsun ülkemiz için.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler Şahin Bey.

Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Komisyonumuzun kıymetli emekçileri, danışman arkadaşlarımız ve yasama uzmanlarımız; bir yasama döneminin sonuna geliyoruz; bir kanun metninin, taslağının değil, yasamanın. 28'inci Dönemde hangimiz bu sıralarda yeniden görev yapmak üzere aday oluruz veya seçiliriz bilemiyoruz. Tüm mevkiiler, tüm makamlar hatta bu dünya gelip geçici; önemli olan ise bu gök kubbede bir hoş seda bırakmak.

27'nci Dönem Komisyonumuz yönünden çok verimli geçirdiğimiz, birlikte önemli çalışmalara imza attığımız bir dönem oldu. Başladığımızda çok değerli Denizli Milletvekilimiz Kazım Arslan vardı, Allah rahmet eylesin, kaybettik.

Bugün görüştüğümüz teklifle birlikte 20 kanun teklifinde toplam 459 maddeyi birlikte ele aldık. Kimi zaman tartıştık, kimi zaman anlaştık; müzakerelerimiz saatlerce sürdü hatta kimi zaman sabahladık. İnanıyorum ki hepimiz her zaman ülkemiz ve milletimiz için en iyisi ve en doğrusu olduğuna inandığımız fikirleri savunduk, partilerimizin verdiği çalışmalar doğrultusunda burada politikalar belirledik. Bilmeden, istemeden kırdıklarımız hatta hatalarımız olduysa özrü bir borç bilirim. Hakkınızı helal edin diyorum.

Bu dönem sonuna gelirken Komisyonumuza, başta Ziya Başkana, AK PARTİ milletvekili Komisyon üyesi arkadaşlarıma, Milliyetçi Hareket Partisinden arkadaşlarımıza –tek başına çok değerli milletvekili arkadaşımız temsil etti- HDP milletvekili arkadaşlarımıza, İYİ Parti'den çok değerli hocamıza, daha önce görev yapan arkadaşlarımıza, çok değerli Cumhuriyet Halk Partili yol arkadaşlarıma teşekkür ederim. Bir haksızlık yaptıysak hakkınızı helal edin. Demokrasinin gereği bu bir seçimdir. Sandığa gideceğiz, hangimizin geleceğine millet karar verir diye düşünüyorum.

Emeklerinize sağlık, yüreklerinize sağlık. Sizinle çalıştığım için onurluyum ve gururluyum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, tüm konuşmaların çok içtenlikle yapıldığını görüyoruz. Öncelikle hepinize yürekten teşekkür ediyorum.

26'ncı Dönemde, 27'nci Dönemde birlikte bu Komisyonda gerçekten çok kıymetli görevler yaptık, çok kapsamlı değerlendirmeler yaptık. Ülkemize, Türkiye'nin üretimine, Türkiye'nin istihdamına, Türkiye'nin ihracatına, Türkiye'nin millî gelirine çığır açan, yol açan kanunları tüm STK'lerle, tüm taraflarla burada görüşerek Genel Kurulumuza ilettik ve kanunlaşmasını sağladık. Bütün bu çalışmalar gerçekten bir fedakârlığın, bir anlayışın, ülkemize adanmışlığın bir sonucuydu ve çok kıymetli anlar yaşadık. Tahsin Bey'in ve diğer arkadaşların ifade ettiği gibi uzun çalıştık, zaman zaman gerildik ama profesyonelliğimizi, konulu müzakere edebilme yeteneğimizi, kapasitemizi ve işleri kişiselleştirmeme ilkemizi hiçbir zaman değiştirmedik. Doğru işler yaptığımıza inanıyoruz ve ülkemiz için değerler yarattığımıza inanıyoruz.

Ben, tüm bu çalışmalar nedeniyle başta Komisyonumuzun her bir çok değerli üyesine yürekten teşekkür ediyorum. Tüm Bakanlarımıza, Bakan Yardımcılarımıza, Bakanlıklarımıza değerli bürokratlarına, bağımsız kuruluşlarımızın değerli yöneticilerine, başkanlarına, bürokratlarına yürekten teşekkür ediyorum. STK'lerimize çok teşekkür ediyorum, hepsinin katkılarını çok ziyadesiyle aldık. Burada çalışan tüm emekçilere, tüm basın mensuplarımıza, Komisyonumuzun değerli uzmanlarına ve birlikte çalıştığımız çok değerli uzman arkadaşlarımıza yürekten teşekkür ediyorum. Gerçekten hatırlanması bir dönem yaşadığımızı düşünüyorum. Evet, ülkemizde bu dönemin sonunda büyük acılar da yaşadık ancak şunu biliyoruz ki değerli arkadaşlar: Hepimizin yaşadığı hatıralar var; ben ülkemizin ve milletimizin böyle anlarda ortaya koyduğu refleksi bir kez daha çok canlı yaşadım ve ülkeme olan inancımı, milletime olan inancımı bir kez daha yinelemiş oldum. Bu ülkenin evladı olmaktan, bu milletin evladı olmaktan bir kez daha gurur duydum, bir kez daha milletime ve ülkeme çok inandım. İnanın, bu zorlukları da bu güçlükleri de ziyadesiyle aşacağız, yolumuza devam edeceğiz. Yaralarımızı, kayıplarımızı unutmayacağız, onların hatıralarını hep yaşayacağız ama onlara bağlı kalmadan, yeni geleceğimizi hep birlikte inşa etmeye inşallah devam edeceğiz.

Dolayısıyla değerli arkadaşlar, bu çalışmayı da bu şekilde tamamlamış olduk. Ben, aynı şekilde bu dönemdeki çalışmalarda ortaya koyduğunuz gayretler için bir kez daha teşekkür ediyorum. Eminim hep birlikte ziyadesiyle nezaket içerisinde davranmaya çalıştık ama kırdığımız arkadaşlar, Tahsin Bey olmamıştır diye düşünüyorum... Bu çerçevede arkadaşlarımıza da bundan sonraki yaşamlarında da çok sağlıklı, çok keyifli, çok huzurlu bir çalışma ve yaşam diliyorum.

Şimdi kapatmadan önce teklifimizin kalan bölümlerini tamamlayarak sizleri hayırlı ve güzel bir akşamla baş başa bırakacağım.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü kabul edilmiştir, hayırlı olsun.

Teklifin kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Başkanlığımıza redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca, değerli arkadaşlar, bu konuyla ilgili özel sözcü olarak milletvekillerimizden Sayın İffet Polat, Sayın Mehmet Erdoğan, Sayın Semra Kaplan Kıvrırcık, Sayın Fuat Köktaş'ın özel sözcü olarak seçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhlerini cuma öğleye kadar alabilirsek memnun oluruz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – İffet Polat oluyor mu Başkanım?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Nasıl?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Kanun teklifini getiren, teklif sahibi...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Olsun, olsun onu da koyuyoruz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Öyle mi?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet.

Hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum. Allah’a emanet olun.

Kapanma Saati:22.29

